

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN LUCAS

1-2 Ancha zuma Teófilo, tii cartal amquin cjiyržcuča, Jesucristuž puntuquiztan. Jesucristuž nasta tjuñquiztanpacha jaknužt watchaja, jalla niiqui ana tjazičha cherchi zoñinacaqui. Nii cherchi zoñinacaqui wejtnacaquiz tjaajinchičha. Nižaza yekja zoñinaczquiz tjaajinchizakazza Jesucristuž puntuquiztan. Nekztan tsjii kjaž zoñinacaqui Jesucristuž puntuquiztan cjiyrchiča niž jaru niž jaru. ³ Nižaza wejrqui zumpacha pewcpewczinča jaknužt Jesucristuž nasta tjuñquiztanpacha watchaja, jalla nii. Jalla nuž pewcpewczcu wejrqui pinsichinča Jesucristuž puntuquiztan cjiyrzjapazakaz niž jaru niž jaru. “Jalla niic waliž cjesača”, cjican pinsichinča wejt kuzquiz. Jaziqui walja zuma Teófilo, amquin tii cartal cjiyržcuča, ⁴ Jesucristuž puntu tjaajintanaca zumpacha zizajo.

JUAN BAUTISTAZ NASTAQUI

⁵ Ima Juan Bautistaž nasan jalla tuž watchičha. Judea yokquin Herodes cjita pajk jiliriqui mantiñitača. Nižaza Zacarías cjita timplu cwitiñi zoñi želatča. Niiqui Abías cjita t'akquiztantacha. Niiž tjun cjititača Elisabet. Ninacaqui Aarón cjita tuquita atchi ejpžquiztan tjonñitača. ⁶ Nii pucultan lucutiñ zoñiqui Yooz yujcquiziqui zuma kamañchiztača. Yooz Epiž mantitacama kamñitača. Jalla nuž kaman ana čhjul ujmi ninacz quintra tjeezñi atasacha jecmi. ⁷ Ninacaqui

ana zinta majchchiztača. Elisabet cjitiqúi ana wira matiñtača. Nii oraquí pucultan lucutiñi chawc chawcwatača.

⁸ Tsjii nooj Zacarías t'akquiztan turnuž tjonatča, Yooz sirwizjapa timpluquiz. Jalla nižtiquiztan Zacariasquí Yooz sirwatča timpluquiz. ⁹ Nii timplu cwitiñinacaquí tsjii žoñi inzinu tjaažñi illzñipantakalča. Nekztan Zacarižquiz illziča. Jalla nuž illztaž cjen Zacariasquí Yooz timpluquiz luzziča, inzinu tjaažñi. ¹⁰ Jalla nii inzinu tjaažñi oraquí tama žoñinacaquí Yoozquin mayizican želatča timplu zancu. ¹¹ Jalla nekztanaquí tsjii Yooz anjilaquí Zacarižquiz parisquichiča timpluquiz. Nii anjilaquí inzinu altarž žew latuquiz tsijtsiča. ¹² Anjila cheržcu Zacariasquí kuz turwaysi cjissiča, ancha tsucchiča. ¹³ Anjilaquí cjichiča:

—Zacarías, ana am tsuca. Yoozquí amiž mayizitaquí nonziča. Jalla nižtiquiztan Yoozquí am Elisabet cjiti tjunaquiz lucmajch wawaž majtkataquiča. Jalla nuž majttan am wawaquí Juan cjita tjuuchiz cjequiča. ¹⁴⁻¹⁵ Jalla nii am majchquí walja pajk jiliriž cjequiča Yooz Ejpž yujcquiziqui. Jalla nii majttiquiztanaquí, amqui cuntintum cjequiča, walja chipsnaquiča. Nižaza walja žoñinacami chipsnaquiča, am tjunaž majttiquiztanaquí. Am majchquí vinumi awarintimi ana licaquiča. Ima maa pjuchquiztan ulnan Yooz Espiritu Santuquí am majch kuzquiz luzaquiča. ¹⁶ Am majchquí walja Israel wajtchiz žoñinaca Yooz Ejpžquin wilita sirwizkataquiča. ¹⁷ Nižaza am majchquí ima Jesucristuž ojklayan ojklayaquiča, Yooz taku paljaycan. Cjuñzna.

Tuqui timpuqui tsjii Yooz puntu paljayñi profeta želatĉha, Elías cjita. Yooz Espírítu Santuqui nii Eliasquiz Yooziž tjaata taku paljayskatchiĉha. Jalla nii tjaata taku paljaychiĉha Eliasqui, ana ekscu. Yoozquin tjurt'iñi kuzziztaĉha. Jalla nižtapacha Yooz Espírítu Santuqui am majchquiz Yooziž tjaata taku paljayskataquiĉha. Niiž paljaytiquiztan ejpžtanami maatinacžtanami wíłta zumanskataquiĉha. Nižaza am majch paljaytiquiztan ana Yooz kuzcama kamñi žoñinacami Yooz kuzcama kamñi cjisnaquiĉha. Jalla nižtiquiztan Israel wajtchiz žoñinacaqui Yooz Majch tjonz tjuñi tjewznaquiĉha. Zuma kamcan, ninacaqui tjewznaquiĉha, Yooz Majch zuma risiw't'isjapa. —Jalla nuž Zacarižquiz paljaychiĉha nii Yooz anjilaqui.

¹⁸ Nekztan Zacariasqui anjilžquiz pewcziĉha, tuž cjan:

—¿Ultim werara amiž chiitajo? ¿Jaknužt zizasajo? Wejrqui walja chawc žoñtla pero. Wejt maatakami chawc žon zakazza.

¹⁹ Nii anjilaqui kjaaziĉha, tuž cjan:

—Wejrqui Gabriel cjititĉha. Yooz manta payiñtĉha. Yoozqui wejr mantizquiĉha amquiz tii zuma takunaca maznajo. ²⁰ Amqui weriž chiita ana criitiquiztan, upam cjisnaquiĉha, am maati majtcama. Yooziž pinsita tjuñquiz weriž chiita takuqui cumplisnaquiĉha. —Jalla nuž chiichiĉha anjilaqui.

²¹ Zacarías timplu kjuyltan ažka želatĉha, ulanžquiz oraqui watatĉha. Jalla nižtiquiztan tjewzñi žoñinacaqui kuzquiz pinsichiĉha, kjažtiquiztan ana ulanžquejo, jalla nii. Zoñinacaqui zancu muzpa tjewznatĉha, Zacarías

ulanžquizcama. ²² Nekztanaqui Zacariasqui aŕktanalla ulanžquichiĉha. Pero ana jaknuŕt chii atchiĉha. Jalla niŕtquiztan nii zawnc ŕejlŕni ŕoŕinacaqui ispantichiĉha. “Timplu kjuyltan anjilŕtan zalziŕlani”, jalla nuŕ cjeyasiĉha. Upa cjissiŕ cjen Zacariasqui ŕoŕinacŕquiz kjarŕtan paljaychiĉha.

²³ Tsĕii kjaŕ majquiztan Zacariasqui timplu cwitis turnu cumplichiĉha. Nii tjuŕinaca ŕerŕcu, persun kjuya ojkiĉha. ²⁴ Wiruŕnaqui niŕ Elisabet cĕiti tjunqui ica cjissinĉha. Nekztan Elisabet tsĕii pĕjska ĕiŕ kjuyaran ŕelatĉha. Ana kjuyquiztan kjuya ojklaychinĉha. Naaqui persun kuzquiz pinsichinĉha tuŕ cĕican: ²⁵ “Yooz Jiliriĕui wejr cjuŕŕcu, wejtquiz ickatchiĉha. Jaziĕui ŕoŕinacaqui anaŕ iya wejr iŕarasachĉa”.

JESUCRISTUZ NASTAQUI MAZINTACHA

²⁶ Nekztanaqui soĕta ĕiŕquiztan Elisabet ickattanaqui, Yoozqui Gabriel cĕita anĕila cuĉanŕquichiĉha Galilea cĕita yokquin, Nazaret cĕita wajtquiz. ²⁷ Nii wajtquiz tsĕaa tunsill tur ŕelatĉha Marĕa cĕiti. David cĕita atĕi ejpŕquiztan tĕoniŕtachĉa. Mariiqui Josĕ cĕita ŕoŕŕtan kazzintachĉa zalzĕapa. Yoozqui naa Mariaquiz anĕila cuĉanŕquichiĉha. ²⁸ Naaquiz tĕonŕcu, anĕilaqui paljaychiĉha, tuŕ cĕican:

—Cullacalla, Yooz k'ayamĉha amqui. Yooz kjarquizza. Niŕzaza Yoozqui amtan chicapachĉa. Yoozqui tĕapa maatakŕquiztanam amquiz ĕuc'ant wali favoraŕ paaĕiĉha. —Jalla nuŕ tsaanchiĉha anĕilaqui.

²⁹ Anjilž taku nonžcu Mariiqui ispantichinča. Kuzquiz pinst'ichinča, nii tsaantaqui anal intintasača, cjican. ³⁰ Nekztanaqui anjilaqui naaquiz cjichiča:

—María, ana tsucaquiž amqui. Yoozqui amquiz wali pajk favora paaquiča. ³¹ Jalla nižtiquiztan amqui icaquiča. Lucmajch wawchizim cjequiča. Nii wawaqui Jesús cjita tjuuchiz cjequiča. ³² Tsjii noojiqui nii am majchqui wali pajk jiliriž cjequiča. Arajpach Yooz Ejpž Majchpanča niiqui. Werar Yooz Ejpqui niž Majchquiz pajk mantiñi cjiskataquiča, Israel wajtchiz žoñinacžjapa. Am David cjita atchi ejptača tuquita pajk mantiñiqui. Jalla nižta pajk mantiñi cjequiča am majchqui. ³³ Israel wajtchiz žoñinaca wiñayaž mantaquiča. Niiž mantitaqui wiñayaž želaquiča. Anaž tucuzinzasača. — Nuž paljaychiča anjilaqui.

³⁴ Nekztanaqui Mariiqui anjilžquiz pewczinča, tuž cjican:

—¿Jaknužt tii cjesaya? Wejrqui ana luctaka pajuča.

³⁵ Nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz Espíritu Santuqui amquiz tjonznaquiča. Jalla nuž tjonan arajpach Yoozqui niž aztan tsjirižtakaz weezcaquiča am juntuñ. Nii oraqui Yooz Espíritu Santuqui am t'icznaquiča. Jalla nižtiquiztan nii am maatiqui juc'ant zuma lijitum kamañchiz cjequiča. Yooz Majchpanča niiqui. ³⁶ Nižaza amquiz maznuča tuž, am jamillquiztan Elisabet cjitiqui ickatchitača, chawc žon cjenami. Tuquiqui žoñinacaqui Elisabet puntuquiztan cjiñitača: “Naa žonča

ana matiñqui” cjicanaqui. Jaziqui sojta jiizkaz icchinča. ³⁷ Yoozqui čhjulumipankaz paasača. —Jalla nuž chiichiča anjilaqui.

³⁸ Nekztanaqui Mariiqui cjichinča:

—Wejrqui Yooz Jiliriž mantitacama kamiñ žontča. Yoozqui wejtquizimi amiž chiitacama paaj cjila.

Jalla nuž Mariaž chiitan, anjilaqui ojkchiča.

MARIAZ ELISABETAQUIN OJKTA

³⁹ Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan Mariiqui zati pariju ojkchinča Judea cjita kolta curunacchiz yokquin. ⁴⁰ Jalla nicju Zacarías kjuya luzzinča. Kjuya luzcu Elisabetaquiz tsaanchinča. ⁴¹ Nuž Mariaž tsaanana Elisabeta wawaqui pjuch kjuył cjenpacha kissiča. Nekztanaqui nii oraqui Espíritu Santuqui naa Elisabetaquiz luzziča nižaza chiikatchiča. ⁴² Jalla nekztan naaqui alto tawkžtan Mariaquiz paljaychinča, tuž cjican:

—Yoozqui amquiz tjapa maatakžquiztanami wali pajk favora paachiča. Nižaza nii am majchqui walja honorchiz cjesaž cjila.

⁴³ ¿Kjažtiquiztan taa arajpach Jilirž maaqui wejtquin tjonžquejo? Wejrqui inakaztča. Anal wawaisuča. ⁴⁴ Amiž tsaanta taku nonžcu, wejt wawaqui pjuchquiz ancha cuntintu kis kissiča.

⁴⁵ Yooziž apayžquita taku criichamča, nii Yooziž chiita takucama cumplisnaquiča, jalla nii criichamča. Jalla nižtiquiztan zuma cuntintum cjequiča. Nuž cjichinča Elisabetqui.

⁴⁶ Nekztanaqui Mariiqui chiichinča, tuž cjican:

“Wejt Yooz Jiliriž honoral waytača. ⁴⁷ Wejt Liwriiñi Yooziž cjen, wejt kuzmi ančaž chipča. ⁴⁸⁻⁴⁹ Wejrqui inakaztča. Yooz mantitacama kamiñ žontča. Yoozqui wejtquiz cjuñzquichiča. Jaziqui walja azziz Yooz Ejpqui wejtquiz t'icziča. Jalla nuž wejtquiz pajk obra paachiča. Tekztan nawjcchuc tjapa žoñinacaqui wejt puntuquiztan parlaquiča: ‘Yoozqui naaquiz zuma favora paachiča’, cjian. Werar Yoozqui jeczquiztanami juc'anti zumapankazza. ⁵⁰ Yoozqui tjapa nižquin rispitiñi žoñinaczquiz okzñipanča, watay wata okzñipanča. ⁵¹ Yoozza walja pajk obranaca paañiqui. Mit kuzziz žoñinacaž pinsitanaca inakaz cjissa. ⁵² Walja azziz jilirinaca jwessa ninacz puestuquiztan. Antiz humilde kuzziz žoñinaca honorchiz cjiskatča. ⁵³ Nižaza jakziltat ana cusasanacchiz t'akjiri žejlčhaja, jalla nii t'akjirinaczquiz walja cusasanaca tjaaquiča Yoozqui. Antiz ricachunzcazi laachi kjarquiz ana čjulchiz quejpkataquiča. ⁵⁴⁻⁵⁵ Nižaza Yoozqui učum tuquita atchi ejpnaczquizimi, Abrahamžquizimi, Abrahamž majchmaatinaczquizimi, jalla ninaczquizimi taku tjaačiča, ninaca tirapan okznajo. Jalla nuž okžcu Yoozqui walja yanapča Israel wajtchiz Yooz sirwiñi žoñinaczquin, ninaca ana tjatsniča”.

Jalla nuž čhičinča Mariiqui.

⁵⁶ Tsjii čhjep jiiz Mariiqui Elisabetatan kamchinča. Nekztan quejpchinča naaža persun kjuya.

JUAN BAUTISTAZ NASTA

⁵⁷ Naa Elisabeta majtz tjuñiqui irantižquichiča. Nekztan lucmajch wawa majtchinča. ⁵⁸ Jalla nuž cjen, Yoozqui Elisabetaquiz ancha zuma favora paachiča. Jalla nii quintu zizcuqui, Elisabeta wisinunacami jamillanacami naaquin tjonzñi ojkchiča. Nekztan ninacaž tjonžtan, Elisabetaqui ancha cuntintutakalča. Ninacami cuntintuzakaztača. ⁵⁹ Jalla nekztan quinsakal tjuñquiztan Zacariastan Elisabetatan timplu ojkchiča wawa chimpus cuztrumpi paakatjapa. Nii cuztrumpi paatan ejpž tjuužtan tjuuzkatz pecatča, Zacarías cjican. ⁶⁰ Wawž maaqui cjichinča:

—Anaž. Tii wejt maatiqiu Juan cjita tjuuchizpanž cjequiča.

⁶¹ Partinacazti pewcziča:

—¿Kjažtiquiztan nižta tjuuskatz pecjo? Am jamillanacquiztan anaž nižta tjuuqui žejlča.

⁶² Jalla nekztanaqui wawž ejpžquiz kjaržtan pewcziča, čjul tjuuchizim pecas, jalla nii.

⁶³ Ejpqui tsjii maychiča, tjuu cjiirzjapa. Nekztanaqui cjiirchiča, tuž cjican: “Wejt maatiqiu Juan cjitaž cjequiča”. Nekztanaqui tjappacha ispantichiča nii puntuquiztan. ⁶⁴ Nii orapacha Zacariasqui wilta chiiñi cjissiča. Jalla nuž wilta chii atcan, Yooz honora paljaychiča.

⁶⁵ Jalla nuž cjen wisinunacami ispantichi quirchiča. Tjapa kjutñi nii Judea yokaran

nii quintu ojkchiča. ⁶⁶ Tjappacha nii quintu zizñi žoñinacaqui kuzquiz pinsichiča: “¿Tii uzaqui čhjulut cjisnaquejo?” cjican. Yooz kjarquizpantača nii wawaqui.

⁶⁷ Nekztanaqui Yooz Espíritu Santuqui Zacariižquiz čiikatchiča. Jalla nižtiquiztan Zacariasqui Yooziž tjaata takucama paljaychiča, tuž cjican:

⁶⁸ “Yooz Jiliri honorchiz cjlalla. Niiča Israel žoñinacž Yoozqui. Učhum Yoozqui niž mantitacama kamñi žoñinacžquin cjuñziča. Jaziqi liwriita cjequiča učhumqui. ⁶⁹ Yoozqui walja azziz Liwriiñi cuchanžquichiča, učumnacaquiz. Davidž majch maatinacžquiztanpacha majttača nii Liwriiñiqui. David cjitaqui Yooz mantitacama kamñitača. ⁷⁰ Tuqui timpuquiztanpacha jalla nužupan Yoozqui taku tjaachiča. Yooz taku paljayñi žoñinacaqui niž jaru niž jaru nii Yooziž tjaata taku mazmazziča. ⁷¹ Nii maztaqui tužutača: ‘Liwriitačhumž cjequiča, učhum quintra žoñinacžquiztanami, učhum chjaawjkatñi žoñinacžquiztanami’. ⁷² Yooz Ejpqui učhum tuquita atchi ejpnacžquiz taku tjaachiča, tuž cjican: ‘Wejrqui ančucaquiz tira okzniñča. Weriz zuma tjaata taku anal tjatsnača’. ⁷³ Nižaza Yooz Ejpqui učhum tuquita Abraham ejpžquiz taku juramintužtan tjaachiča, nijapami učhumjapami. ⁷⁴ Učhum quintra žoñinacžquiztanami liwriitanaqui, učhumqui ana eksku

Yoozquin sirwasača. ⁷⁵ Nižaza učumqui Yooz kuzcamakaz zuma lijituma kamaquiča. Jalla nuž kamcan učumqui Yooz sirwaquiča ticzcama”. ⁷⁶⁻⁷⁷ Nižaza Zacariasqui tira paljaychiča, tuž cjican: “Juan, wejt maati, amqui Jesús Jilirž tjonz tuqui ojklayaquiča, Israel žoñinaca nii zuma tjewznajo. Amqui jaknužt žoñinacž ujnacami pertunta cječhaja, jalla nii intintiskataquiča. Zoñinacž ujnaca pertunta cjen, liwriitaž cjequiča. Jalla nuž intintiskattiquiztanaqui profeta cjitam cjequiča amqui, arajpach Yooziž tjaata taku paljayni profeta. ⁷⁸ Yoozqui učum ancha okžniž cjen učum liwriyaquiča. Tsewctanpacha tsjii Liwriiñi cuchanžquichiča, učum kuzquiz tjuñižtakaz kjanajo. Jalla nižtiquiztan ew timpužtakaz cjequiča. ⁷⁹ Jalla nii Liwriiñiqui zuma kjanacamapanž Yooz zuma kamañ jicz tjeeznaquiča, zumchiquiztakaz kamñi žoñinacžquizimi, ticzquiztan eksñi žoñinacžquizimi. Nižaza nii Liwriiñiqui učum zuma irpaquiča, Yooz Ejpžtanami učumtanami zumanznajo”.

Jalla nuž cjichiča Zacariasqui.

⁸⁰ Nekztanaqui nii Juan cjita uzaqui pajkchiča. Zapuru juc'anti Yoozquin tjurt'iñi kuzziztača. Jalla nekztanaqui tsjii ch'ekti yokquin ojklayatča, Israel wajtchiz žoñinacžquiz niž obra tjeez-cama.

2

JESUCRISTUZ NASTA

¹ Jalla nii timpuquiz tsjii walja chawc jiliri želatča, Augusto cjita. Nii chawc jiliri qui mantichiča, tuž cjican:

—Tjappacha žoñinacaqui tjuu apuntiskataquiča.

² Nii timpuquiz Cirenio cjita jiliri želatča, Siria yokchiz žoñinaca mantiñi. Jalla nii timpuquiz primir censuqui watchiča. ³ Nekztanaqui tjapa žoñinacaqui persun watja ojkspantača, persun tjuu apuntiskati. ⁴ Jalla nuž cjen José cjita žoñiqui Galilea cjita provinsiquiztan, Nazaret cjita wajtquiztan ulanžquichiča. Judea cjita provinsiquin, Belén cjita wajtquin ojkchiča. Jalla nicju David cjita tuquita atchi ejpqui nassitača. Davidž majchmaatquiztan tjonñitača Josequi. ⁵ Jalla nuž cjen nicju ojkchiča, tjuu apuntiskati. María cjiti turatan zalzjapa kazzitača Josequi. Nii oraqui naa Mariiqui Espíritu Santuž t'icžtatača. Juztan Mariatan pucultan ojkchiča, tjuu apuntiskati. ⁶ Belén wajtquin irantižcu, María majts oraqui tjonchiča. ⁷ Jalla nicju Mariiqui primir wawa majtchinča, Belén wajtquiz, animalž tjajz kjuyquiz. Wawaqui pañ awallžtan capžtatača. Jalla nuž capžcu animalž tjajz kjuyquiz t'apžtatača. Anaž iya alujamintu wajtchucatača.

AWATIRINACAQUI JESUSIZQUIZ RISPITI TJONCHICHA

⁸ Belén wajt žcatiran uuzi itzñi awatirinaca želatča. Awatirinacaqui pakara uuzi itzñitača

pamparanpacha. ⁹ Jalla nuž želan tiripintit Yooz anjilaqui jecžquichiča. Tsewctan ninacž kjutñi walja kjanžquichiča. Nuž cheržcu ninacaqui ancha tsucchiča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui cjichiča:

—Ana tsuca ančhucqui. Zuma quintul zji-jcžcuča. Tsji Liwriiñiqui tjapa žoñinacžtajapa cuchanžquitača. Jalla niiž cjen žoñinacaqui zuma cuntintuž cjequiča. ¹¹ Tii zeziqiu Davidž wajtquiziqui tsji wawa majttača. Jalla niiqui Jesucristo Yoozza, ančhuc Liwriiñi. ¹² Ančhucqui nii wawa wachaquiča pañ awallžtan capžta; nižaza animalž tjajz kjuyquiz t'apžta wachaquiča. Jalla nuž wažtaž cjen siñala cuntažtakaz cjequiča. Jalla nuž cjenaqui ančhucqui zizaquiča, chekapan weraraž chiitkalala, niiqui. —Nuž cjichiča anjilaqui.

¹³ Jalla nekztan anjilžtan chica tama Yooz anjilanacaqui tsewctan jecžquichizakazza. Yooz anjilanacaqui Yooz honora waytichiča, tuž cjican:

¹⁴ —Tsewcta arajpach Yooz honorchiz cjilalla. Nižaza tii yokquiziqui Yooz okžta žoñinaca zuma cuntintu kuzziz cjilalla.

¹⁵ Jalla nuž chiižcu, Yooz anjilanacaqui tsewc arajpacha quejpchiča. Nekztan nii awatirinacaqui porapat parlassiča, tuž cjican:

—Anjilaž maztaqui arajpach Yooquiztan tjonchikalala. Tsji Liwriiñi majttakalala. Jalla nii cheriž Belén watjaž ojklalla.

¹⁶ Jalla nekztanaqui awatirinacaqui zati pariju ojkičiča. Belén wajtquin animalž tjajz kjuyquiz luziča. Nekzpacha awatirinacaqui zalčiča Mariatan Juztan wawa t'apzi. ¹⁷ Ninacžtan zalžcu

tjappacha Yooz anjilaž chiitanaca nii wawž puntuquiztan quint'ichiča. ¹⁸Awatirinacaž nuž maztiquiztan, tjappacha nonžñi žoñinacaqui ispan-tichiča. ¹⁹Mariizti persun kuzquiz nii mazta chjojchinča. Nii mazta puntuquiz pinsican walja pinsamintu aptazzinča. ²⁰Awatirinacaqui uuzi ichi quejpchiča. Nižaza Yooz honora paljaychiča, tuž cjican:

—Yoozza chekanaqui. Ancha waliča učumž nonžtanaca, učumž chertanacami. Yooz anjilaž chiitacama nižtapacha cherchinčhumla. — Jalla nuž cjican Yooz honora waytissiča awatirinacaqui.

JESUSAQUI TIMPLUQUIN CHJICHTACHA

²¹ Majttiquiztan quinsakal tjuñquiziqui jalla nekztan nii wawžquiz chimpuz cuztrumpi paachiča. Ima Mariaž ican, Yooz anjilaqui Mariaquiz chiichiča, “Jesús cjita cjequicha amiž primir majtta wawaqui”. Jalla nižtiquiztan nii anjilaž chiita tjuužtan tjuuzkatchiča.

²² Tuquitanpacha tsjii taku mantichiča Moisesqui, tuž cjican: “Majtžcu ima pusi tunc tjuñiž cjen, maatakanacaqui Yooz sirwiz cuzturumpinaca ana payi atasacha. Pusi tunc tjuñiž tjonan, timpluquiz tsjii cuztrumpi paazpanča. Jalla nekztanaqui wilta Yooz sirwiz cuztrumpiž paasacha”. Jalla nižtiquiztan majtta tjuñquiztan pusi tunc tjuñi pjojkan Juztan Mariatan ninacž wawa chjitchiča Jerusalén cjita watja. Jalla nicju timpluquin ojkchiča wawa Yoozquin cumpjii. ²³Tsjii Yooz liiqui tuž cjichiča, “Primir lucmajch wawa majtžcu, Yoozquin

cumpjitaž cjequiča Yooz sirwajo”. Nuž Yooz lii ut'aysiž cjen lii jaru cumplichičha. ²⁴Yooz mantita lii jaru nii lucutiñiqui ojkchiča. Yooz liiqui zakaz cjiča: “Tsjii pariza paluma uz tsjii pariza wežla palomažtakaz Yoozquin tjaaspanča”. Jaziqui nužupan Yoozquin tjaachiča.

²⁵ Nii timpuqui Jerusalenquiz tsjii Simeón cjita zoñi želatča. Nii zoñiqui Yooz kuzcama kamñitača; Yooz lii jaru kamñitača. Nižaza Israel wajtchiz zoñinacž Liwriiñi tjewziča. Simeonqui Espíritu Santuž irpita zoñipantača. ²⁶ Espíritu Santuqui Simeonžquiz taku tjaachiča, tuž cjican: “Ima ticzcan, amqui Yooz cuchanžquita Liwriiñi Jiliri cheraquiča”. ²⁷ Jalla nuž taku tjaatiquiztanaqui Espíritu Santuqui Simeón irpichiča timplu kjutñi. Nii oraqui Jesusiž maa ejpqui nii timpluquin chjitchičha. Nekziqui Jesusižquiz mantita lii jaru cumplichičha. ²⁸ Jesusa cjita wawa cheržcu, Simeonqui kjaržtan kaaziča. Jalla nuž kaažcu, Yooz honorchiz cjeyajo, tuž cjichiča:

²⁹ —Yooz Tata, wejrqui amiž mantitacama kamiñ zoñtča. Tuquiqui wejtquiz taku tjaachamča. Anziqui amiž chiita taku cumplichamča. Jaziqui tižtiquiztanaqui cuntintul ticznasača. ³⁰ Jaziqui wejt persun chjujcztan tii amiž cuchanžquita Liwriiñi cherchinča. ³¹ Tjappacha tii muntuquiz žejlñi zoñinacžtajapa tii Liwriiñi cuchanžquichamča. ³² Tii Liwriiñiž cjen, Israel zoñinacžquizimi parti zoñinacžquizimi Yooz kamañ jicz tjeežtaž cjequiča, liwriita cjeyajo. Nižaza tii Liwriiñiž

cjen, Israel wajtchiz žoñinacaqui zuma honorchiz cjisnaquiča. —Jalla nuž chiichiča Simeonaqui.

³³ Simeonž chiitiquiztan Jesusiž maa ejpqui ninačž kuzquiz ispantichiča. ³⁴ Nekztanaqui Simeonaqui ninacžta Yoozquin mayizichiča walikaz cjejajo. Nižaza Jesusiž maaquiz paljaychiča, tuž cjian:

—Werarapančhay, tii wawaž cjen walja Israel wajtchiz žoñinaca liwriitapanž cjequiča. Nižaza tii wawaž cjen yekjapa Israel wajtchiz žoñinacazti ujquin tjojtznaquiča. Tiiqui walja chawc jiliripanz cjequiča. Pero walja žoñinacaqui nii anaž rispitaquiča, Yooziž cuchanžquita cjenami. ³⁵ Tii wawaž cjen žoñinacaz kuzquiz pinsitanacaqui pajtaž cjequiča. Nižaza Mariá, amqui tii wawaž cjen ancha llaquitam cjequiča. —Jalla nuž mazziča Simeonaqui.

³⁶⁻³⁷ Nii oraqui tsjaa Ana cjiti žon želatča, timpluquiz zakaz. Naatača Yooz taku paljajiñ profetqui. Jalla naaqui Fanuelž majttača, Aser cjita t'akquiztan. Pakallawk wata zalztiquiztan, naaža lucuqui ticziča. Anziqui walja chawc žontača. Quinsakalc tunca pusin watchiztača naa žewqui; timpluquiztan anapan ulniñtača. Ayunascan Yoozquin mayizican, Yooz Ejpžquin sirwiñtača majiñami weenami. ³⁸ Jesús cjita wawa timpluquiz želan, nii orapacha Ana cjiti žonqui nii wawžtan zalchinča. Nuž zalžcu Yoozquin sparaquiž cjichinča. Nekztan nii wawž puntu paljaji kalltichinča Jerusalén watja liwriiz tjuñi tjewžñinacžquiz.

JESUSAQUI PAJKCHICHA

³⁹ Tjapa Yooz mantita lii cumplizcuqui Jesusiž maa ejpqui Galilea yokquin quejpcchiča. Niiž persun watja Nazaret cjita quejpcchiča. ⁴⁰ Jalla nii wajtquinaqui nii uzaqui pajkchiča. Tsjan tjupi y nižaza tsjan čhjultaki zizñi cjissiča. Yooz Ejpqui nii walja cwitichiča, nižaza yanapchiča.

⁴¹ Zapa wata niiž maa ejpqui Jerusalenquin ojkchiča, pascua pjijsa payi. ⁴² Jesusaqui tunca-pan wajtchiz cjen, niiž jamillžtan Jerusalenquin ojkchiča pascua pjijsa cuztrumpi payi. ⁴³ Jalla nekztan pjijsa žeržcuqui, quejpcchiča ninacaqui. Jesús uzasti Jerusalén wajtquiz eclichiča. Niiž maa ejp ana ecliči naychiča. ⁴⁴ Niiž maa ejpqui pinsatča, “Niiž mazinacžtanž caa”, cjican. Jalla nuž cjen niiž maa ejpqui ojkchiča tsjii nooj intiru. Pero tjuñi kattan, Jesusa kjurchiča jamillanacžquin nižaza ocjalž maziran. ⁴⁵ Maa ejpqui Jesusa ana wači atchiča. Jalla nekztanaqui Jerusalén watja quejpcchiča, jalla nicju kjuržjapa.

⁴⁶ Tsjii čhjep majquiztan, maa ejpqui Jesús watchiča timplu kjuyla. Timpluquiz Israel lii tjaažiñi maestrunacžtan želatča. Maestrunacž takunaca nonznatča. Y nižaza maestrunacžquiz pewcznatča Jesusaqui. ⁴⁷ Nii uzaž paljayta taku nonžcu tjapa žoñinacaqui ispantichiča, nii uzaž nuž čhjulum zizñiž chiyan. ⁴⁸ Jalla nekztanaqui nuž žejlñi cheržcu, ispantichi cjissiča maa ejpmi. Nekztanaqui niiž maaqui chiižinchinča:

—Aay, tii wejt uza jay. ¿Kjažtiquiztan am nižta eclichamta? Am ancha llaquita kjurchinča wejrnacqui. —Jalla nuž maaqui niižquiz chiižinchinča.

49 Jalla nekztanaqui Jesusaqui maaquiz kjaaziča, tuž cjican:

—¿Wejr tjapa kjutñi kjurchamkaya? Wejt per-sun Ejpž kjuyquiz žejlstanpantača wejtlaqui. ¿Jalla nii ana zizzat amya?

50 Jalla nuž chiyani niž maa ejpqui ana intin-tazziča.

51 Nekztanaqui Jesusaqui maa ejpžtan Nazaret cjita watja ojkchiča. Nicju irantižcu maa epiž mantitanaca cazñipanikaztača. Maaqui jalla niž nuž wattanacquiztan kuzquiz chjojchinča.

52 Jalla nekztan Jesusaqui tsjan pajkchiča. Nižaza tsjan zizñi pinsamintuchiztača. Yooz Ejpmi žoñinacami niž cjen cuntintutača.

3

JUAN BAUTISTAQUI YOOZ TAKU PALJAY-CHICHA

1 Zacarías Juan cjita majchqui Yooz taku paljayi kallantichiča. Jalla nii timpuquiz tii jilirinaca želatča. Tsjiiqui Tiberio cjitatača, juc'ant chawc jiliritacha niiqui. Tunca pjijskan wata jiliri cji-can mantichiča. Nižaza tira mantiñipantača. Tsjiizuñqui Poncio Pilato cjitatača. Niiqui mantichiča Judea cjita yokquin. Tsjiizuñqui Herodes cjitatača. Niiqui Galilea yokquin chawc jiliritacha. Niž lajkqui Felipe cjitatača. Nii Felipiqui Iturea cjita yoka, Traconite cjita yoka, jalla nii pizc yokquin mantiñitača. Tsjiizuñqui Lisanas cjitatača. Niiqui Abilinia cjita yokquin mantiñitača. Nii timpuqui ninacatača pajk jilirinacaqui. 2 Nižaza nii timpuqui Anastan Caifastan templu chawc jilirinacatača. Nii timpuqui

Juanqui želatĉha tsjii ch'ekti yokquin. Jalla nuž želan Yoozqui Juanžquiz takunaca paljayĉiĉha. ³Nekztan Juanqui tjapa kjutñi Jordán puj yokaran ojklayĉiĉha. Nicju žoñinacžquiz paljayĉiĉha, tuž cjican:

—Anĉhucqui kuznacaž campiya; Yoozquin kuzziz cjisna. Nekztan anĉhuca ujnaca pertunta cjequiĉha. Jalla nekztanaqui bautistaž cjesaĉha. —Jalla nuž paljayĉiĉha Juanqui.

⁴Tuquita tsjii Isaías cjita Yooz taku paljayñi profeta želatĉha. Niiž cjirta takucama watchiĉha. Jalla tuž cjican, cjirĉiĉha:

“Ch'ekti yokquin tsjii žoñiqui altu tawkžtan paljayžcaquiĉha, tuž cjican: ‘Tsjii chawc jiliriž tjonaquiĉha. Jaziqui zuma kamañ jicz tjaczna. Tsjii zuma jicztakaz anĉhuca kuznaca zumpacha tjaczna, y nižaza zuma lijitumapanž cjee. ⁵K'awanaca liwj tjattjatzna. Curunacami lumanacami zumpachaž wjajržna, nii jicz zuma zok'o okajo. Nižaza nii t'ojonacaqui zumpacha kjujzcatzna. Jalla nuž zuma kamañ jicz tjacznaquiĉha. ⁶Nii chawc jiliriž tjontan, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacami Yooz Epiž cuchanžquita Liwriiñiž cheraquiĉha’ ”.

Jalla nuž cjican cjirĉiĉha nii Isaías cjita žoñiqui.

JUAN BAUTISTAQUI ZOÑINACŽQUIZ CHIZINCHICHA

⁷Nekztanaqui žoñinacaqui tjapa watjanacquiztan ulanžquichiĉha, Juanž bautista cjisjapa. Juanqui nii žoñinacžquiz cjichiĉha:

—Zkora irata incallñi zoñinaca. Yooz Ejpqui ujchiz zoñinaca wajillaž casticaquiča. ¿Ject ančhucaquiz nii mazzejo? ¿Nii casticu atipzjapa wejtquinž tjonya? ⁸ Kuz campiichinčuczłaj niiqui, zumapankaz kamaquiča, ančuca campiita kuz kjana tjeezjapa. Ančhucqui anaž mit kuzziz porapat chiyasaquiča, tuž cjican: “Wejr-nacqui Abrahamž majchmaatinacžquiztanpacha tjoninča. Yoozqui anaž wejrnaca casticasača”. Jalla nižta ana chiichiiz waquisiča ančhucqui. Yoozqui tii maznacquiztan Abrahamž majchmaatinaca paasača. ⁹ Ančhucqui tsjii frut muntiztakazza. Ana zuma fruta pookñi muntiqui k'aačhtaž cjequiča jir achtan. Jalla nuž k'aačtiquiztanaqui, ujtaž cjequiča. Jalla nižta irataž ančhucaquiz wataquiča. Ana zuma kamañchiz zoñinaca castictaž cjequiča. —Nuž cjican paljaychiča Juanqui.

¹⁰ Jalla nekztanaqui zoñinacaqui Juanžquiz pewcziča:

—¿Jaziqui čhjulut paaqui wejrnacjo?

¹¹ Nekztanaqui Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jequit pizc almillchiz cjechaj niiqui, tsjii almillaqui ana almillchiz zoñžquin tjaasača. Tsjii wacchi čhjerchiz zoñiqui tsjii ana čhjerchiz zoñžquin niiž čhjeri tojnaquiča. —Nuž cjichiča Juanqui.

¹² Jalla nekztanaqui tsjii impuesto cobriñi zoñinacaqui Juanžquin tjonchiča, bautista cjisjapa. Nekztanaqui Juanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi, ¿wejrnacqui čhjulut paaquiya?

¹³ Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Lii jaruž cobraquiča. Anaž juc'anti cobraquiča ančhucqui.

14 Nižaza tsjii zultatunacaqui Juanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Wejrnaczi čhjulut paaquiya?

Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui zoñžquiztan anaž čhjulumi kjañasača. Nižaza anaž fuerziyasača. Nižaza zoñžquizimi ana inapankaz tjojtñasača, tsjii cusasa packatzjapami. Nižaza ančhuc persun suelduchiz cuntintupanž cjee. —Jalla nuž cjican kaaziča Juanqui.

15 Tjapa zoñinacaqui Yooziž cuchanžquita Cristuž tjonz anča tjewznatča. Jalla nižtiquiztan zoñinacaqui kuznacquiz pinsichiča: “Juanqui Cristužlani” cjican. 16 Pero Juanqui tjappacha nii zoñinaczquiz cjichiča:

—Nonžna. Wejrqui kjaztankal bautisuča. Tsjizuñ wejt wirquin tjonča. Jalla niiqui Espíritu Santužtanami arajpach ujžtanami bautisaquiča. Jalla niiča wejtquiztan tsjan juc'ant poderchizqui. Anal niiž čhjata chjojkinimi atasacha, niižquiz atintisjapa. Inakaztča wejrqui.

17 Juanqui tira paljaychiča, tuž cjican:

—Ančhucqui trigo zkalažtakazza. Nii tjoñi jiliriqúi trigonaca kjojaquiča. Nekztan itsanacami zuma trigumi pjalznaquiča. Nii zuma triguqui ricujtaž cjequiča. Niiž persun kjuyquin majcztaž cjequiča. Nii itsanacazti liwj ujžtaž cjequiča, ana tjesñi ujquiz. Jalla nižta irataž ančhucaquiz wataquiča.

¹⁸ Jalla nuž žoñinacžquiz chiižinchiča Juanqui. Nižaza yekja chiižintanacami paljaychiča, zuma Yooz taku paljaycan. ¹⁹ Nižaza wiruñaquí Juanqui Herodes cjita jiliržquiz iwjt'ichizakazza. Herodes cjita jiliriquí niž jilž tjunatan zalsiča. Felipe cjitatača niž jilaquí. Nižaza Herodesqui iya anawalinaca paachitakalča. Nekztan Juanqui Herodesquiz iwjt'ichiča tjapa niž anawali paa-tiquiztan. ²⁰ Herodeszti ana nonziča. Juc'anti anawalinaca paachiča, Juan carsilquiz chawjcz-cama.

JESUCRISTUZ BAUTISTA

²¹ Juanqui ima carsilquiz chawcta želan, walja žoñinaca bautissiča. Nižaza Jesusa bautissizakazza. Jesusaquí bautista cjiscu Yooz Ejpžquin mayizatča. Nii orapacha arajpacha cjetziča. ²² Yooz Espíritu Santuquí tsjii palumažtakaz chjijwžquichiča Jesusiž juntuñ. Nižaza arajpachquiztan tsjii altu jora paljayžquiñi nonziča. Nii joraquí tuž cjican chiižquichiča:

—Amča wejt ultim k'ayi Maatimquí. Amiž cjen anchal cuntintutča wejrtquí.

JESUCRISTUZ TUQUITA ATCHI EJPNACACHA TINACAQUI

²³ Jesusaquí nii oraquí quinsatunc watchiztača. Jalla nekztanaquí niž Yooz Epiž tjaata trabajo kallantichiča. Jesusiž tuquita atchi ejpnacaquí tinacača. Primero Josež maati cjitažtakaztača. Josequí Eliž majchtača. ²⁴ Eliquí Matatž majchtača. Matatquí Leviž majchtača. Leviquí Melquiž majchtača. Melquiquí Janaž majchtača.

Janaqui Josež majhtača. ²⁵ Josequi Matatías majhtača. Matatiasqui Amós majhtača. Amosqui Nahumž majhtača. Nahumqui Esliž majhtača. Esliqui Nagaiž majhtača. ²⁶ Nagaiqui Maatž majhtača. Maatqui Matatías majhtača. Matatiasqui Semeiž majhtača. Semeiqui Josež majhtača. Josequi Judaž majhtača. ²⁷ Judaqui Joanaž majhtača. Joanaqui Resaž majhtača. Resaqui Zorobabelž majhtača. Zorobabelqui Salatielž majhtača. Salatielqui Neriž majhtača. ²⁸ Neriqui Melquiž majhtača. Melquiqui Adiž majhtača. Adiqui Cosamž majhtača. Cosamqui Elmodamž majhtača. Elmodamqui Erž majhtača. ²⁹ Erqui Josuež majhtača. Josuequi Eliezerž majhtača. Eliezerqui Jorimž majhtača. Jorimqui Matatž majhtača. ³⁰ Matatqui Leviž majhtača. Leviqui Simeonž majhtača. Simeonqui Judaž majhtača. Judaqui Josež majhtača. Josequi Jonanž majhtača. Jonanqui Eliaquimž majhtača. ³¹ Eliaquimqui Meleaž majhtača. Meleaqui Mainanž majhtača. Mainanqui Matataž majhtača. Matataqui Natanž majhtača. ³² Natanqui Davidž majhtača. Davidqui Isaiž majhtača. Isaiqui Obedž majhtača. Obedqui Booz majhtača. Boozqui Salmonž majhtača. Salmonqui Naasonž majhtača. ³³ Naasonqui Aminadabž majhtača. Aminadabqui Aramž majhtača. Aramqui Esromž majhtača. Esromqui Fares majhtača. Faresqui Judaž majhtača. ³⁴ Judaqui Jacobž majhtača.

Jacobqui Isaacž majhtača. Isaacqui Abrahamž majhtača. Abrahamqui Tarež majhtača. Tarequi Nacorž majhtača. ³⁵ Nacorqui Serugž majhtača. Serugqui Ragauž majhtača. Ragauqui Pelegž majhtača. Pelegqui Heberž majhtača. Heberqui Salaž majhtača. ³⁶ Salaqui Cainanž majhtača. Cainanqui Arfaxadž majhtača. Arfaxadqui Semž majhtača. Semqui Noež majhtača. Noequi Lamecz majhtača. ³⁷ Lamecqui Matusalenž majhtača. Matusalenqui Enocz majhtača. Enocqui Jaredž majhtača. Jaredqui Mahalaleelž majhtača. Mahalaleelqui Cainanž majhtača. ³⁸ Cainanqui Enós majhtača. Enosqui Staž majhtača. Setqui Adanž majhtača. Adanqui Yooziž paatiquiztan Yooz maaitača.

4

SATANAS CJITA DIABLUQUI JESUSA UJQUIZ TJOJTSKATZJAPA PECATČHA

¹ Jesusiž kuztan Yooz Espíritu Santuž kuztan tsjii kuzziztača. Jalla nuž cjen Jesusaž Jordán cjita pujquiztan okan, Espíritu Santuqui Jesusa chjitchičha ch'ekti yokquin. ² Jalla nii ch'ekti yokquin žejlchiča pusi tunc tjuñi. Jalla nuž želanaqui nii Satanás cjita diabluqui Jesusa ujquiz tjojtskatzjapa pecatča. Jalla nii pusi tunc tjuñi Jesusaqui ana čhjeri lujlchiča. Jalla nižtiquiztan pusi tunc tjuñiquiztan ana lujlchiž cjen čhjeri eecskatchičha. ³ Jalla nekztanaqui nii diabluqui cjichiča:

—Ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, amqui tii mazquiztan t'anta tuckatalla. —Nuž diabluqui chiichiča.

⁴Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Zoñinacaqui anaž čheržtan alaja žetasacha. Yooz takuča chekanaqui, jalla niiča ultim čherižtakazqui, Yooztan wiñaya žetzjapaqui”.

⁵Jalla nekztanaqui nii diabluqui Jesusa chjitchiča tsjii pajk cur puntiquin. Jalla nicju tjapa tii muntuquiz žejlñi yokanaca tjeeziča tsjii ratukaz. ⁶⁻⁷Nekztanaqui diabluqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt yujcquiz quillsnaquiž niiqui, nižaza wejr rispitaquiž niiqui, tjapa tii yokquiz žejlñinaca amquiz tjaataž cjequiča. Wejrqui tjapa tii yokanaca tjaača, am mantisjapa. Tii yokquiz žejlñinaca amtaž cjequiča tjappacha. Tii tjappacha wejtquiz tjaatatača. Jaziqum wejrqui jakziltižquiz tjaaz pecučaja, jalla nižquin tjaasača. —Jalla nuž cjichiča diabluqui.

⁸Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka. Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Ultim arajpach Yoozquinkaz rispita. Nižaza nii alaja sirwa. Niikazza Yooz Jiliriča”, nuž cjican cjirtača.

⁹⁻¹¹Nekztanaqui nii diabluqui Jesusa chjitchiča Jerusalén cjita watja. Nicju timplu pjurniquin chjitchiča. Nekztan cjichiča:

—Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Yooz Ejpqui niž anjilanaca mantaquiča, am cwitisjapa. Ni-nacž kjaržtan am cwitaquiča, ana am kjojcha čhojritžta cjeyajo čjul mazquiztanami”. Nuž

cjirtača. Jaziqui ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tsewctan kossuc tii yokquiz layžcalla.

¹² Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cijan:

—Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Zoñiqui ultim arajpach Yooz ana inakaz nuž yanznaquiča”.

¹³ Jalla nekztanaqui diabluqui ana čhjulu iyas pinsiñi cjišiča, Jesusa ujquiz tjojtscatzjapaqui. Nekztanaqui tsjii kjažtapacha nižquiztan zarakhiča. Wiruñ wilta ujquiz tjojtscatz yanznaquiča.

JESUCRISTUQUI YOOZ PUNTU PALJAYCAN OJKLAYCHICHA

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui quejpžquichiča Galilea cjita yokquin. Walja Espíritu Santuž azziztača. Tjapa yok kjutñi niž quintuqui ancha ojkchiča.

¹⁵ Galilea yokquin želan judío ajcz kjuyanacquizimi tjaajiñitača. Niž tjaajintiquiztan tjapa žoñinacaqui niž honora waytichiča.

NAZARET CJITA WAJTQUIN OJKCHICHA

¹⁶ Nekztanaqui niž persun watja ojkchiča, Nazaret cjita. Jalla niitača niž pajkta watjaqui. Jeejz tjuñ nojiqui ajcz kjuyquin luzziča, niž cuztrumpi jaru. Jalla nii ajcz kjuyquin žejlcan, tsijtsiča Yooz taku liizjapa. ¹⁷ Nekztanaqui Isaías cjita profetaž cjirta Yooz taku, jalla nii libruqui chjalžtatača Jesusa liyajo. Nii libro cjetžcu wajtchiča tii cjirta taku. Nekztan liichiča, tuž cijan:

¹⁸ “Yooz Espíritu Santuqui wejt kuzquiz žejlča. Wejrqui illztača, pori žoñinacžquiz zuma taku maznajo. Nižaza wejrqui

cuchanžquitača llaquizñi zoñinaca ana llaquiz llaquizajo. Nižaza wejrqui cuchanžquitača tanta zoñinacžquiz maznajo, ‘Liwriitaž cjequiča ančhucqui’ cjian. Nižaza wejrqui cuchanžquitača zur zoñinacž čhujqui čhjetnajo. Nižaza wejrqui cuchanžquitača ana zuma langzkatta zoñinaca liwriyajo. ¹⁹ Yooz Ejpqui zoñinacžquiz zuma favora paaquiča. Jalla nuž nii zumanaca paazjapa Yooz Espíritu Santuqui wejttan chicapachača”.

Jalla nuž Yooz taku cjiirtača.

²⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii libro pjuczcu ajcz kjuya atintiñi zoñžquiz intirjichiča. Nekztan nužquiz julziča. Tjappacha nekz žejlñi zoñinacaqui tira niižquin chekznatča.

²¹ Nekztanaqui paljayi kallantichiča, tuž cjian:

—Tonjpacha tii cjiirta Yooz taku cumplissiča ančucaž nonžnan.

²² Nekztanaqui zoñinacaqui chiichiča, tuž cjian:

—Walikazza tii Jesusaqui.

Niž zuma chiita takunacquiztan ispantichiča. Ninacpora parlassiča, tuž cjian:

—¿Anaj tiic Juz maatiya?

²³ Nekztan Jesusaqui tuž chiichiča:

—Ančucaquiztan zoñi wejtquiz chiyachani, “Am kullñi zoñimžlaj niiqui, ima wejr kullcan, am persunpacha kullalla”. Wejrqui Capernaum wajtquin milajrunaca paachinča, jalla nii quintu nonzinčhucča. Jaziqqui ančhucqui wejtquiz tuž

chijačhani: “Nižtapacha tii am persun wajtquin paažinalla”. Nuž wejtquiz chijačhani.

²⁴ Jesusaqui tirapan paljaychiča, tuž cjican:

—Weraral chiyučha. Yekja wajtchiz žoñinacaqui tsjii Yooz taku paljayñi profeta zuma risiwasača. Persun wajtchiz žoñinacazti nii Yooz taku paljayñi profetžquiz anaž juyzu paača. ²⁵ Tuquiqui tsjii Elías cjita Yooz taku paljayñi profeta želatča. Nii timpuqui walja žewžew maatakanaca želatča Israel wajtquinaqui. Chjep wata sojta jiižiz ana wira chijinchiča. Jalla nižtiquiztan walja mach'atača. Ana čjeri želatča nii wajtquinaqui. ²⁶ Israel wajtquin walja žewžew maatakanaca želanami, Eliasqui ninacžquin ana cuchantatača. Pero Sarepta cjita wajtquin tsjaa žew želatča, Sidón cjita wajtž žcati. Jalla naa yekja wajtchiz žewaquin cuchantatača Eliasqui. Jalla nužupan cjetča. ²⁷ Nižaza tuqui timpuzakaz tsjii Eliseo cjita Yooz taku paljayñi profeta želatča. Nii timpuqui walja mojkchi janchichiz laa žoñinaca želatča; lepra cjita conača niiqui. Pero Eliseuqui persun wajtchiz laa žoñinacžquiz ana čjulumi čjetinchiča. Antiz tsjii Naamán cjita Siria wajtchiz žoñžquiz čjetinchiča. —Jalla nuž chiichiča Jesusaqui.

²⁸ Jalla nuž chiita nonžcu, tjappacha nii ajczñi žoñinacaqui muzpa žawjchiča Jesusiž quintra. ²⁹ Ninacaqui walja tsijtsičha. Nekztanaqui wajtquiztan Jesusa ulanskatchičha. Nii watjaqui pajk waranc k'aw žcati želatča. Jalla nuž k'aw kjutñi Jesusa chjitchičha, nii k'awquiztan kossuc tjojtsjapa. ³⁰ Ultimquiziqui Jesusazti ninacž taypi

watchičha. Ana čhjulumi kjaž cjita ojkchiča.

TSJII ZAJRAZ TANTA ZOŇI CHJETINTA

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui ojkchiča Capernaum cjita watja Galilea cjita yokquin. Jalla nicjuqui jeejz tjuñ nooj Jesusaqui tjaajinchiča ajcz kjuyquin. ³² Niiž tjaajintiquiztan zoñinacaqui walja ispantichiča. Jesusaqui pajk jilirž tawkžtan tjaajinchiča.

³³ Jalla nii ajcz kjuyquiz tsjii zajraž tanta zoñi želatča. Nii zoñiqui kjawchiča, tuž cjican:

³⁴ —¡Ay! Jesusa, Nazaret wajtchiz zoñimča. ¿Kjažtiquiztan am wejtnacaquiz mitizi? ¿Kjažtiquiztan wejrnac aki tjon amjo? Wejrqui am pajuča. Yooziž zuma cuchanžquita Zoñimča amqui. —Jalla nuž cjichiča nii zajraqui.

³⁵ Nekztanaqui Jesusaqui nii zajrižquiz ujziča, tuž cjican:

—¡Ch'uj žela! ¡Tii zoñžquiztan zaraka!

Jalla nekztanaqui zoñi tjojtcu zajraqui ulanchiča zoñinacaž cheranpacha. Ana nii zoñi čhjojritžcu, ecchiča. ³⁶ Nekztan tjapa zoñinacaqui ispantichiča. Jalla nekztan parlassičha, tuž cjican:

—¿Čhjul mantiñi takumekaz chiila tiiqui? Walja azziz tawkchizza. Tii zoñiqui zajramiž mantila. Tiiž mantitiquiztan zajramiž ulanla. —Nuž ispantichi parlassičha.

³⁷ Tjapa kjutñi nii yokaran Jesusiž ispantichuca paatanacquiztan walja parlasñitača.

SIMON PEDRUZ AJMUZ MAA CHJETINTA

³⁸ Nekztanaqui Jesusaqui nii ajcz kjuyquiztan ulanžcu ojkchiča. Nekztan Simonž kjuyquin

luzziča. Jalla nekz Simonž ajmuž maa ch'ujlñi cona laacjichi želatča. Tjapa curpu walja kjakchi želatča. Nii žejlñi žoñinacaqui Jesusižquiz roct'ichiča:

—Chjetinžinalla, —cjican.

³⁹ Nekztanaqui Jesusaqui naa laa žona kjutñi chutjatchičha. Nekztan laa žon čhjetinchiča. Ch'ujlñi conaqui apaltichiča nužquiz. Nii ora-pacha naa žonqui žaazinča, nekztanaqui ninaca atinti kallantichinča.

TJAPAMAN LAA ŽOÑINACA CHJETINTA

⁴⁰ Nekztanaqui tjuñiz kattan, žoñinacaqui tjapaman laa žoñinaca zjijcchiča, Jesusa čhejtano. Nekztan Jesusaqui zapa maynižquiz persun kjaržtan lanziča. Jalla nuž lanžcu čhjetinchiča. ⁴¹ Nižaza tsjii kjaž laa žoñinacžquiztan zajranaca ulanskatchičha. Jalla nuž ulanskatan zajranacaqui kjawchiča:

—Yooz Maatimča amqui, —cjican.

Nii zajranacaqui zizatča, Yooziž cuchanžquita Cristupankazza Jesusaqui, jalla nii. Jalla nižtiquiztan Jesusazti zajranacžquiz ujziča, tuž cjican:

—Jalla wejt puntuquiztan anapanča chiichi-squi.

JESUSAQUI YOOZ ZUMA KAMAÑ PUNTU PAL-JAYCHICHA

⁴² Niiž jakakattaž wentan Jesusaqui wajtquiztan ulanchičha, ana žoñž žejlz yokquin. Pero nii wajtchiz žoñinacazti walja nii kjurchičha. Nižtami kjurñi žoñinacaqui irantichiča jakziquin Jesusa želatčaj, jalla nicju. Nii žoñinacaqui Jesusaž atajs

pecatĉha, ana jakziquinami okajo. ⁴³ Pero Jesusaqui ninacĉquiz cjichiĉha:

—Yekjap watjanacquin jaknuĉt zoĉinacaqui Yooz zuma kamaĉhiz kamz waquizichaja, jalla nii paljayzquiztanĉha wejrqui. Jalla nijapa wejrqui tii muntuquiz cuchanĉquitaĉha.

⁴⁴ Jalla nuĉ paljaycan Jesusaqui ojklaychiĉha Galilea yokaran. Jalla nuĉ ojklaycan ajcz kjuyquizimi paljayĉitaĉha.

5

JESUCRISTUQUI MILAJRU PAACHICHA

¹ Tsjii nooj Jesusaqui tsjii pajk kot atquin Źelatĉha. Genesaret cjitaĉha nii pajk kotaqui. Jalla nekc Źelan walja zoĉinacaqui niĉzquin tjonchiĉha. Yooz taku nonzjapa niĉ muytata ancha ts'acjasatĉha. ² Jesusaqui pizc laachi warcu cherchiĉha kot atquiz. Tsjii ch'iz tanĉi zoĉinacaqui warcunaca ecchitaĉha. Ninacaqui ch'iz tanz rednaca awjnatĉha. ³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Simón cjita zoĉĉ warcuquiz luzziĉha. Simonĉquiz nii warcu koluc atskatchiĉha kot mor kjutĉi cheechi. Jesusaqui warcuquiz julĉcu, Źejlĉi zoĉinacĉzquin tjaajĉi kallantichiĉha. ⁴ Jalla nuĉ zoĉinacĉzquin tjaajĉi Źerĉcu, Simonĉquiz cjichiĉha:

—Tii warcu am chjicha tsjan kos kjutĉi. Jalla nekztan am ch'iz tanz rednaca tjojtĉna.

⁵ Simonaqui kjaaziĉha tuĉ cjican:

—Wejt Tjaajiĉi Maestro, zeziqui wejrnacqui pakara langzinĉha, pero ana zinta ch'iz tanchinĉha. Niĉtaqui amiĉ mantanaqui wejt ch'iz tanznaca tjojtĉnaĉha.

6 Nekztanaqui ch'iz tanz tjojtžcu, walja muzpa ch'iz tanchi jooziča, redmi wjajrzñi kallantichiča. 7-8 Nii oraqui ninacz mazinaca yekja warcuquintača koluc ažkquinalla. Ch'iz tanz wjajrzñi kallantiquiztan mazinaca kjaržtan wilzcu, kjawziča yanapi tjonajo. Nii mazinacaqui irantižcu, nii pizc warcuquiz ch'iztan chjijpsiča. Ch'iztan jos nii kotquiz kos julzñi tjurchiča nuž wacchi ch'iz tanziz cjen. Nii cheržcu, Simón Pedruqui Jesusiž yujcquiz quillziča. Nekztan cjichiča:

—Wejt Yooz Jiliri, ancha ujchiz zoñtča wejrqui. Amtan chica ojklayzqui anal waquizuča.

9 Jalla nii wacchi ch'iz tanchiz cjen, Simon-
 aquí walja ispantichiča, nižaza niž mazinacami.
 10 Tsjii pucultan mazinacaqui Jacobžtan Juanžtan
 cjitatača. Ninacaqui Zebedeož majchnacatača.
 Jacobžtan Juanžtan nižaza ispantichi cjissiča. Je-
 susaqui Simonžquiz cjichiča:

—Ana am tsuca. Jalla tekztan nawjkchuc
 jaknuž ch'iz juntichamžlaja, jalla nižta irata
 amqui zoñinacam juntaquiča Yooztajapaqui.

11 Jalla nekztanaqui warcunaca yokquin iran-
 tiskatžcu, ninacaqui tjappacha ecchiča. Nižaza
 nii ch'iz tanz langz jaytichiča Jesusižtan chica
 ojklayzjapa.

MOJKCHI JANCHICHIZ LAA ZOÑI CHJETINTA

12 Tsjii noojiqui Jesusaž tsjii wajtquiz želan, tsjii
 mojkchi janchichiz laa zoñi tjonchiča. Jesusa
 cheržcuqui, niž yujcquiz puct'ichiča yokquiz-
 pacha. Jalla nekztanaqui rocchiča, tuž cjican:

—Wejr Jiliri, wejr čhjetnalla. Am wejr čhjetinzim pecčhaj niiqui, wejr čhjetinzim atča amqui.

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaržtan lanziča, tuž cjican:

—Wejr am čhjetnasachiya. Jaziqui čhjetintam cjissa.

Jalla nuž chiitiquiztanaqui nii orapacha nii žoñiqui žejtchi cjissiča mojkchi janchi laaquiztan. ¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui nii žoñi mantichiča ana jeczquizimi nuž nii čhjetinta puntu chiichiyajo. Nižaza cjichiča:

—Timpluquin oka amqui. Timplu jiliržquin persuna tjeežca. Nižaza čhjetintiquiztan Moisés mantitacama paa. Jaknužt Moisesqui ofrenda uchajo mantičhaja, jalla nuž ofrenda uchaquiča. Jalla nižtiquiztan žoñinaca am žejtchi zizaquiča. Jazic oka amqui. —Nuž mantichiča Jesusaqui.

¹⁵ Jalla nuž ana chiyajo mantichiž cjenami, Jesusiž paata puntu juc'anti juc'anti parlita cjissiča tjapa kjutñi žoñinaczquin. Jalla nii quintu nonžcuqui, ju'anti žoñinacaqui ajcsquichiča Jesusiž taku nonzjapa. Nižaza laanacami ajczquichiča Jesusaž čhjetinta cjisjapa. ¹⁶ Jalla nižtiquiztanaqui Jesusaqui nii žoñinaczquiztan zarakžcu ana žoñinacz žejlz yokquin ojkchiča. Jalla nii yokquin Yooz Ejpžquin mayizichiča.

ZUCH ZOŃI CHJETINTA

¹⁷ Tsjii nooj niž wiruñ Jesusaqui tjaajnatča. Jalla niiran fariseo cjita žoñinacaqui julzi želatča, nižaza judiuž kamañ lii tjaajiñi žoñinaca želatča. Jalla ninacaqui tjapa Galilea watjanacquiztan

tjonchiča, nižaza Judeaquiztan, nižaza Jerusalemquiztan. Nižaza Jesusaqui laa žoñinaca čhjetincan, Yooz azi tjeeziča. ¹⁸Jalla nekztanaqui tsjii kjaž žoñinacaqui tsjii zuch žoñi zjijcchiča tjajz zquitquiz callžcu. Irantižcu kjuyquiz majcz pecatča. Jesusiž yujcquiz nonzinz pecatča. ¹⁹Pero muzpa žoñinacacaž ajcsiž cjen, ana Jesusižquin macjati atchiča. Nekztanaqui kjuya yawžcu, tsewctan kjuya pjetchiča, tejanaca apakžcu. Pjetquiztan nii zuch žoñi tsewctan kjuylchuc majcchiča tjajz zquitquiz callžcu. Kjuyltan žejlñi žoñinacž taypi nuž Jesusiž yujcquin apjatchiča. ²⁰Ninaca tjapa kuztan tjonchi nayžcu Jesusaqui laa žoñžquiz cjichiča:

—Jilala, jaziqui am ujnacaqui pertuntača.

²¹Jalla nekztanaqui judiuž kamañ lii tjaa-jiñinacžtan fariseonacžtan kuzquiz pinsi kallantichiča, tuž cjican: “¿Ject tii žoñejo? ¿Kjažtiquiztan nižta chiijo? Yooz quintra anawalipanla tii žoñž takuqui. ¿Ject ujnaca pertunasajo? Yoozpanikazla ujnacaqui pertunñiqui”. Jalla nuž pinsichiča nii žoñinacaqui.

²²Jesusaqui persun kuzquiz ninacaž pinsita naychiča. Nekztan ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan anchuca kuz nižta pinsejo?

²³¿Jaksilta takut pjasila chiiz cjesajo? Tii zuch žoñžquiz chiižinsjo, “Am ujnacami pertunta”, ¿cjis pjasila cjesaj? už “Tsijsna. Am tjajz zquiti aptižcu oka”, ¿nuž chiiz pjasila cjesaj?

²⁴Tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča wejrqui. Tii muntuquiz jiliritča, ujnaca pertunzjapa.

Razunal chiyučha. Jalla nii zizjapa ančhucqui tiiž chera.

Nekztanaqui zuch žoňžquiz cjichiča:

—Amquiz cjiwčha, tsijtsna. Am tjajz zquitinaca aptaza. Oka am kjuya. —Nuž cjican chiichiča Jesusaqui.

²⁵ Nii orapacha nii zuch žoňi qui tsijtsičha, žoňinacaž cheranpacha. Tjajz zquiti aptižcu, persun kjuya ojkchiča. Yooz honora waytican ojkchiča. ²⁶ Jalla nižta cheržcu tjapa žoňinacaqui walja ispantichi quirchiča. Ekeksan ninacaqui Yooz honora waytichizakazza. Nižaza ninacpora parlassizakazza:

—Tonj tjuňiqui walja ispantichucanaca cherchinčhumčha.

LEVI CJITA ŽOŇIQUI JESUSIZQUIN KUZIZ CJIS-SICHA

²⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ulanchičha. Jalla nuž ulanžcu tsjii Leví cjita žoňi cherchiča. Impuesto cobriňi žoňitačha niiqui. Impuesto cobriňi puestuquiz julzi želatčha žoňinacžquiz cobrican. Jesusaqui nii žoňžquiz cjichiča:

—Wejttanž ojkla.

²⁸ Nekztanaqui Leví cjita žoňi qui tsijtsičha. Impuesto cobriz langz apatatžcu, Jesusižtan chica ojkchiča.

²⁹ Nekztanaqui Jesusižtan pijjsta paazjapa, Levi qui persun kjuyquiz zuma čheri tjacziča. Čheri lujlcan Jesusaqui impuesto cobriňinacžtan nižaza yekja ujchiz žoňinacžtan chica julzi želatčha. ³⁰ Jalla nii cheržcu, fariseo žoňinaca nižaza judiuž lii tjajjiňi maestrunaca jalla

ninacaqui Jesusiž tjaajinta žoñinacžquiz chuchi kallantichiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan impuesto cobriñinacžtanami ujchiz žoñinacžtanami čhjeri lujl ančhucjo?

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui nuž nonžcu kjaaziča ninacžquiz, tuž cjican:

—Wiw žoñinacaqui kullñi žoñi anaž pecasača. Antiz laa žoñinacaž pecchiya. ³² Wejrqui “zumal kamuča” cjiñi žoñinacžquiziqui anal kjawzñi tjonchinča. Antiz “ujchizpanča” cjiñi žoñinacžquiz kjawzñi tjonchinča, ninaca Yoozquin kuzziz cjisjapa.

AYUNAS PUNTU

³³ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Jesusižquiz chi-ichiča, tuž cjican:

—Juanž tjaajintanacami fariseož tjaajintanacami walja ayunasñiča. Y nižaza ninacž cuzturumpi jaru walja Yoozquin mayiziñiča. Pero amiž tjaajinta žoñinacazti ana ayunasñipanla. ¿Kjažtiquiztan nižtajo? Chjeriž lujlžla, nižaza mazk'a kjaz licžla, nižtakazla. —Nuž cjican uj tjojtunz pecchiča nii žoñinacaqui.

³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Zals pjiistiquiz žoñinacaž impittaž cjenaqui, ¿kjažt zalsñi žoñžtajapa ayunasasajo? Nii zalsñi žoñi želanpacha anaž ayunasasača. ³⁵ Tii jarquin nii zalsñi žoñiž kjañtaž cjen, jalla nekztanž ayunasasača.

³⁶ Tsjii taku chiichizakazza, tuž cjican:

—Anaž jecmi tsjii ew zquitquiztan riminta apakasača, tsjelanzi zquiti rimintisjapa. Jalla

nuž paaquiz niiqui, nii ew zquiti pertisnaquiča. Nižaza nii ew riminta apjattaqui tsjel zquitquiz-tan tsjemata cjequiča. ³⁷ Nižaza anaž jecmi tsjii zijzi zkiz luusquiz ew vino alznasača. Nižta alznasaž niiqui, zkiz luus wjajrskatasacha ew vinuqui. Nekztanaqui zkiz luusmi vinumi pizc-pacha pertisnasača. ³⁸ Ew vinuqui ew zkiz luusquizpanž alznasača. Nekziqui zkiz luusmi vinumi zumapanž cjesača. ³⁹ Y nižaza t'amchi vinu licžcu, anaž ew vinu pecasača. “Wejtta t'amchi vinuqui walikazza”, cjican cjequiča. Nižtazakaz žoñinacaqui Yooziž tjaata ew kamaña ana pecasača.

6

TSJII JEEJZ TJUÑQUIZ WATTA

¹ Tsjii jeejz tjuñ nooiqui Jesusaqui zkal taypiranž okatča niž tjaajinta žoñinacžtan. Jalla nuž ojkan niž tjaajinta žoñinacaqui tric oza kja-jpchiča. Nuž kjajpžcu kjaržtan kjojchiča. Nekztan lujlchiča. ² Nii cheržcu tsjii kjažultan fariseo žoñinacžti ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui nižta paajo? Jeejz tjuñquiziqui nižta anapanča paazqui. Učhum lii quintrala, ¿ana jaa?

³ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui Yooz taku liichinčhucpanča, ¿ana jaa? Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: učhum David cjita tuquita atchi ejpqui niž mazinacžtan čhjeri eecskatchiča. ⁴ Čhjeri eeczanaqui arajpach Yooz timpluquin luzziča. Nicju Yooz yujcquiz

nonžta t'antanaca želatča. Jalla nii t'anta ap-
tižcu, lujlchiča. Nižaza niiž mazinacžquiz to-
junchiča. Anapantača permitta nii t'anta lujl-
squi ina zoñžlaqui. Nižta lujlžcuqui, lii quintrala
niiqui. Timplu jilirinacžtapankaz nii t'anta lulaj
cjitaqui.

⁵ Nižaza Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz
Zoñtča. Jeejz tjuñquizimi čhjulu paaz cjenami
mantasača. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

KJARA KJOŃCHI ZOŃI CHJETINTA

⁶ Niiž wiruñ jeejz tjuñquiziqui Jesusaqui luzziča
judionacž ajcz kjuyquiz. Jalla nii ajcz kjuyquin
tjaajñi kallantichiča. Nicju tsjii zoñi želatča žew
kjara kjoñchi. ⁷ Nižaza judiuž lii tjaajñinacžtan,
fariseonacžtan želatča. Nii zoñinacaqui Jesusaž
awayt'atča, jeejz tjuñquiziqui čhjetnaqui anaž
čhjetna, jaa, jalla nii. Jalla nuž awayt'atča,
Jesusiž quintra nii jaru aptisjapa. ⁸ Pero
Jesusaqui nižta ana wali pinsitanaca kuzquiz
naychipanča. Jalla nekztanaqui kjara kjoñchi
zoñžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tsijsna. Tii taypiquin cjisna.

Nuž chiitiquiztanaqui nii zoñiqui nii taypiquin
tsijtsiča. ⁹ Nekztanaqui Jesusaqui parti
zoñinacžquiz paljaychizakazza, tuž cjican:

—Wejrqui ančhucacquiz tsjii pewcsnasača.
¿Jeejz tjuñquiziqui učhum liiqui kjažt cjeejo?
zoñžquiz zuma paasaya uz zoñžquiz ana zuma
paasaja. Zoñž wira liwriyasaya uz zoñž wira
ticskatasaja. Ančhucqui zumpacha zizza, zuma

paazqui uĉhum lii jaruĉha jeejz tjuñquizimi. — Jalla nuž cjican, chiižinchiĉha Jesusaqui.

¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz muytata žejlñi žoñinacž kjutñi chercherziĉha. Nekztan kjara kjoñchi žoñžquiz cjichiĉha:

—Am kjara chjinzna.

Nii žoñiqui nuž kjara chjinžcu niiz kjara žejtchi quirchiĉha. ¹¹ Quintra žoñinacazti nii cheržcu walja žawjchiĉha Jesusiž quintra. Jalla nekztanaqui ninacpora pewcsarassiĉha, jaknužt Jesusiž quintra paa-as, jalla nii.

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹² Niiž wiruñaqi Jesusaqui tsjii curullquin ojkchiĉha Yooz Ejpžquin mayizi. Ween pakara Yooz Ejpžquin mayizichiĉha. ¹³ Tjuñiž tjewctanalla, niiz tjaajinta žoñinaca kjawziĉha. Kjawžcu, Jesusaqui tuncapani illziĉha niiz mantita apostolonaca cjisjapa. ¹⁴ Nii illzta apostolunacaqui tuž cjita tjuunacchiztaĉha: Simonataĉha; nižaza niiz tsjii tjuuqui Pedro cjitazakaztaĉha. Andrestaĉha, Simonž lajk Jacobotaĉha. Juantaĉha. Felipetaĉha. Bartolometataĉha. ¹⁵ Mateotaĉha. Tomasataĉha. Jacobotaĉha; niiqui Alfeo cjita žoñž majchtaĉha. Simonataĉha, nižaza niiqui Canaan t'akquiztantaĉha. ¹⁶ Judastaĉha, Jacobž lajk; nižaza Judas Iscariotitaĉha; jalla niiqui Jesusiž quintra tarazunchiĉha.

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz illztanacžtan chjijwžquichiĉha curullquiztan. Pampiquin irantižcu, niiz tjaajinta žoñinacžtan tsijsiĉha. Nicju wacchi žoñinaca želatĉha, tjapa kjuttan Judea yokquiztan, nižaza Jerusalén

wajtquiztan, nižaza Tiro yokquiztan, nižaza Sidón yokquiztan, jalla nii yokanacquiztan tjonchiča. Nii žoñinacaqui Jesusiž takunaca nonzñi irantižquichiča. Yekjapanacaqui tjonchiča laanacquiztan čhjetinta cjisjapa. ¹⁸ Nižaza yekjapanacaqui tjonchiča zajranacaž tantiquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca čhjetinchiča. ¹⁹ Jesucristuqui čhjetinz azziztača. Nižaza Jesusaqui tjapa nii žejlñi laanaca čhjetinchiča niž aztan. Tjappacha laa žoñinacaqui Jesusa lanz pecatča, čhjetinta cjisjapa.

JESUSIZ TJAAJINTANACA

²⁰ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacž kjutñi cherziča. Nekztan paljaychiča, tuž cji-can:

—Ančhucqui porinaca, Yooz mantita zuma kamañacqui ančhucaltajapača. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

²¹ ‘Chjeri eecsñinaca, wiruñ Yoozqui ančhucaquiz wali cjiskataquiča, tsjii čhjeržtan chjekchižtakaz. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

‘Llaquitanaca, anžic ančhuc kaačan. Wiruñacqui ananiiž chipchipaquiča. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

²²⁻²³ ‘Ančhucqui, Yooz Majchquin sirwiñi žoñinacčhucča. Quintra žoñinacaqui ančhucaquiz chjaawjkatča. Nižaza jakurpayaquiča. Nižazaž ch'aanaquiča. Nižaza iñaraquiča. Ančhucaquiz ana zumapanž nayaquiča. Jalla nuž cjenami ancha cuntintuž cjee. Ančhuczi arajpachquin ojkžcu, wali kamañ wira tanznaquiča, tsjii chawc premiužtakaz. Nižtapan tuquitanpacha

tii žoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui Yooz sirwiñi profetanacžquiz chjaawjkatñipantača. Jalla nižtiquiztan anziqiu cuntintuž cjee.

24 'Ančhucqui ricachunaca, cuntintukaz tii wirquiz kamchinčhucča. ¡Wiruñ anawalipanž ančhucaquiz wataquiča!

25 'Ančhucqui zuma cusasanacchiz kamchinaca, poriztakaz cjisnaquiča. Yoozquin ana cjuñziž cjen t'akjiriž cjisnaquiča. Ana walinaquiztan chipchinaca tsjii noojuqui ananiž kaaquiča nižaza llaquitaž cjequiča.

26 'Ančhucqui, Yooz taku chiitažoka cjiñi žoninacčhucča. Tjapa žoñinacaqui ančhuca honora waytaquiz niiqui ančhucaquiz juc'ant anawaliž cjequiča. Tuquitapanča tii žoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui nižtapan honora waytichiča toscara čiičiiñinacžquiz.

QUINTRA ŽOÑINACŽTANAMI ZUMA KUZIZ- PANŽ CJEE

27 'Ančhucqui, wejt taku nonžñinaca, ančhucaquiz tuž cjiwča: Ančhuca quintra žoñinacžtanami zuma kuzizpanž cjee. Y nižaza zumapanž ninacžtan paa, nižaza ančhuca chjawjkatñinacžtanami zumapanž cjee. 28 Nižaza ančhuca quintra laykiñi žoñinacžquiz zuma tawkžtan paljaya ančhucqui. Nižaza ančhuc iñariñi žoñinacžtajapa zuma tawkžtan Yoozquin mayt'izina. 29 Jakziltamiž am yujcquiz kichasaž niiqui, ana nižtapacha amqui kicha. Anača cutjatzqui. Nižaza jakziltamiž am ira kjañasaž niiqui, nii kjañaj cjee. 30 Nižaza jakziltamiž amquiztan mayi tjonasača, nuž tjaa. Jakziltamiž

amquiztan kjañasača, nuž kjañaj cjee. Anam amqui quijasača. ³¹ Jaknužt ančhucqui parti žoñinaca ančhucatan zuma kamz pecčhaj niiqui, jalla nižtapacha ančhucqui žoñinacžtan zuma kama.

³² ‘Yekjapanacaqui ančhucatan zumaž munaziča. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz zuma munazaquiž niiqui, ¿kjažtiquiztan ančhucqui “Zumal paa-uča” cjican chiyasajo? Nižta iratazakaz paača anawal kuzziz Žoñinacami. ³³ Yekjapanacaqui ančhucaquiz yanapča. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz yanapaquiž niiqui, ¿kjažtiquiztan ančhucqui

“Zumal paa-uča” cjican chiyasajo? Nižta iratazakaz paača anawal kuzziz žoñinacami.

³⁴ Yekjapanacaqui ančhucaquiz onza. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz onznaquiž niiqui, ¿kjažtiquiztan ančhucqui “Zumal onznuča” cjican chiyasajo? Nižta irata zakaz paača anawal kuzziz žoñinacami. Nekztan tsjii onzñizakaz tjewza. ³⁵ Pero ančhucqui quintra žoñinacžtanami zuma munazizpanž waquiziča.

Nižaza ančhucqui quintra žoñinacžquizimi yanapz panž waquiziča. Nižaza ančhucqui onžcumi anaž tjewz waquiziča “Niimiž onz, jaa” cjicanaqui. Jalla nuž kamtiquiztanaqui Yoozqui ančhucaquiz tsjii pajk honora tjaaquiča. Nižaza nuž kamtiquiztan ančhucqui tjeeža werar arajpach Yooz maatinacaž, nii. Nižaza nuž kamcanaqui Yooz irataž kamča. Yoozqui okzñizakazza quintra žoñinacžquiziqui. ³⁶ Yooz Ejpqui walja okzñipanča. Nižta irata ančhucqui okzñi kuzziz cjee.

ZUMA KAMAQUICHA

³⁷ Ančhucalaqui anača zoñinacž uj paatanaca chii chiizqui. Jalla nuž zoninacž uj paatanaca chii chiyaquiž niiqui ančhucqui juc'ant ujchiz cjequiča Yooz yujcquiziqui. Nižaza zoñinacžquizimi “Amqui Yooziž castictaj cjila”, cjican chiyaquiž niiqui anchucqui Yooziž casticta zakaz cjequiča. Nižaza jakzilta zoñit ančuca quintra uj paachaja, jalla nižquiz pertunz waquiziča. Nekztan Yoozqui ančucaquiz ujnaca zakaz pertunaquiča. ³⁸ Ančhucqui okzñi kuzziz zoñinacžquizimi tjaa. Jalla nuž tjaan Yoozqui ančucaquiz juc'anti tjaaquiča. Jalla tuž Yoozqui tjaaquiča. Ančuca quelzquiz chjippi tjaaquiča. Tsajtscu tsajtscu nižaza walja kala ts'aczu tjaaquiča. Jakziltat tuptalla tjaačhaja, jalla nižquiz nuž tuptalla zakaz Yoozqui tjaaquiča. Nižaza jakziltat čjuñi kuzziz tjaačhaja, jalla nižquiz nuž čjuñi zakaz Yoozqui tjaaquiča.

³⁹ Jesusaqui tsjii takunacžtan chiichiča, tuž cjican:

—¿Jaknužt zur zoñiqui yekja zur zoñi irpiñižtakaz zuma chjichasajo? Pucultanpachaž ojtquiz tjojtsnasača. Jalla nižtaž ana zuma cjicjiñi zoñinacaqui. ⁴⁰ Tsjiilla cjesača. Tsjii tjaažinta zoñiqui niž tjaažiñižquiztan anaž juc'anti cjesača, aunquimi istutižcu tjaažiñi maestrupanikaz cjequiča. —Jalla nuž tjaažinčiča Jesusaqui.

UJ PUNTUQUIZTAN

Nižaza Jesusaqui tjaažinčiča, tuž cjican:

41 —Amqui am jilž čhjujcquiz tsjii cjujchilla cherasaž niiqui, ¿kjažtiquiztan am persun čhjujcquiz pajk cjujchi ana cherjo? 42 Am persun čhjujcquiz nii pajk cjujchi ana cherasaž niiqui, ¿kjažtiquiztan am jilžquiz chiijo, “Jila, am čhjujcquiztan nii cjujchilla apakžinača”, cjicanajo? Ana zum žoñičha amqui. Primeruqui am persun čhjujcquiztan pajk cjujchi apakalla. Nekztan zuma cherasača. Y nižaza am jilž čhjujcquiztan cjujchilla apakasača. —Jalla nuž tjaajinčiča Jesusaqui uj puntuquiztan.

ZOÑINACAQUI PAJTAZ CJESACHA NINACZ KAMTIQUIZTAN

43 Nižaza žoñinacž kamañ puntuquiztan Jesusaqui tjaajinčiča tuž cjan:

—Tsji zum muntiquiztan ana zum frutanaca anawira pookasača. Nižaza tsjii ana zum muntiquiztan zum frutanaca anazakaz pookasača.

44 Nižaza zapa muntinaca niž frutanacquiztan pajza. Jalla nižtiquiztan tsjii ch'ap muntiquiztan higo fruta anaž pooki atasača. Nižaza tsjii ch'ap muntiquiztan uwas fruta anaž pooki atasača.

45 Tsjii zuma kuzziz žoñiqui zuma takunaca paljayñipanča. Tsjii ana zuma kuzziz žoñizti ana zuma takunaca paljayñipanča. Jaknužt kuzquiz pinsičhaja, jalla nuž chiiča žoñinacami.

46 Jesusaqui cjichizakazza:

—Ančhucqui anaž weriž chiitacama kamča. Jaziqui, ¿kjažtiquiztan ančhucqui wejt tjuu ay-nakjo, wilta wiltajo, “Wejt Jiliri, wejt Jiliri”, cjicanajo? 47 Yekjap žoñinacazti wejtquin tjonžcu

wejt takunaca tjapa kuz nonža Nižaza weriž chiitacamaž kamča. Jalla tižtaž nii žoñiqui. ⁴⁸ Jalla nii žoñiqui kjuya kjuychiča. Primeraqui yoka jwetchiča, maz zalzjapa. Nii mazquin zalžcu, jalla nii maz juntuñ chjucziča nii kjuy simintu. Nekztan kjuya pirkichiča. Wiruñaquei tsjii puju kjaz chjippi ojkchiča, walja pjatsi. Nekztanaqui nii kjazqui ojkchiča, kjuya t'eznata. Pero anapan t'ezñi atchiča. Nii kjuyaqui maz juntuñ kjuytatača. ⁴⁹ Yekjap žoñinacazti wejt taku ana tjapa kuz nonža. Nižaza weriž chiitacama anaž kamča. Jalla tižtaž nii žoñiqui. Jalla nii žoñiqui kjuyazakaz kjuychiča, ana maz simintuchiz. Wiruñaquei nižazakaz tsjii puju pjatzi, kjazqui kjuya t'ezinsjapa ojkchiča. Nekztanaqui nii kjuyaqui ezziča. K'ala kuztača. Jalla nižtaž nii ana weriž chiitacama kamñi žoñiqui.

7

TSJII CHJETINTAQUI

¹ Jesusaqui nuž paljayz žeržcuqui, Capernaum cjita watja ojkchiča. ² Nicju tsjii romano zultat jiliri želatča. Niiž ancha zuma piyunaqui ancha laatača, ticzmayatača. ³ Nii zultat jiliriqui Jesusiž quintu zizcu, tsjii kjažultan judionacz jilirinaca cuchanžquichiča, Jesusižquiz rocčajo niž piyuna čhjetnajo. ⁴ Jalla nekztanaqui mantita žoñinacaqui Jesusižquiz macjatchiča. Nekztanac ancha roct'ichiča, tuž cjican:

—Tii zultat jiliriqui ancha zumača. Jalla nižtiquiztan yanapchucapanča. ⁵ Učhum watja

walja rispitiñicha. Nižaza tsjii učhumž ajcz kjuya kjuykatchiicha niiqui.

⁶⁻⁷ Nekztanaqui Jesusaqui nii rocñinacžtan ojkchiča. Kjuya žcati cjisnan, nii zultat jiliriqui tsjii niž mazinaca cuchanžquichiča, Jesusižquiz chii, tuž cjican:

—Wejt jiliri, am yujcquizic anal waquizuča, am wejt kjuyquiz luzajo. Wejrqui persunpacha eksinča am kjuri ojkzjapa. Am ojkzqui ch'amaž cjesača. Tekztanpacha tsjii taku chiyalla. Nuž amiž chiitiquiztanac žetaquiča wejt piyunaqui. ⁸ Wejrmi wejt jiliriž mantitacama ojklayiñicha. Nižaza wejt zultatunacaqui weriž mantitacama ojklayñiča. Jaziqui tsjiimil mantuča, “Oka” cjican. Nekztan ojkča. Nižaza tsjiimil kjawznuča. Nekztanac tjonča. Nižaza tsjiimil mantuča, “Tižta paa” cjican. Niimi zakaz paača. Nižtazakaz amqui mantasača, wejt piyuna žetajo.

⁹ Jalla nižta taku nonžcu, Jesusaqui, chiichiča:

—Cusapachaž chiiča nii žoñiqui, —cjican.

Nekztanaqui apsni žoñinacž kjutni chersiča. Cheržcu tuž cjichiča:

—Chekapan tii žoñiqui juc'ant
Yoozquin kuzzizza tjapa Israel wajtchiz
žoñinacžquiztanami.

¹⁰ Nii jiliriž cuchanta žoñinacaqui jilirž kjuya irantižcu chekapan laa piyuna žejtchi zalchiča.

TSJII ZOÑI JACATATCHI

¹¹ Wiruñaquei Jesusaqui tsjii Naín cjita watja ojkchiča, niž tjaajinta žoñinacžtan nižaza tama žoñinacžtan. ¹² Wajt žcati irantižcu, tsjii alma

callñi cherchiča. Jalla nii ticziqúi zinta maati-tača. Niiž maaqúi žewtača. Walja nii wajtchiz žoñinacaqúi cumpañtatča. ¹³ Cheržcu, Jesucristu Jiliriqui naa maatak žonaquiz okziča, tuž cjan:

—Ana kaa amqúi.

¹⁴ Nekztanaqúi Jesusaqúi žcatžinchiča. Almiž cajuna lanziča. Alma callñinacaqúi nužquiz tsi-jtsiča. Nekztanaqúi Jesusaqúi ticzi žoñžquiz cjichiča:

—Jilala, amquiz cjiwča, “Zaažna”.

¹⁵ Jalla nii chiitiquiztanaqúi nii ticzi žoñiqui žaaziča. Nekztanac chii kallantichiča. Nekztanaqúi Jesusaqúi niiž maaquiz intirjichiča. ¹⁶ Jalla nuž cheržcu, tjappacha tsucchiča. Nižaza tjappacha Yoozquin honora waytichiča, tuž cjan:

—Učhum wajtquizpacha tsjii chawc Yooziž cuchanžquita žoñiqui jecsila, oré. Yoozqui niiž wajtchiz žoñinaca yanapi tjonchiča.

¹⁷ Jalla nekztanaqúi tjapa Judea yokaran nižaza nii yok tjiyaran Jesusiž zuma paata quinto ojkchiča.

JUAN BAUTISTAQUI JESUCRISTUZ PUNTU ZIZ PECCHICHA

¹⁸ Juan Bautistaž tjaajinta žoñinacaqúi nii žoñi jacatatchi quinto quint'ichiča Juanžquiz. Jalla nižtiquiztan Juanqui Jesusiž quinto zizzizakazza. Nekztanaqúi pucultan niiž tjaajintanaca kjawziča. ¹⁹ Nekztan Jesusižquin cuchanžquichiča, niižquin pewcznajo, tuž cjan:

—Cristuqui tjonitaž cjila. ¿Amqui Yoozquiz-tan cuchanžquita Cristumpankaya; uz yekjaž tjonasaj?

²⁰ Juanž cuchanta žoñinacaqui Jesusižquin žcatžinchiča. Jalla nekztanaqui irantižcu, cjichiča:

—Juan Bautistaqui wejrnacž cuchanžquiča amquiz pewcznajo: “Cristuqui tjonitaž cjila. ¿Amqui nii Cristumkaya, uj yekjaž tjonasaj?”

²¹ Nii orapacha nuž irantitiquiztan Jesusaqui walja žejlñi laanaca čhjetinchiča. Nižaza zajraž tanta žoñinaca čhjetinchiča. Nižaza zur žoñinacž čhjujqui čhjetinchiča. ²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Juanžquin quepa. Amiž chertanaca nonžtanaca quintižca. Weriž paatanaca mazca. Zur žoñinaca chertzñi cjissila. Nižaza coj žoñinaca zuma kojchchiz ojklayñi cjissila. Nižaza mojkchi janchichiz žoñinacami zuma janchichiz žejtči cjissila. Nižaza oñ žoñinacami nonžñi cjissila. Nižaza ticzi žoñinaca jacatatchi cjissila. Nižaza pori žoñinacžquiz Yooz liwriiñi taku paljaytapanča. ²³ Jakziltat weriž paatanaca, čiitanaca nonžcu ana kuz turwayzižlaj niiqui, walipanikaz cjequiča.

JUAN BAUTISTAZ PUNTU

²⁴ Juanž cuchanžquita žoñinacaž ojktan, Jesusaqui Juanž puntuquiztan čiichiča. Tjapa žoñinacžquiz tuž cjichiča:

—¿Čhulu ch'ekti yokquin chertzñi ojkinčhuctaya? ¿Tsjii tjamiž tjizinta kalu chertzñi ojkinčhuctaya? Anapanž jaz. ²⁵ ¿Tsjii

finu zquitchiz zoñi cherzñi ojkchinčhuctaya? Anapanž, jaz. Finu zquitchiz zoñinaca chawc jilirž kjuyquiz žejlča. Nižaza wali jiru kamñi cusasanacchiz zoñinaca chawc jilirž kjuyquiz žejlča. ²⁶ Nekztanac, ¿čhjulu cherzñi ojkchinčhuctajo? Yooz taku paljayñi profeta cherzñi ojkchinčhucča. Nužupancha. Juanqui Yooz yujcquiz juc'antiča parti Yooz taku paljayñi profetanacžquiztanaqui. ²⁷ Juanž puntuquiztan Yooz tawk libruquiz cjjirtača tuž cjan:

“Yooz Ejpqui tsjii zoñi cuchanžcaquiča ima Cristuž Yooz taku paljayi ojklayan. Nii zoñiqui Israel zoñinacžquiz Cristo zuma tjewskataquiča”.

²⁸ Juan Bautistača parti zoñž maatiquiztan tsjan juc'antiqui. Pero tjapa Yoozquin kuzziz zoñimi Yooz maati cjequiča. Čjul Yooz maatimi zoñž maatiquiztan tsjaa juc'antiča. —Jalla nuž cjichiča Jesucristuqui.

²⁹ Jalla nuž nonžcuqui tjapa Juanž bautistaž zoñinacami cjichiča:

—Zumapanča Yooz Ejpqui, —cjicanaqui. Nužuzakaz cjichiča impuesto cobriñi zoñinacami, Juanž bautista cjicanaqui. ³⁰ Pero fariseo zoñinacazti judiož lii tjaajiñinacžtanpacha Yoozquin kuzziz puntuquiztan chiižinta ana juyzu paachiča. Nižaza Yooziž cuchanžquita Juan Bautista ana rispitchicha. Nižtiquiztanaqui ana Juanž bautistatača.

³¹ Jesucristo Jiliriqui cjichiča:

—¿Kjažtat tii timpuquiz žejlñi zoñinacajo? ¿Jectnaca iratatajo tinacajo? ³² Ocjala irataž tiinaca, ¿ana jaa? Ocjalanacaqui palazquin

uzincan niiz mazinaczquiz altu tawkžtan kjaw kjawčha, tuž cjican: “Wejrnacaz pincallu pjujan, ana tsajtchinčucča ančhucqui. Wejrnacaz llaquita itsan, ana kaachinčucča”. Jalla nižta ocjala iratača tii timpuquiz žejlñi žoñinacaqui. ³³ ¿Kjažtiquiztan nižta iratajo? Juan Bautistaqui tjonchiča. T'anta ana lujlñitača. Vinumi ana licñitača. Jalla nižtiquiztan ančhucqui chiichinčucča: “Zajriž tantača niiqui”, cjican. ³⁴ Wiruñaquei wejrqui tjonchinča. Čjulumi lujlchinča. Nižaza čjulumi licchinča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui wejt quintra chutča: “Walja lujlñiča licñiča tiiqui. Jalla tiipanča ujchiz žoñinacz maziqiya, nižaza impuesto cobriñinacami”. Nuž chiyiñčucča. ³⁵ Tuž zakal cjiwčha: Yooz puntu zuma zizñi žoñinacaqui Yooz tjaajinta puntu tjeeža.

JESUSAQUI TSJII FARISEO ŽOÑŽ KJUYQUIN LUJLCHICHA

³⁶ Wiruñaquei tsjii fariseo žoñiquei Jesusa luli kjawziča. Nekztanaqui niiz kjuya ojkchiča Jesusaquei. Niiž kjuya irantižcu misquiz julziča lujljapa. ³⁷ Nii wajtquizpacha tsjaa ancha ujchiz maatak žonqui želatča. Jesusa luli ojkchi quintu zizcu, fariseo žoñž kjuya irantižquichiñča alabastro cjita maz putillžtan. Nii putillaqui zuma uluraz aceiti chjippitača. ³⁸ Nižaza naaquei ancha kaacan Jesusiž kjojch latuquiz julzinča. Jalla nekztanaqui naaža čhujc kaj čhjojcan Jesusiž kjojcha awjzñi kallantichinča. Nekztan naaža persun charžtan Jesusiž kjojcha chjuzinčinča, zuma kjoñipacha. Nekztan Jesusiž kjojcha

chjulsinča. Nekztanaqui Jesusiž kjojchquiz nii zuma uluraz aceitižtan tjalzinchinča. ³⁹ Jalla nuž cheržcuqui, fariseo impitñi žoñiqui persun kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: “Tii žoñiqui ultim werar Yooz taku paljayñi žoñizlaj niiqui, tiiqui zizkalal, taa maatak žoñ ancha uj payiñča, jalla nii. Taa žoñzti tiiz kjojcha zakal lanlanžla”.

¿JAKZILTAT JUC'ANTI YOOZQUIN K'AACHIÑI CJE-SAYA?

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui fariseo žoñžquiz cjichiča:

—Simona, amquiz tsjii taku chiyasača.

Nekztan nii Simón cjita fariseuqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi, wejtquiz chiyalla.

⁴¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Tsji pucultan žoñiqui denario cjita paaz kajatača. Tsji žoñiqui 500 denario cjita paaz kajatača. Tsjiizuñzti 50 denario kajatača. ⁴² Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ana wira pjojki atchiča. Nižtami ana wira pjojki atchiž cjen nii kajñi žoñiqui nii pucultan žoñinacžquiz cjichiča: “Ančucaž kajžta paazqui anal cobrača. Jaziqui nužquizpanikal pertunača”.

Nekztanaqui Jesusaqui fariseo žoñžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Jaziqui kjaaznalla amqui. ¿Jakziltat nii pucultan žoñžquiztan nii ana cobriñi žoñžquiz juc'anti k'aachiñi cjesaya?

⁴³ Jalla nekztanaqui Simón cjita fariseuqui kjaaziča, tuž cjican:

—Nii pajk kaja ana cobrita zoñiqui juc'ant k'aachiñi cječhani.

Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Razunam chiiča.

⁴⁴ Nekztanaqui naa maatak žona kjutñi cheržcu Jesusaqui Simonžquiz cjichiča:

—Wejrqui am kjuya luzquichinča. Amqui anam kjaz onanchamča, tii wejt kjojcha awjzjapa. ¿Taa maatak žon cherkay? Taa maatak žonzti persun čhjujc kajližtan wejt kjojcha awjzinča. Nekztanaqui persun charžtan chjujzinča. ⁴⁵ Amqui wejtquiz anam chjulzamča. Naazti nuž luzcu wejt kjojchami chjul chjulžinčinča. ⁴⁶ Amqui wejt achquiz ana aceitimi alžinčamča. Naazti wejt kjojchquizimi zuma uluraz aceite alzinča. ⁴⁷ Jalla nižtiquiztan amquiz chiižinuča tužu. Walja naaža ujnaca pertuntiquiztan taa maatak žonqui juc'anti wejr k'ayachtičha. Jakziltat ujlliquiztan pertunta cječhaja, jalla niiqui anaž juc'anti k'ayachtičha.

⁴⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui naa maatak žonaquiz cjichiča:

—Am ujnacaqui pertuntača.

⁴⁹ Nekztan parti impitta zoñinacaqui nii nonžcu ninacpora parla kallantassiča, tuž cjian:

—¿Ject tii zoñejo? Wali ujnacamiž pertunla. Ujquiztan žoñinacamiž pertunča.

⁵⁰ Jesusaqui naa maatak žonaquiz cjichiča:

—Amiž crittiquiztan jaziqui amqui liwriitača. Jaziqui cuntintum okaquiča.

8

*MAATAKANACAQUI
YANAPCHICHA**JESUSIZQUIZ*

¹ Wiruñaqui Jesusaqui wacchi watjanacaran jochinacaran ojklaychiča. Jalla nuž ojklaycan Yooz mantita zuma kamaña, jalla nii puntu pal-jaychiča. Niiž tuncapan illzta apostolonaca niižtan chicapachatača. ² Nižaza tsjii kjažultan niiž čhetinta maatakanaca cumpañtichiča, ni-nacžtan chica. Niiž tuquiqui nii maatakanacaqui zajraž tantatača, y nižaza conanacchiztača. Jalla nii maatakquiztan tsjaaqui María Magdalena cjititača. Jalla naaquiztan pakallak zajranaca ulanchitača. ³ Nižaza tsjaa žon želatča, Juana cjiti, Chuza cjita žoñž tjuntača. Naaža lu-cuqui Herodes cjita jiliri yanapñi secretariotača. Nižaza tsjaa Susana cjiti žon želatča. Nižaza tsjii kjažultan iya maatakanacaqui apsñitača. Nii maatakanacaqui persun cusastan atintiñitača Je-susizquiz.

CHJACZ QUINTU

⁴ Walja žoñinacaqui watjanacquiztan Jesusa cheri ulanžquichiča. Walja žoñinacaž nuž juntazziž cjen, Jesusaqui tsjii quinto quint'ichiča, tuž cjican:

⁵ —Tsji zkal čhjacñi žoñiqui zkal čhjaqui ojkcichiča. Nekztan zkal semilla wichcan wichcan čhjaccichiča. Čhjaccan, parti semillanacazti jiczaran tjojtsiča. Nii tjojtsi semillaqui tjecantatača, y nižaza wežlanacaž lujltatača. ⁶ Tsji parti zkal semillanacazti maz yokaran tjojtsiča. Nii tjojtsi semillanacaqui jeczcanpacha

nužquiz kjoñchiča. Anaž umit yoka želatča. ⁷ Parti zkal semillanacazti ch'ap yokaran tjojtsiča. Nuž juntu pakan ch'apinacakazza atipchiqui. ⁸ Parti zkal semillanacazti zum yokquiz tjojtsiča. Nekztan pajkchiča. Nuž pajkžcu, zuma čhjeri pookchiča, patac čhjerchiz zapa chjojlluquiz. —Nuž quint'ižcu Jesusaqui altu tawkžtan cjichiča:

—Jecčhalaj cjuñchiz niiqui, ž-nonžna.

⁹ Jalla nekztanaqui niž tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz pewcziča:

—¿Jaknužt chii tii am takojo? —cjican pewcziča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča tuž cjican:

—Ančucaquiz Yoozpachaž tjaajnaquiča ančuca kuzquiz, niž mantita kamañ puntuquiztan, nii. Yekjap žoñinacžquizzti quintunacžtankaz chiyuča Yooz mantita kamaña puntuquiztan. Jalla nužquiz weriž chiita quintu nonžcuqui parti žoñinacaqui ana wira intintiñiž cjissa. Weriž chiitiquiztanaqui ana wira tantiiñiž cjissa.

¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

—Jalla tižta puntunacquiztanž chiiča wejt zkala čhjacz quintuqui. Yooz takuča nii zkal semillanacaqui. ¹² Nii jiczaran žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonziča. Yooz taku nonžtanaqui, diablu cjita zajraqui tjonza, ninacž kuz turwayžinzjapa. Jalla nuž paača diabluqui, nonžni žoñinacž Yooz taku ana criyajo, y nižaza ninacž ana liwriita cjeyajo. ¹³ Nižaza nii maz yokaran žejlñi žoñinacaqui Yooz taku

nonzičha. Yooz taku nonžcupacha cuntintuž catokčha. Pero Yoozquin tjapa kuzzizpan ana nonža. Tsjüpacamakaz catokčha. Čhjul pruebaž tjonanami ratullaž quejpsa. ¹⁴ Nižaza nii ch'ap yokaran žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonzičha. Yooz taku nonžcu anaž tjapa kuztan catokčha. Cusasanacapankaz cherza; nižaza wali jiru kamspanž pecčha; nižaza pjiistanacapankaz pecčha. Jalla nižtiquiztan čhjul ana walinaca tjontan, ninacž kuznaca turwayskatčha. Persun kuzquiz pectiquiztanaqui Yooz taku tjatža. Jalla nižtiquiztan ana zuma kamasachha. Ana pookñi zkalažtakaz kamčha. ¹⁵ Nii zum yokquiz žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonzičha. Tjapa kuztan Yooz taku nonža. Tjapa kuztanž catokčha. Nižaza Yooz takucama zuma kamčha Yoozquin tjurt'iñi kuzziz. Jalla nižtiquiztan zuma pookñi zkalažtakaz kamčha, zumapankaz kamčha.

MICHA TJEEZ QUINTU

¹⁶ Jesusaqui tjaajinčičha tuž cjan:

—Anaž jecmi micha tjeeznasačha cajun kjuyltan nonzjapa, už tjajz zquit koztan nonzjapa. Micha tjeez nonz juntuñpanž nekzipan tewznasačha kjuyquiz luzñi žoñinačzquin kjanajo. ¹⁷ Čhjululu čhjojžtami wažtapanikaz cjequičha. Nižaza ana Yooz puntu ziztanacami kjanapacha ziztapanikaz cjequičha.

¹⁸ Weričhiita taku zuma nonžnalla ančhucqui. Jakziltažlaj catokñi kuzziz niiqui, juc'anti zuma kuz tjaataž cjequičha, Yooz taku intintajo. Jakziltažlaj ana catokñi kuzziz niiqui, juc'anti turwayskattaž cjequičha. Jalla nižtiquiztan Yooz

takuqui anapan intintiñiž cjequiča, “intintučha wejrqui” chiichiž cjenami. —Jalla nuž tjaa-jinchiča Jesusaqui.

JESUCRISTUZ FAMILIA PUNTU

¹⁹ Wiruñaqi Jesusiž maatan niž lajknacžtan irantižquichiča, jakziquin Jesusac želatčhaja, jalla nicju. Pero nižquin ana macjati atchiča. Kjuyquiz walja žoñinaca želatča. ²⁰ Jalla nekztanaqui tsjii žoñiqui Jesusižquiz mazziča, tuž cijican:

—Am maami am jilanacami kjuy zancu žejlča. Am chertz pecča.

²¹ Jesusaqui nekztan kjaaziča, tuž cijican:

—Yooz taku nonzñi žoñinacaqui y nižaza Yooz takucama kamñi žoñinacaqui, ninacapanča wejt familia cuntaqui, wejt maa cuntaqui, y nižaza wejt jilanaca cuntaqui.

JESUSACHA TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTINIQUI

²² Tsjii nooj Jesusaqui niž tjaaajinta žoñinacžtan luzziča tsjii warcuquiz. Nekztanaqui tuž cjichiča:

—Tii kotž nawjktuñtanž ojklay.

²³ Jalla nuž ojkan Jesusaqui tjajchiča. Nekztanaqui tiripintit wali pjursanti tjami zalchiča. Jalla nii tjamiž cjen warcuqui kjaz ljojkižtan julzmayaž cjisnatča, kjaz chjijpi. ²⁴ Nekztanaqui Jesusiž tjaaajinta žoñinacaqui Jesusa žinchiča, tuž cijican:

—Tjaajiñi Maestro, Tjaajiñi Maestro, kotquiz julzmayaž cjis učumqui. Ticznačan učumni. —Jalla nuž chiitiquiztanaqui Jesusaqui

žaaziča. Nekztanaqui tjamžquiz nižaza kjaz ljojkimi mantichiča apaltajo. Jalla nuž mantitiquiztanaqui tjamimi kjaz ljojkimi apaltichiča. Ch'ujupan cjissiča. Nužquiz walikaztača. ²⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—¿Ana wejtquin kuzziz cjissinčuckaya? —Nuž pewcztiquiztan, nii tjaajinta žoñinacazti tsucchi ispantichi cjissiča. Nižtiquiztan ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—¿Ject tii žoñejo? Tjamimi kjazmi tiiž mantitacamaž ojčča, tiiž chiita takukaz cazza.

TSJII ZAJRAZ TANTA ŽOÑI CHJETINTA

²⁶ Nižtami Gadara cjita yokquin irantichiča, kotž nawjktuñtan, Galilea cjita yokž nawjktuñtan. ²⁷ Jesusa yokquiz chjijwžtan tsjii nii wajtchiz žoñiqui macjatžquichiča. Ažk watanaca zajraž tantapantakalča nii žoñiqui. Zajraž tantiquiztan ana zquti cutñitakalča. Nižaza ana kjuyquizimi kamñitakalča. Campu santuran kamñitakalča. ²⁸⁻²⁹ Jesusa cheržcu, niž yujcquiz tuzi t'okziča yokquizpacha; kjawcan puct'ichiča. Nekztanaqui Jesusaqui žoñi tanñi žajra mantichiča žoñžquiztan ulnajo. Nii chiitiquiztan zajraqui kjawchiča, tuž cjican:

—Jesusa, Arajpach Yooz Maati, ¿kjažtiquiztan am wejtquiz mitisi? Am roct'uča, anaž wejr tjatnalla, anaž wejr sufriskatalla.

Tuquiqui wilta wilta zajraqui nii žoñi tanñitakalča. Nižaza nii wajtchiz žoñinacaqui zajraž tanta žoñi čejlñitakalča, y nižaza

carinžtan mokñitakalča. Jalla nuž moktiquiztanami chejlitiquiztanami carina kojķzcu atipasñipankaztakalča. Jalla nekztan zajraqui nii zoñi ch'ekti yokaran zajt zajtskatchiča. ³⁰ Nekztanaqui Jesusaqui nii pewcziča, tuž cjican:

—¿Ĉhjul tjuuchizzamta?

Nii zajraqui kjaaziča:

—Tama cjitaž wejrqui, —cjican.

Tama zajranacaqui nii zoñžquiz lusñitakalča. ³¹⁻³² Zcati cururan wacchi cuchinacaqui lujlcan zejlñitakalča. Jalla nižtiquiztan zajranacaqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Anaž wejrnac casticta cjejajo mantalla. Nii cuchinacžquin luzkatalla. —Jalla nuž mantiskatz pecchiča zajranacaqui. Nekztanaqui Jesusaqui nuž mantichiča. ³³ Jalla nekztanaqui nuž mantitiquiztan zajranacaqui zoñžquiztan ulanžcu cuchinacžquin luzi ojkchiča. Cuchinacžquin luzcuqui cuchinaca tjiiranchiča tsjii k'aw kjutñi. Nekztanaqui nii cuchinacaqui kossucpacha tjojtsiča nii barranc k'awquiz. Nižaza kotquin tjojtsiča. Jalla nužquiz tjapa ticziča.

³⁴ Cuchi itzñinacaqui nii cheržcu walja tsucchi zajtchiča. Watjaran jochiran quintu quint'ican ojklaychiča. ³⁵ Nii quintu nonžcu walja zoñinacaqui ojkchiča nii paatanaca cheri. Jesusižquin irantižcu, nii zajraž tanta zoñi žejtchi cherchiča. Nii zoñiqui julzi želatča Jesusiž kojch latuquiz, zquiti cujtchi. Nižaza zuma tawkchiztača, ana lucuratžtakaztača. Jalla nuž cheržcu, nii cheri tjonchi zoñinacaqui

nužquiz ispantichiča. ³⁶ Nii zoñi čhjetiñi cherchi zoñinacaqui quint'ichiča parti zoñinaczquiz, jaknužt Jesusaqui zoñi čhjetinčhaja, jalla nii.

³⁷ Nii quintu nonžcu, tjapa Gadara cjita yokquiz žejlñi zoñinacaqui Jesusižquiz roqui kallantichiča nawjk okajo. Nii zoñinacaqui cuchinacz pertissiž cjen waljaž eksnatča. Jalla nižtiquiztanaqui Jesusaqui tsjii warcuquiz luzziča, ojkzjapa.

³⁸ Nii zajriquiztan čhjetinta zoñiqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Amtan chical ojkkatalla.

Pero Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tekz am žela. ³⁹ Am kjuya oka. Zoñinaczquizim amqui quint'aguiča jaknužt Yoozqui am čhjetinčhaja, jalla nii.

Nekztanaqui nii zoñiqui ojkchiča. Jalla nuž ojkžcu tjapa kjutñi watjaran quint'ichiča, jaknužt Jesusaqui nii čhjetinčhaja, jalla nii.

JESUCRISTUCHA LAA ZOÑI ČHJETINŇI

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaž kotž nawjktuñtan quejppžquitan, žejlñi zoñinacaqui tjapa kuz risiwchiča. Tjappacha Jesusiž tjonz tjewsitača. Nekztanaqui niž tjontiquiztan cuntintutača.

⁴¹ Jalla nekztan tsjii Jairo cjita zoñiqui iran-tižquichiča; ajcz kjuy jiliritacha. Nii zoñiqui Jesusiž yujcquiz puct'ichiča. Nekztanaqui rocchiča niž kjuya okajo. ⁴² Nii oraqui nii zoñž zinta majtqui ticzmayatača. Tuncapan watchiztača naa majtqui. Nekztan Jesusaqui jilirž kjuya ojkchiča. Jesusaž okan, walja zoñinacaqui ts'acjascan apziča.

⁴³ Jalla ninacžtan juntu tsjaa laa maatak žonqui okatča. Tuncapan wata inturu ljok ojkñi laa t'akjisichintakalča. Nižaza medicunacžquiz kulkatjawi ancha castassinča, ana čhjulchiz cjissintača. Nuž kullkatžcumi ana wira žetatča. ⁴⁴ Nekztanaqui naa laa žonqui Jesusiž wir kjuttan macjatchinča. Niiž zquit tjiiquiz lanzinča. Nii orapacha nuž lanžcuqui žejtchinča. Nižaza ljok ojkñimi tsijtsiča.

⁴⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Ject wejr lanzejo?

Tjappacha ninacaqui ana zizñi chiichiča, nuž pewcžtiquiztan. Jalla nuž cjen Pedruqui niiž maz-inacžtan cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, tii žoñinaca ancha amquiz ts'acjassa, nižaza tjapa kjuttanž am tewjctewjčča. Jaziqui ¿kjažtiquiztan am nuž pewcžjo, “¿Ject wejr lanzejo?” cjicanajo?

⁴⁶ Nekztanac Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii tsjiiqui wejr lanziča. Wejr persun kuzquiz naychinča wejt aziqui tsjii čhjetinchiča, jalla nii.

⁴⁷ Naa maatak žonqui waj nuž Jesusiž kuzquiz pajta ziztiquiztan, cjarcatcan macjatchinča. Nekztan Jesusiž kjojchquiz quillzinča. Tjapa žoñinaca želan naaqui mazzinča, nii orac lanzintaž naaqui, jalla nii. Nižaza nii lanžcu nii orapacha žejtchi quirchinča naaqui. Jalla nuž cjican mazzinča Jesusižquiz. ⁴⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Cullacalla, tjapa kuztan criichiž cjen čhjetinta cjissamča. Jaziqui cuntintum am okaquiča.

⁴⁹ Jesusaž ima naatan parla žeržnan, tsjii zoñiqui tjonchiča Jairo cjita zoñž kjuyquiztan. Nii Jairuqui ajcz kjuy jiliritacha. Tjonchi zoñiqui Jairužquiz cjichiča:

—Am majtqui ticzinpanča. Anam iya tii Maestružquiz molistis waquiziča.

⁵⁰ Jalla nii takunaca nonžcuqui, Jesusaqui Jairužquiz cjichiča:

—Ana am nic kuz turwayskata. Yoozquin tjapa kuzziz cjee. Nekztan am uzqui žetaquiča.

⁵¹ Jairuž kjuya irantižcu, Jesusaqui anaž jecmi kjuyquiz luzkatchiča. Jesusižtan Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan, naa uza maa ejpžtan jalla ninacakaz luzkatchiča. ⁵² Nii kjuyquiz žejlñi zoñinacaqui tjappachaž kaatkalča. Nižaza naa uzaž ticziž cjen walja llaquitatakalča. Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Anaž kaa. Taa uzqui anača ticzin, antiz taa uzqui tjajča.

⁵³ Nuž Jesusiž chiitiquiztan nii žejlñi zoñinacaqui tjassiča nii nonžcu. Ticzinpanča nuž zizziča parti zoñinacaqui. ⁵⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui naa uza kjara tanzinchiča, y nižaza altu tawkžtan chiichiča, tuž cjican:

—Kolta cullacalla, žaazna.

⁵⁵ Nii orapacha wilta žejtchin cjissinča. Nižaza nii orapacha tsijsinča. Nekztan Jesusaqui mantichiča naa uzaquiz čhjeri tjaaznajo. ⁵⁶ Naaža maa ejpqui nuž jacatatchiž cjen ancha ispan-tichiča. Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz pal-jaychiča:

—Anaž jeczquizimi chiichiyaquiča tii čhjetinta quintu, —nuž cjichiča Jesusaqui.

9

APOSTOLUNACA CUCHANTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tuncapan illzta apostolonaca kjawziča. Nekztan ninacžquiz mantiz azi tjaachiča, tjapaman zajranaca chjatkatzjapa, nižaza tjapaman laanaca čhjetinzjapa. ² Nižaza Jesusaqui ninacžquiz mantichiča Yooz zuma kamañ puntuquiztan paljayajo, y nižaza laa žoñinaca čhjetnajo. ³ Nižaza cjichiča:

—Ančhucqui anaž čhjulumi chjichaquiča, jiczquin ojkcan. Anaza ajtsmi, anaza žak quelsmi, anaza čherimi anaza paazmi. Nižaza zinta zquitikaz chjichaquiča. ⁴ Jakzi kjuyquinami irantižcuqui nii kjuyquin alujasaquiča. Jalla nicjuž kamaquiča, nii yokquiztan ojkzcama. ⁵ Yekjap wajtchiz žoñinacaqui ančhuc anaž risiwz pecaquiž niiqui, nii wajtquiztanž ulnaquiča. Nižaza ančuca kjojchquiz zcatchi pulpunaca tsajt tsajtsnaquiča. Jalla nii tsajt tsajtstaqui siñalaž cjequiča ninacž quintra, ančhuc ana risiwchiž cjen.

⁶ Jalla nekztanaqui Jesusiž nuž taku tjaatiquiztan apostolonacaqui niž mantitacama ojkchiča. Tjapa jochinacž kjutñi ojkchiča, liwriiñi Yooz taku paljaycan, y nižaza laanaca čhjetincan.

JUAN BAUTISTAZ PUNTU

⁷ Tsjii chawc jiliriqúi Herodes cjita želatča. Jesusiž quintu zizcu, ana čhjulumi naazipanča nii oraqui. Inakaz želatča. Jesusiž quintu nonžcu yekjapanacazti cjichiča:

—Juanqui ticziquiztan jacatatchižlani.

⁸ Yekjapanacazti chiichiča tuž cjan:

—Tiila Eliasqui; jeczquichila.

Eliás cjitaqui tuquita Yooz taku paljayñi profetatača. Yekjapanacazti Jesusiž puntu chiichiča, tuž cjan:

—Tiila tsjii tuquita Yooz taku paljayñi profetaqui, jacatatchila.

Jalla nuž cjenami Herodes cjita jiliriqui inakaz cjissiča. ⁹ Nii Herodesqui tuž cjichiča:

—Wejrpanča mantichintqui, Juanž acha muržcajo. Anziqui wacchi milajru paata quintunaca nonznuča. ¿Jectpan nii milajrunaca paañejo? ¿Juanpan cjesajo?

Jalla nekztanaqui Herodesqui Jesusižtan walja zalz pecchiča.

ZOÑINACŽQUIZ CHJERI TJAAZ MILAJRU

¹⁰ Wiruñaquei Jesusiž illzta apostolonacaqui cutjatchiča. Nekztan Jesusižquiz quint'ichiča jaknužt kamtčaja, jalla ninaca. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca chjitchiča tsjii ana žejlz yokquin, Betsaida cjita wajtž žcati.

¹¹ Nuž ojka zizcu, žoñinacaqui walja apziča. Nekztanaqui nuž apžtiquiztan Jesusaqui zuma risiwchiča. Ninacžquiz paljaychiča Yooz mantita zuma kamañ puntu. Nižaza laanaca čhjetinchiča.

¹² Zezi cjee ora Jesusiž tuncapan illzta apostolonaca nižžquin macjatchiča, tuž cjan:

—Tii žoñinaca cuchna joch kjutñi wajt kjutñi okaj cjee; tjajz kjuya kjuržcaj cjee; nižaza lujlz čhjeri kjuržcaj cjee. Tekziqui anaž čhjulumi žejlča. Jalla nuž cuch waquiziča amqui.

¹³ Pero Jesusaqui niiz illzta apostolonaczquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Ančhucž antiz čhjeri tjaa.

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anaž wejtnacalta čhjulumi žejlča. Pjijska t'antallžtan pizc ch'izlližtan, nižtallakaz wejtnacalta žejlča. Tinaczquiz tjaazjapa anapan wacasacha. Tinaczquiz tjaasjapa, žčhjeri kjayi okasaya?

¹⁴ Nii žejlñi žoñinacaqui pjijska warank luctakatača. Nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajintanaczquiz cjichiča:

—Tjulžna tii žoñinacaqui pjijska tuncquiztan pjijska tunca jalla nuž t'aka t'aka tjulžna.

¹⁵ Jalla nuž niiz mantitacama paachiča. Nekztan tjappacha julziča. ¹⁶ Nekztanaqui Jesusaqui persun kjarquiz nii pjijska t'anta nii pizc ch'iz tanziča. Nuž tanžcu arajpach kjutñi cherziča. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiž cjichiča, jalla nii t'antiquiztan, ch'izquiztan. Jalla nekztanaqui t'unžcu niiz tjaajintanaczquiz chjalziča, parti žoñinaczquiz tojznajo. ¹⁷ Nekztanaqui tjapa nii žoñinacaqui chjekañcama lujlchiča. Jalla nuž lujltanaqui žejtchi t'anta ch'iz t'unanaca tuncapan canasta chjiipi ricujchiča.

*JESUSACHA YOOZIZ CUCHAÑŽQUITA
CRISTUQUI*

¹⁸ Tsjii nooj ana žoñinaca želan, Jesusaqui Yooz Ejpžquin mayizatča. Niiž tjaajinta žoñinacapantača niiztan chicapachaqui. Jesusaqui ninaczquiz pewcziča:

—¿Jaknužt pinsi žoñinacaqui wejt puntuquiz-tanajo?

¹⁹ Nekztanaqui nii tjaajintanacaqui kjaazičha, tuž cjan:

—Yekjap žoñinacaqui cjičha, Juan Bautistaž amqui. Yekjapanacazti zakaz cjičha, Elías amqui. Yekjapanacazti cjičha, tuqita Yooz taku paljayñi profetažlani jacatatchini, —jalla nuž cjičha.

²⁰ Jaziqui nekztanaqui Jesusaqui wilta pewczičha, tuž cjan:

—Ančhuczi, ¿wejt puntuquiztan kjažzaž cjeejo? Pedruqui kjaazičha, tuž cjan:

—Yooziž cuchanžquita Crustumčha amqui.

²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui zumpacha niiz tjaajintanacžquiz iwjt'ichičha, ana jeczquizimi nižta maznajo.

JESUSAQUI NIIZ PERSUN TICZ MAZZICHA

²² Nižaza Jesusaqui cjichičha:

—Yooz cuchanžquita žoñtčha wejrqui. Pero walja sufristančha; nižaza wajt jilirinacami tim-plu chawc jilirinacami judiož lii tjaajiñinacami wejr ana jilirižtakaz nayaquičha. Nižaza wejr conta cjistančha. Nižaza čhjep majquiztan jacatatačha.

²³ Wiruñaquei tjapa nii žejlñi žoñinacžquiz paljay-chičha, tuž cjan:

—Jequit wejttan chica kamz pecčhaj niiqui, primiraqui persun kamañ wira tjatžla. Nižaza čhjul pruebanaca watanami zapuru wejttan chicapacha cjee, aunquimi persun wirami apt'ačhani. ²⁴ Jakziltat persun kamañ wira ana tjats pecčhaj niiqui, arajpach kamañaquei

ana tjaataž cjequiča. Jakziltat wejt laycu persun kamañ wira tjatznačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiča. ²⁵ Arajpachquin wiñaya kamañ wira pertaquiž niiqui, ¿tii muntuquiz žejlñi cusasa čhjuljapat sirwasajo? ²⁶ Nižaza quintra žoñinacaž želan, jakziltat wejtquiztan wejt tawkquiztan ana pajñi chiyaquiž niiqui, wejrqui nižtazakal nižquiztan ana pajñi chiyača wejt mantiz timpuquiz, nekziqiu. Tsjii noojiqui walja poderchiz quejpžcača wejt Yooz Ejpž aztan, nižaza wejt Yooz Ejpž anjilanacžtanpacha. Mantizjapa quejpžcača. ²⁷ Weraral cjiwča. Tsjii žoñinaca tekz žejlcanpacha anaž ticznaquiča ima Yooz mantiz timpuquiz kallantan.

JESUSAQUI TSJEMATAZ CJISSICHA

²⁸ Tsjii quinsakal tjuñquiztan Jesusaqui curulla yawchiča Yooz Ejpžtan parli. Nižaza čhjepultan niž illzta žoñinaca chjitchiča, Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan; jalla ninacaqui Jesusižtan chica ojkchiča. ²⁹ Yooz Ejpžtan parlican, Jesusiž yujcmi niž kujtta zquitimi walja llijñi kjana-panikaz cjissiča, chiwicamatača. ³⁰ Nii orapacha pucultan luctak žoñiqui parisizquichiča, Jesusižtan parlisjapa. Nii pucultanaqui Moiestan Eliastantača. ³¹ Nii pucultanaqui walja chiw kjana llijñi taypiqueiz tjonatča. Jesusiž ticz puntu parlatča. Jerusalén wajtquiz jaknužt ticznačhaja jalla nii puntu. ³² Nii oraqui Pedružtan niž mazinacžtan ančaž tjaji tjonkatatča pero nii cheržcu ninacž tjajimi zajtchiča. Jesusiž tježta honora cherchiča nii pucultan žoñinacaž nižtan

želan. Walja chiwi llijñi kjanñi cherchiča. ³³ Pucultan žoñinacaž Jesusižquiztan zarakan, Pedruqui cjichiča:

—¡Wejt Tjaajiñi Maestro, tekz žejlzqui wali-pankazza! Jaziqui čhjep chjujlli kjuya kjuysla, tsji-iqui amta, tsjiiqui Moisešta, tsjiiqui Eliasta, jalla nuž.

Pedruqui ana zuma tantiižcu chiichiča. ³⁴ Jalla nuž Pedruž chiyan, tsjii tsjirižtakaz macjatžquichiča. Nekztan ninacžquiz urpuntichiča. Jalla nuž urpuntitiquiztan nii čhjepultan illzta žoñinacaqui walja tsucchiča. ³⁵ Tsjirquiztan tsjii jora chiižquiñi nonziča, jalla tuž cjican:

—Jalla tiiča wejt k'ayi Maatiqui. Jalla tiiž chiita taku nonžna.

³⁶ Jalla nuž nii joraž chiitan, Jesusaqui zinalla želatča. Nii čhjepultan illztanacaqui nužquiz ch'uju quirchiča. Ana jecžquizimi nii cherta puntu chiichiča.

TSJII ZAJRAZ TANTA ZOÑI CHJETINTA

³⁷ Niiž jaka tažu curquiztan chjijwžquichiča. Walja žoñinacaqui Jesusižtan zali tjonchiča. ³⁸ Nii tama žoñinacžquiztan tsjii žoñiqui altu tawkžtan paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, wejt zinta majch cheržinžcalla. ³⁹ Wilta wilta zajraž tantača. Nii zajraqui ančaž kjaw kjawkatča. Nižazaž t'uckatča. Atquiztan ch'utuž jupokskatča. Persun janchiž čhjojritskatča. Niižquiztan ana zarakz pecča. ⁴⁰ Amiž tjajjinta žoñinacžquiz

rocchinča, wejt majch čhjetžinajo. Ana atchipanča.

⁴¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tii žoñinacajay ana criiñipanča. ¡Walja ujnacchizčhucpanča ančhucjay! ¿Čhjul oracamat ančhucatan wejr želaquiya? ¿Čhjul oracamat ančuca ujquiztan wejr awantaquiya? Nižtaqui am majch zjijcžcalla.

⁴² Nii žoňž laa majch Jesusižquiz macjatan, zjraqui yokquiz tjojtčiča. Wilta t'uckatchičha. Jalla nekztanaqui Jesusaqui zajra ujziča. Nii žoňž majch čhjetinžcu, niž persun ejpžquiz intirjichiča. ⁴³ Nii Yooz aztan paata obra cheržcu tjapa žoñinacaqui ispantichiča. Žoñinacaž ispantichi želan, Jesusaqui niž tjaajinta žoñinaczquiz paljaychiča, tuž cjican:

⁴⁴ —Tjapa kuztanž tii weriž paljayta nonžna ančhucqui. Anaž tjatzna. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoňtča. Quintra žoñinaczquiz wejr intirjital tarazuntal cjeeča.

⁴⁵ Jalla nuž chiyan niž tjaajinta žoñinacaqui ana intintazziča. Nižaza nii chiitaqui ana kjanzt'itatača, ninaca intintajo. Ana intintazcumi, pewcz eksnatča niž chiita taku kjana intintisjapa.

YOOZ YUJCQUIZ, ¿JECT TUCQUIN CJES?

⁴⁶ Wiruñaquei niž tjaajinta žoñinacaqui ninacpora ch'aassi kallantichiča, jakziltat ninaczquiztan tucquin cjes, jalla nii. ⁴⁷ Ninacz kuz pinsita zizcu Jesusaqui tsjii uza tsijtskatchičha niž latuquiz. ⁴⁸ Nekztan ninaczquiz paljaychiča:

—Jequit wejt cuntiquiztan tsjii uza risiwčhaj niiqui, wejrpacha risiwčha. Nižaza jequit wejr risiwčhaja, nižaza risiwčha wejr cuchanžquiñi. Jakziltat ančhucaquiztan wirquin nayta cjičjiyačhaja, jalla niičha tucquin zuma honorchizqui.

⁴⁹ Wiruñaqui Juanqui cjichiča:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, tsjii žoñiqui am tjuu chiican zajranaca chjatkatchiča. Nii cheržcu wejrnacqui ujzinča, “Ana nižta paa”, cjican. Nii žoñiqui anača učumnacatan ojklayñi.

⁵⁰ Pero Jesusaqui cjichiča:

—Anaž nuž atajča, jalla. Nižta paañiqui anača učumnacatan quintra. Jakziltažlaja ana učumnacatan quintra, jalla niiqui učum favoraž paača.

TSJII OJKTA PUNTU

⁵¹ Jalla nekztanaqui Jesusiž arajpacha ojkz tjuñi žcatžinžcatča. Jalla nižtiquiztan walja p'ektichiča Jerusalén watja ojkzjapa. ⁵² Niiž tuqui žoñinaca cuchanchiča, alujamint kjuya kjuržcajo. Jalla nekztanaqui nii cuchanta žoninacaqui Samaria cjita yokquin tsjii watja macjatchiča. ⁵³ Nii Samaria wajtchiz žoñinacasti ana kjuyquiz kjawz pecatča Jesusaž Jerusalén watja ojkz cjen. ⁵⁴ Nii quintu nonžcu Jacobžtan Juanžtan Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, ¿kjažt cjes? Wejrnacqui arajpachquiztan uj mantižquila, cjiwčha, ninaca tjatanzjapa. Jaknužt tuqui timpu Elías cjita Yooz taku paljayñi profeta paatčhaja, jalla nuž. Jalla nuž waliž cjesaž, ¿ana jaa?

⁵⁵ Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui ninacaž kjutñi cherziča. Nekztanaqui ujziča, tuž cjican:

—Ančuca kuzqui ana waliča. Anaž tantiyassa ančucqui. ⁵⁶ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Wejrqui tsewctan tjonchinča, ujchiz žoñinaca liwriizjapa. Ana tjonchinča ujchiz žoñinaca tjatanzjapa.

Jalla nekztanaqui yekja watja ojkčiča.

JESUCRISTUZTAN CHICA OJKLAYZ PUNTU

⁵⁷ Jiczquiz okan, tsjii žoñiqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, jakziquinam ojkčhaja amqui, wejrqui chicapachal ojklayz pecuča.

⁵⁸ Nekztan Jesusaqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Kitinacami kjuychizza. Nižaza wežlanacami tjurchizza. Wejrzi anal kjuychizza, tjajzjapami.

⁵⁹ Wiruñaquei Jesusaqui yekja žoñžquiz tuž cjichiča:

—Wejttan chicaž ojklaya.

Nii žoñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, primiraqui wejt ticzi ejp tjatznača.

⁶⁰ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ticzižtakaz ana zuma kamañchiz kamñi žoñinacaqui, jalla ninacaj ticzinaca tjažla. Amqui ojkla, Yooz mantita zuma kamañ puntuquiztan paljayzjapa.

⁶¹ Wiruñaquei yekja žoñiqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, amtan chica ojklayz pecuča. Pero primiraqui wejt familianacžquiz wejt ojklayz puntu mazinžquiz pecuča.

⁶² Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jakziltat Yooztajapa langzñi kalltičhaja, jalla niiqui tirapan Yoozta langz waquizičha, ana wir kjutñi cheržcu. Jakziltat wir kjutñi chernasaž niiqui, nižaza tuquita kamañ wirquiz quejps pecasaž niiqui, jalla niiqui anaž Yooz mantita zuma kamaña tanznasačha.

10

JESUSAQUI YOOZ LANGZQUIN ZOÑINACA CUCHANCHICHA

¹ Jalla wiruñaqi Jesusaqui pakallak tunc zoñinaca illzičha. Jalla nuž illžcu Jesusaqui niž tuqui tjapa kjutñi pucultan pucultan cuchanchičha, jakziquint okačhaja, jalla nii. ² Ima cuchancan ninaczquiz cjichičha:

—Tsjii puntul chiižinasačha. Zkalaqui walja žejlčha. Pero zkala ajzñi zoñinacačha upaqui. Yooz Ejpqui zkal Patrunačha. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpžquiztan mayiza, zkala ajzñi zoñinaca cuchanžcajo.

—Jalla nuž paljaychičha Jesusaqui, zoñinacačha zkalažtakaz. ³ Nižaza Jesusaqui niž cuchanžquita zoñinaczquiz cjichičha:

—Ančhucqui uuzanacažtakaz cuchnučha. Tanñi kitinacaž cheechi zoñinacz taypiquin ojklayaquičha ančhucqui. Jaziqui persunpachaž cwitazaquičha. ⁴ Nižaza anaza quelsmi chjichaquičha, anaza paaz pulsami. Ana enenžcu jiczquizic okaquičha. ⁵ Tsjii kjuya luzcu, ančhucqui tsaanaquičha, tuž cjican: “Tii kjuychiz zoñinacaqui walipankaj cjila”. ⁶ Nicju zuma kamñi zoñinaca želaquiž niiqui, walipankaz cjequičha nii kjuychiz zoñinacaqui. Nižaza nii kjuyquiz

zuma kamñi zoñinaca ana želaquiž niiqui, ančucaž tsaanta takuqui nužquizkaz cjequiča. ⁷ Kjuyquiztan kjuya ana ojklayaquiča. Tsjii kjuya irantižcu, nekzpachapan kamaquiča. Čhjulut nii kjuychiz žoninacaqui onačhaja jalla niicž lujlznaquiča. Langzñi zoñinaca pacta cjis waquiziča. ⁸ Tsjii watja irantižcu nii wajtquiz jakziltakat ančhuc kjawžnačhaj niiqui, jalla nekziqui lujlznaquiča čhjulu onanami. ⁹ Nižaza nekž žejlñi laanaca čhjetnaquiča. Nižaza paljayaquiča, tuž cjican: “Yooz mantita zuma kamaña ančucaquiz žcatžinžquiča”. ¹⁰⁻¹¹ Nižaza tsjii wajtquiz irantižcuqui, jalla nii wajtquiz anaž ančhuc kjawznaquiž niiqui, calli kjutñiž ulnaquiča, nii wajt zoñinacžquiz tuž cjican: “Tii wajt pulpu wejtnaca kjojchquiz zcatchipan cjen, jalla tii wajt pulpu tjappacha tsajt tsajtsnača. Jalla tii tsajtstaqui siñalaž cjequiča ančuca quintra. Pero ančhucqui tuž zizla, Yooz mantita zuma kamaña ančucaquiz žcatžinžquichitača”. Jalla nuž chiižcuqui, nii ana ančhuc kjawzñi wajtquiztan okaquiča. ¹² Wejr cjiwča ančucaquiz; casticz tjuñquiziqui nii wajtchiz zoñinacaqui juc'anti castictaž cjequiča, nii tuquita Sodoma cjita wajtchiz zoñinacžquiztanaqui.

YOOZQUIN ANA JUYZU PAAÑI ZOÑINACŽ PUNTU

¹³ ¡Corazín wajtchiz zoñinaca, ančucaquiz anawaliž wataquiča! ¡Nižaza Betsaida wajtchiz zoñinaca, ančucaquiz anawaliž wataquiča! Ančuca watjanacquiziqui walja milajrunaca

paatatacha. Tiro Sidón cjita watjanacquiz nii milajrunaca paataž cjitasaž niiqui, walipan nii wajtchiz zoñinacaqui werar Yoozquiz cjuñzñiž cjitasača, “Ujchizpantča; pertunalla”, cjicanaqui. Nižaza ninacž uj sint'izcu nii wajtchiz zoñinacaqui llaquita kuz kjanapacha tjeesni cjitasača, lutu zquitichiz cujtžcu, nižaza achquiz kjupžtan tjajlžcu, jalla nuž. ¹⁴ Jalla nižtiquiztan ančhucqui casticu tjaaz tjuñquiziqui juc'anti castictaž cjequiča nii Tiro Sidón cjita watjanacchiz zoñinacžquiztanaqui. ¹⁵ Capernaum wajtchiz zoñinaca, ¿kjažtiquiztan ančhucqui pinsejo, “Yoozqui učum honorchiz cjiskataquiča”, cjicanjo? Anaž nuž cjesača. Pero ančhuczti kozzuc tjojtaž cjequiča infiernuquin sufrisjapa, parti ujchiz zoñinacžtan chica.

¹⁶ Nekztan Jesusaqui niž tjaajinta zoñinacžquiz tuž cjichiča:

—Jakziltat ančuca taku nonžaj niiqui, nižaza wejt takumiž nonža. Nižaza jakziltat ančuca taku ana nonz pecčhaj niiqui, nižaza wejt taku anaž nonz pecča. Nižaza jakziltat wejt taku ana nonz pecčhaj niiqui, nižaza werj cuchanžquiñi Yooz Ejp anaž nonz pecča.

CUCHANTA ZOÑINACAQUI QUEJPZQUICHICHA

¹⁷ Wiruñaqui nii pakallak cuchanta zoñinacaqui ancha cuntintu quejpžquichiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, am tjuu chiižcu, am aztan zaranacami ulanskatchinča.

¹⁸ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Jesalla, tsjii rayužtakaz Satanás cjita diablucui arajpachquiztan tjojtsičha. Jalla nuž cherchinča. ¹⁹ Wejrqui ančhucaquiz wejt azi tjaazinča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui zkorami yek'achuncami tjecznaquič niiqui anaž kjaž cjisnasacha. Nižaza nii wejt aztan tjapa quintranaca atipaquičha. ²⁰ Zajranacaž ulantiquiztan ančhucqui anaž ancha chipchipasacha. Antiz ančuca tjuunaca arajpachquin apuntitiquiztan, nekztanz ančhucqui chipchipz waquiziča.

CUNTINTU ZOÑINACA

²¹ Nii orapacha Jesusaqui ancha cuntintutača Yooz Espíritu Santuž cjen. Nekztan cjichiča:

—Yooz Tata, arajpachquinami yokquizimi ampanča wali chawc jilirimqui. Am puntunaca humilde zoñinacžquič tjeezamča, intintajo. Pero tii muntuquič wali estudiantinacami zizñinacami am puntunaca anaž intintazziča, čhjojžtažtakaz ninacžquiziqui. Jalla nužupanča am munañpaqui, Yooz Tata. Jalla nižtiquiztan am honora waytuča.

²² Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Tata, tjapa amiž ziztanacami wejtquič tjaajinchamča. Anaž jecmi wejt kuz zizza. Yooz Tata, am panikaz wejt kuz zizza. Nižaza am kuz anaž jecmi zizza. Wejr panikal zizuča. Nižaza Yooz Tata, jakziltižquič wejrqui am kuz zizkatz pecučhaja, jalla ninacazakaz am kuz zizaquičha.

²³ Jesusaqui niž tjaajinta zoñinacžtan zina želatča. Ninacžquič cheržcu cjichiča:

—Anchucqui zuma paatanaca cherchinčuča. Jakziltat weriž paatanaca persun

čhjujcžtan cherchižlaja, cuntintuž cjesača.
 24 Wacchi tuquita Yooz taku paljayñinaca nižaza tuquita chawc jilirinaca, jalla ninacaqui weriž zuma paatanaca chertz pecatča. Pero ana cherchiča. Nižaza ninacaqui Yooz puntu takunaca nonz pecatča. Pero ana nonziča. Jaztankaz ančhucqui tii cherchinčhucča, nižaza nonzinčhucča. Jaziqui cuntintuž cjee.

ZUMA KUZZIZ ZOÑINACA

25 Wiruñacqui tsjii judiož lii tjajjiñi žoñiqui tsijt-siča. Nekztanaqui Jesusižquiz paljayčiča, Jesusa lii quintra chiikatzjapa. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Tjajjiñi Maestro, Yooztan wiñaya kamz-japa ¿chjulut paaz waquizisaya?

26 Nekztanaqui Jesusaqui nižquin kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjaž cjiirtat učhum liiquiziya? ¿Jaknuž li-ichamtajo?

27 Nii lii tjajjiñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Zoñinacžlaqui Yoozquin tjapa kuzziz cjistanča. Yoozquin tjapa animužtanami sirwistanča, nižaza tjapa aztanami, nižaza tjapa pinsamintužtanami. Tjapa kuzziz Yoozquin cjistanča. Nižaza jaknužt persunpachquiz okžnamžlaja, jalla nižta okžni kuzziz cjistanča žoñinacžquizimi, ligitum mazižtakaz.

28 Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Walikam kjaaza. Jalla nuž amiž kjaaztacama kamaquiž niiqui, Yooztan wiñayam kamaquiča.

29 Jesusiž chiitiquiztan nii lii tjaajiñiqui atipz pecatča. Jalla nekztanaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jec žoñinacžquiz wejrlaqui okstankaya?

30 Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž quint'ican:

—Tsjii žoñiqui Jerusalén wajtquiztan okatča, Jericó cjita wajt kjutñi. Nuž jiczquiz okan, tsjii kjažultan tjañinacžtan zalziča. Tjañinacaqui nii žoñi kijtchiča, nižaza tjapa niž zquitinaca niž paaznaca kjañchiča. Nekztanaqui zuma chjojricama ana žaañipacha ecchiča. Nužquiz ticzmaya želatča. 31 Nekztan tsjii icliz jiliriqui nii jicziñpacha okatča. Pero chjojrichta žoñi cheržcu, tsjii latu chjuužcu watchiča. 32 Niiž jarupachaqui tsjii timpluquiz sirwiñi žoñiqui nii jicziñpacha ojkchizakazza. Nižaza nii chjojrichta žoñi cheržcu, nawcjuñ zakaz chjuuziča. 33 Jalla nekztanaqui tsjii Samaria wajtchiz žoñiqui nii jicziñpacha tjonchizakazza. Jalla nuž nii kijchta chjojrichta žoñi cheržcu, ancha okziča. 34 Jalla nekztanaqui kijchta žoñžquiz macjatchiča. Chjojricama cheržcu kullzinchiča aceitižtan vinžtan. Nuž kullžcu chjojri jeržinchiča zumpacha. Nekztanaqui persun aznuquiz tewžcu chjitchiča, tsjii alujamintuquin. Jalla nicju cwitichiča. 35 Jaka tažuqui ima wilita jicz ojkan nii Samaria wajtchiz žoñiqui persun paaz jescu, pizc billete pacchiča alujamintuchiz žoñžquiz. Nekztan cjichiča, “Tii chjojrichta žoñi am cwitižinalla. Tii paaz ana alcansaquiž niiqui, wejrqui pjojkača, quejpžcuqui”. 36 Jaziqui, ¿jakziltat nii čhjepultiquiztan chjojrichta žoñžquiz

zuma okzikaya, lijitum mazižtakazya? ¿Jaknužum am tantii? Kjaaznalla.

³⁷ Jalla nekztanaqui nii lii tjaajiñiqui kjaaziča, tuž cjan:

—Nii oksni žoñipanča zuma mazižtakazqui.

Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Jaziqui oka, nužuzakaz ammi paalla.

³⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tira ojkchiča. Ojkan tsjii wajtquin luzziča. Jalla nicju Marta cjiti žonqui naaža kjuyquiz Jesusa kjawzinča.

³⁹ Martiqui cullacchiztača, María cjititača. Mariiqui Jesusiž kjojch latuquiz julzinča, nii chiiñi nonzjapa. ⁴⁰ Martizti naaža kjuy lurañquiz kuz tjaatča. Nekztan Jesusižquiz macjatčhinča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, taa cullaquiqui wejr zinallakal tii kjuya lurañnacquiz jakjurpayča. Ana wejr yanapča. ¿Anam wejtquiztan sint'iya? Am chiižinžinalla, wejr yanapajo.

⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Marta, Marta, kjuy lurañnacžquiz kuz tjaachiž cjen am kuzqui turwayzikalala. Jalla nižtiquiztan ancha llaquitamkalala amqui. ⁴² Tsjii zintallapanikaz žejlča chekanaqui. Mariiqui nii zuma illzinča. Naaqui kuz tjaatča wejt taku nonzjapa. Anaž jecmi taa cullaqui wejt taku nonžtiquiztan apaki atasača.

11

YOOZ EJPZQUIN MAYIZIZ PUNTU

¹ Tsjii nooj tsjii yokquin Jesusaqui Yooz Ejpžquin mayizatčha. Nuž mayiziz žeržtanaqui niiz tjaajintanacžquiztan tsjii tjaajinta žoñiqui pewczičha tuž cjican:

—Jaziqui wejt Jiliri, Yooz Ejpžquin mayiziz tjaajznalla. Jaknužt Juanqui niiz tjaajinta žoñinacžquiz Yooz Ejpžquin mayiziz tjaajinchizlaja, jalla nuž.

² Nekztanaqui Jesusaqui tjaajinchičha, tuž cjican:

—Yoozquin mayizizqui tužučha:

“Učhum arajpach Yooz Ejp, am tjuuqui zuma honorchiz cjilalla. Nižaza am mantiz timpu irantižquilalla. Nižaza am munañpaj cjilalla tii yokquizimi tsewc arajpachquinami. ³ Nižaza tonjtijapa nižaza zapurutijapa čhjeriž tjaazcalla, azziz cjisjapa. ⁴ Wejrnacqui pertunchinča wejtnacaquiz ana zuma paañi žoñinaca. Jalla nižtiquiz amqui wejtnaca ujnacaž pertunalla. Nižaza čjul anawalinacami wejtnacaquiz ana watkanalla. Antiz čjul anawalinacquiztanami liwriyalla”.

⁵ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichizakazza:

—Tsjii žoñiqui amiguchiztačha. Nii amiguqui chica aramaž kjuyquiz tjonchičha, tuž cjican: “Amigo, čhjep t'antaž kajžnalla. ⁶ Wejt kjuyquiz tsjii žoñi irantižquichičha jiczquiztan. Anaž wejttac čjulumi žejlča niizquiz tjaazjapa”. ⁷ Nekztanaqui nii žoñiqui kjaazičha kjuyltan, tuž cjican: “Anaž wejr chiižina. Kjuyami zuma chawjčztacha. Nižaza wejt ocjalanacaqui ajpžquiz wejttan chicaž tjajčha. Anaž žaazñi

atasächä. Nekztan anal čhjulumi tjaayi atasächä”.
 8 Amiguž cjenami ana tjaayi žaaz pecchiča. Pero nižtami tjaayi žaaziča, ana iya molistita cjeajajo. 9 Jaziqui cjiwča, Yooz Ejpžquiztan maya, nekztan Yooz Ejpqui ž-tjaaquiča. Nižaza zuma kamaña kjurzna, nekztan wačaquiča. Nižaza kjuy chawjczquiztan t'oc t'ocžcaquiča, nekztan cjetžtaž cjequiča. 10 Mayñi žoñinacami ninacz mayta tjaataž cjequiča. Nižaza kjurñi žoñinacami nuž kjuržcu wachaquiča. Nižaza chawjczquiztan t'oc t'ocñi žoñinaczquizimi cjetžtaž cjequiča. Jalla nužuča Yooz Ejpžquin mayizizqui.

11 ¿Kjažt tsjii ejpqui ančhucporquiz t'anta mayñiž majchquiz “Tiž t'antaqui” cjican tsjii maz chjalznasajo? Anapanž nuž cjesača. Nižaza, ¿kjažt ejpqui ch'iz mayñi majchquiz “Tiž ch'izqui” cjican zkorakaz chjalznasajo? Anaž nužupan chjalznasača. 12 Nižaza ¿kjažt ejpqui wallpi ziñi mayñi majchquiz “Tiž wallpi ziñiqui” cjican yek'achunca chjalznasajo? Anaž nužupan chjalznasača. 13 Jaziqui ančhucqui ana zum kuzziz cjenami zuma cusasapanikaz tjaasača persun maatinaczquiziqui. Ancha zuma kuzziz Yooz Ejpqui juc'ant zumanaca ančucaquiz tjaasača. Jakziltat Espíritu Santo mayačhaja, jalla nižžquiz arajpach Yooz Ejpqui Espíritu Santo cuchanžcaquiča, nii mayñinacz kuzquiz.

JESUSIZ QUINTRA CHIICHICHA

14 Wiruñäqui zajraqui tsjii žoñi upa cjiskatchičä. Nekztanaqui Jesusaž nii zajra ulanzkattan, nii upa ana chiiñi žoñiqui chii

kallantichiċha. Nekztan nuż paatiquiztan nekb
žejlġni žoñinacaqui walja ispantichiċha. ¹⁵ Yekjap
žoñinacaqui Jesusiż quintra chutchiċha, tuż cjican:

—Tiiqui anawal žoñikalala. Zajranacž Beelzebú
jilirž aztan yekja zajranaca chjatkatċha.

¹⁶ Yekjap quintra žoñinacaqui yanz pecatċha,
arajpach Yooz aztan milajru paañi, ana arajpach
Yooz aztan paañi, jalla nii. Yanzjapa pewcziċha:

—Jaziqui arajpach milajru paala, —cjican.

¹⁷ Pero Jesusaqui ninacž kuz zizziċha. Jalla
nižtiquiztan paljaychiċha, tuż cjican:

—Tsjii nacionchiz žoñinacaqui t'aka t'aka
cjisnaquiž niiqui, ninacaž kichassiž cjen, nii
nacionaqui tjatantaž cjequiċha. Nižaza tsjii
famillchiz žoñinacaqui chaasaquiž niiqui, ninacaž
kichassiž cjen nii familiaqui tjatantaž cjequiċha.

¹⁸ Nižaza Satanás cjita zajraž partimi t'aka t'aka
cjesaž niiqui, ultimu tjatantaž cjesaċha. ¿Kjažt nii
zajranacž azi tjurasajo? Anaž azziz cjesaċha.
Anapanž tjurasacċha. Jaziqui anċhucqui tuż
cjiċha, wejrqui zajranacž Beelzebú cjita jilirž
aztan yekja zajranaca chjatkatċha, jalla nuż
cjiċha anċhucqui. ¹⁹ Pero wejrqui anaž nužu
jalla. Nonžna. Anċhuca partinacami zajranaca
chjatkatñizakazza. ¿Jecž aztan ninacac chjatkatjo?
¿Beelzebú cjita zajriž aztan chjatkatjo? Anaž
cjesaċha. Anċhuca parti žoñinacaž paatiquiztan
intintiz waquiziċha, zajriž aztan anapan
zajranaca chjatkatasaċha, jalla nuż intintiz
waquiziċha. Jalla nižtiquiztan anċhucqui
kjanapachaċha ana zuma razunchizqui.

²⁰ Jaziqui ultim werara Yooz aztanpankal
wejrqui zajranaca chjatkatuċha. Yooz aztan

chjatkattiquiztan, kjanapacha tjeeža, Yooz mantiz kamañ timpu irantižquiča, jalla nii.

²¹ ‘Tsjilla quint'asača. Tsjii walja armichiz žoñiqui persun kjuya walja tjurt'iñitača. Jalla nižtiquiztan kjuyquiz chjojtanaca segurotača.

²² Nuž armichiž cjen cuntintu želatča. Nekztanaqui tsjii tsjan tjup žoñiqui tjonchiča. Armichiz žoñi atipžcu, tjapa niž armanaca kjañchiča. Nekztan tjapa niž chjojta cusasanaca kjañchizakazza. Nekztan tjup žoñiqui niž mazinacžquiz kjañta cusasanaca tojunchiča.

²³ ‘Nonžna. Jakziltat ana wejt favora cječhaj niiqui, wejt quintrača. Nižaza jakziltat Yooztajapa žoñinaca ana juntjapi yanapčhaj niiqui, wejt quintra Yoozquiztan žoñinacaž wichanskatča.

ZAJRIZ PUNTU

²⁴ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii zakal quint'asacha. Tsjii zajraqui žoñžquiztan ulanžcu kjoñ yokaran ojklaychiča, jeejzjapa kjurcan. Ana jeejz watžcuqui, niž kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: “Jaziqui wejr quepaka jakziquiztan ulanžquitučaja, jalla nicju”. ²⁵ Jalla nuž quejpžcu niž ulanta žoñžquiz zalchiča. Nii žoñž kuzqui tsjii zuma pewžta kjuyažtakaztakalča, nižaza zuma žcayi azquitžta kjuyažtakaztakalča. ²⁶ Jalla nuž zaltiquiztan nii zajraqui pakallak juc'ant anawali zajranaca zjijqui ojkičiča. Ninaca zjijcžcu, tjapa nii zajranacaqui žoñž kuzquiz luzziča. Jalla nižtiquiztan nii žoñiqui juc'ant anawaliž cjissiča tuquita kamzquiztan, tsjan ana zuma.

²⁷ Jesusaž nuž quint'an, tsjaa maatak žonqui nii žejlñi žoñinacžquiztan altu joržtan paljaychiča, tuž cjican:

—Honorchiz cjila am matiñ maaqui, am jwess-inž cjen.

²⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Juc'ant honorchiz cjila Yooz taku nonzñinaca. Nižaza Yooz tawk jaru kamñinaca.

ZOÑINACAQUI SIÑALA CHERZKAZ PECATCHA

²⁹ Tsjan tsjan žoñinacaqui Jesusiž muytataž ajcz-natča. Nekztanaqui Jesusaqui paljayi kallantičiča, tuž cjican:

—Jazta timpu žoñinacaqui ana zum kuzzizza. Milajru siñala paañipankaz pecča. Tuqui timpuqui Jonás cjita zoñiqui želatča, Yooz taku paljayñi. Jalla nižta paljayzqui tsjii siñalažtakazza, Yooziž cučanžquita cjican. Wejrzakal Yooz taku paljayuča. Anaž iya čjul siñalami želasača tii žoñinacžtaqui. ³⁰ Yooz Ejpqui Nínive cjita wajtchiz žoñinacžquiz Jonás cjita žoñi cučanžquichiča, casticu tjaaz tjuñi maznajo. Jalla niitača siñalaqui, nii timpuquiz kamñi žoñinacžtaqui. Nižaza Yooz Ejpqui arajpachquiztan wejr cučanžquichiča. Jalla wejrtča siñalaqui, jazta timpuquiz kamñi žoñinacžtaqui. Anaž iya čjul siñalami tjaataž cjequiča. ³¹ Pjalz tjuñquiziqui, jazta timpuquiz kamñi žoñinacaqui pjaltaž cjequiča, zuma, ana zuma, jalla nii. Ana zuma žoñinacaqui castictaž cjequiča. Nonžna. Tuqui timpuqui tsjaa maatak jilir želatča, wartuñtan watja mantiñ. Pjalz tjuñquiziqui naaqui jakatatžcu jazta timpuquiz kamñi žoñinacž uj

kjana tjeeznaquiča, jazta žoñinaca casticta cjeajajo. Naaqui muzpa ažkquiztanpacha tjonchinča Salomón cjita jiliržquiz zali, niž zuma razun taku nonžñi. Pero tekzi wejrqui želuča Salomonžquiztan tsjan chekan jiliriqui. Pero jazta timpuquiz kamñi žoñinacaqui wejt taku anaž nonz pecča. Nižtiquiztan juc'ant ujchizza, nižaza juc'ant castictaž cjequiča. ³² Nižaza pjalz tjuñquiziqui Nínive wajtchiz žoñinacaqui jacatatžcu jazta timpuquiz kamñi žoñinacž uj kjana tjeeznaquiča. Jonás cjita žoñiž Yooz taku paljaytiquiztan, nii Nínive wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin kuzziz cjissiča. Pero tekzi wejrqui želuča Jonasquiztan tsjan chekan jiliriqui. Nižaza wejrtča tsjan chekan Yooz taku parliñtqui. Pero jazta timpuquiz kamñi žoñinacazti anal Yoozquin kuzziz cjissiča, weriž paljayta Yooz taku nonžcu. Nižtiquiztan juc'ant ujchizza. Nižaza juc'ant castictaž cjequiča.

KJANQUIZ KAMZ QUINTU

³³ Nekztanaqui Jesusaqui quint'ichiča tuž cji-can:

—Anaž jecmi tsjii lámpara tjeezcu, chjojzakquiz nonznasača, nižaza anaž tsjii cajon kjuylami nonznasača. Nii lamparaqui tsecupanž tsjijpsnasača, kjuyquiz luzñi žoñinacžquiz kjanajo. ³⁴ Zoñž čhjujquiqui persun kuz lamparažtakazza. Zoñž čhjujqui zumažlaj niiqui nižaza žoñž kuzmi zumazakazza, zuma kjanquiztakaz kamča. Pero žoñž čhjujqui ana zumažlaj niiqui, kuzmi ana zumazakazza, zumchiquiztakaz kamča. ³⁵ Zuma

kjanquizim kamčhaj niiqui, persun kamaña zumaž cwitazaquiča, ana zumchi kamañchiz cjisjapa. ³⁶ Tsjii žoñiqui kjanquiztakaz zumapankaz kamčhaj niiqui, nižaza ana čjul ana waliquiz kamčhaj niiqui, liwj niž kamtanaca zumaž cjequiča, jaknužt tsjii lámpara wali kjančhaja, jalla nuž.

ANA ZUM KUZZIZ ZOÑINACŽ PUNTU

³⁷ Jesusaž chiyan, tsjii fariseo žoñiqui Jesusa čjheri luli kjawziča, niž kjuyquin. Pucultanaqui kjuya irantižcu, kjuya luzziča. Nekztan mizquiz julziča. ³⁸ Jesusaqui kjara awjz custurumpi ana cumplichiča ima lujlcan. Jalla nii cheržcu fariseo žoñiqui ispantichiča. Jesusaqui persun kuzquiz naychiča fariseo žoñiž ispantita. ³⁹ Nekztanaqui Jesusaqui nižquiz paljaychiča, tuž cjian:

—Tsjii žoñiqui tasanaca chuwanaca zawnctankaz awjza, nižaza chjujža. Nižta iratača ančhucqui fariseonaca. Ančhucqui zawnctankaz limpuča. Pero kjuyltanaqui ančuca kuzqui walja cjujchinacchizpanča. Ančuca kuzquiz tjangz zizza, nižaza čjul anawali paazmi zizza. ⁴⁰ ¡Zumzu žoñinaca! Yoozqui curpumi kuzmi paachiča. ¿Jalla ančhucqui anaž nii zizjo? ⁴¹ Ančuca cusasanacquiztan žoñinacžquiz tjaaz waquiziča. Ančhucqui tjapa žoñinacžtan okzñi kuzziz cjesaž niiqui, ančuca kuzmi zumapanž cjesača Yooz Ejpž yujcquiziqui, ana kjara awjz cuzturumpi paažcumi.

⁴² ¡Ayii pori fariseonaca! Ančhucqui Yoozquin diezmos tjaayiñchučča, nižaza tjapa plantanacquiztanami diezmos tjaayiñchučča. Jalla nuž paacan walikazza. Pero nuž tjaacanami

ančhucqui ana lijituma zuma kamañquiz kamchinčhucča, nižaza ana Yoozquin kuzzizčhucča. Zuma kamzqui, nižaza Yoozquin kuzzizqui, jalla niičha chekanaqui. Pero diezmos tjaazmi zakaz cumpliz waquiziča.

⁴³ ¡Ayii pori fariseonaca! Ajcz kjuyquiziqui tuquin julzkaz pecča, nižaza honorchizkaj cjiw cjiča ančhucqui. Nižaza ančhucqui jakzi cal-liranami zuma rispitchizkaž wejr tsaanja cjiča ančhucqui.

⁴⁴ ¡Ayii pori fariseonaca! Nižaza ¡ayii pori lii tjaajiñinaca! Ana lijitum kuzzizčhucča. Ančuca liiqui cjiča jakziltat tsjii sipulturuntuñ ojkchaja jalla niiqui Yoozquin ana macjatasacha. Jalla nižta irata ančhucqui žoñinacžquiz ana Yoozquin macjatskatča. Pero žoñinacaqui ančucaž puntu cjiñča, “Yooz žoñinacča ninacaqui”. Ančhucqui ninaca incallča, ana zuma kuzziz cjen. Ančhucqui ana pajta sipulturažtakazza.

⁴⁵ Jalla nuž chiitiquiztan tsjii lii tjaajiñiqui kjaaziča, tuž cjan:

—Tjaajiñi Maestro, jalla nuž chiižcu, wejt-nacaquiz ana zumam chiiča.

⁴⁶ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—¡Ayii pori lii tjaajiñinaca! Ančhucqui parti žoñinacžquin niž jaru niž jaru ch'ama cuzturumpinaca yapchinčhucča: kuzi cuntažtakaz jepzinčhucča. Ch'ama cuzturumpinaca yapchiž cjenami, ančhucqui anaž tsjii loc'anžtanami yanapz pecča, žoñinaca nii cuzturumpinaca cumplajo.

⁴⁷ ¡Ayii! Ančhucqui ancha t'akjiriča. Ančuca tuquita atchi ejpnacaqui Yooz taku

paljayñi profetanaca conchiča. Ančhucpacha nii paljayñinacž sipulturanaca kjuyñicha, niwjctanaqui ančhucqui rispittažokaz cjiča. Pero ančhucqui anaž ultimu rispitcha. ⁴⁸ Tuquiqui ančuca ejpnacaqui nii Yooz taku paljayñinaca conchiča. Nuž conchi cjenami ančucaquiztan walikazza. Anzimi ančhucqui sipulturanaca kjuyča, zuma žoñižtakazza. Pero ultimquiziqui ančhucqui ninacaž paljajta Yooz taku anazakaz nonz pecča.

⁴⁹ ‘Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ančuca puntuquiztan zuma razun taku chiichiča, tuž cjican: “Wejrqui wejt taku paljayñi profetanacami apostolonacami cuchanžcača. Nekztanaqui yekjapanaca nii Yooz taku paljayñinacžquiztan contaž cjequiča. Yekjapazti kijchtaž cjequiča”. ⁵⁰ Tii muntu kalltiz, niwctanpacha Yooziž cuchanžquita žoñinaca conchiča ančuca tuquita atchi ejpnacaqui. Ančhucqui nižta ana wal kuzzizzakazza. Jaziqui Yoozqui jazta timpuquiz žejlñi žoñinacžquiz zakaz casticaquiča. ⁵¹ Tsjii Zacarías cjita žoñiqui altaržtan timplužtan, jalla nii taypiquiz contatača. Abel contiquiztanami Zacarías contiquiztanami nižaza tjappacha contanacquiztanami Yooz Ejpqui jazta timpuquiz žejlñi žoñinacžquiz casticaquiča.

⁵² ‘Ayii pori lii tjaajiñinaca! Liwriiñi Yooz taku liižcu, zizcu, žoñinacžquiz ana nii tjaajinchinčhucča. Yooz taku tsjii llave irata tanzinčhucča. Nii llave tanžcanpacha ančhucmi liwriiñi Yooz jiczquiz ana luzzinčhucča. Y nižaza nii llave tanžcu, ana cjetžinčinčhucča, liwriiñi

Yooz jiczquiz žoñinaca luzajo. ⁵³ —Jalla nuž chiižinžcu Jesusaqui ojkchiča.

Nii lii tjaajiñnacžtan nii fariseonacžtan, jalla ninacaqui muzpa žawjchi cjissiča Jesusiž quintra. Nižaza ninacaqui Jesusižquiz wiltan wiltan pewcziča, ⁵⁴ Jesusiž quintra tsjii ujchiz jwezjapa. Jesusiž kjaaztiquiztan uj tjojtunz pecatča.

12

FARISEO ŽOÑINACA

¹ Jesusaž nuž tjaajnan, zmali wacchi žoñinacaqui tjonchiča, waranka waranka. Nižaza zmali porapat tewksascan tewksascan tjonchiča. Primeraquí Jesusaqui niž tjaajinta žoñnacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Fariseo žoñinacaqui anaž ultimu Yoozquin kuzzizza. Anaž lijítum Yooz žoñinacača, aunquimi lijítum žoñižtakaz cjicjiñi cjenami. Nínacžquiztan zumpachaž cwit'azaquiča, ana nínaca irata cjisjapa. ² Tsjií noojiquí tjapa chjojzakuñ paatami tjeežtaž cjequiča. Nižaza tjapa chjojzakuñ pinsítami ziztaž cjequiča. Tsjií noojiquí žoñž ultim kuz tjeežtaž cjequiča. ³ Nižaza jamazit chiitanacami kjana ziztaž cjequiča. Chjojzakuñ chiitanacami tjapa žoñinacaqui zizaquiča.

¿JECŽQUIN EKS WAQUIZIYA?

⁴ Jaziquí ančhucqui, wejt mazinaca, tuž wejr chiižinuča. Anača eksqui tii curpu alaja conñižquiziquí. Curpu conžcu anaž iya čhjulumi payi atasacha. ⁵ ¿Jecžquin antiz ančhucqui eks waquiziya? Yooz Ejpžquin eks waquiziča. Yooz Ejpqui žoñž curpu žeti tucuzinskatžcu žoñž

animumi infiernuquin tjojtzjapa azzizza. Jalla niizquizza chekanaqui eksqui.

⁶ 'Tsjii pjijska wezlaqui pizc paazkaz cwističa. Anača juc'ant valorchiz cjen, Yooz Ejpqui zapa wezlallami cjuńča. ⁷ Pero zapa zońżquiz juc'anti cjuńča. Niżaza ančuca ach charami kanżintača, zintallquiztan zintalla. Anaż ančucqui tsuca. Nii wezlanaczquiztan ančucča juc'ant valorchizqui. Yooz Ejpqui ančuc juc'ant cwitaquiča wezlanaczquiztan.

JESUCRISTUZ FAVORA CJEE

⁸ 'Ančucaquiz cjiwča: Jakziltat parti zońż yujcquiz wejt favora cječhaj niiqui, niżaza wejrqui Yooz anjilanacz yujcquiz nii zońż favorazakal chiyača. ⁹ Jakziltat parti zońż yujcquiz wej ana pajńi nicačhaj niiqui, niżaza wejrqui Yooz anjilanacz yujcquiz nii zońż quintra ana pajńi zakal cjeeča.

¹⁰ 'Jakzilta zońit Yooz Epiż cuchanżquita Zońż quintra chiyačhaj niiqui, pertuntaż cjesača. Pero jakzilta zońit Yooz Espíritu Santuż quintra chiyačhaj niiqui, anapanż wira pertuntaż cjequiča.

¹¹ 'Wiruńaqui ančucqui juezanacz yujcquin niżaza jilirinacz yujcquin chjichtaż cjequiča, ajcz kjuyquiz. Jalla nuż chjichtiquiztan ana kuz turwaysi cjequiča, jaknużt chiyačhaja, niżaza jaknużt tjurt'azalaja, jalla nii. ¹² Ančuca chiiz ora Yooz Espíritu Santuqui ančuca kuzquiz chiizjapa tjaażnaquiča, jaknużt chiizalaj, jalla nii.

CWITAZA, ZMAZŃI KUZIZ ANA CJSJAPA

¹³ Tsjii žoñiqui Jesusižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, wejt jilžquiz chiinalla, wejt parti irinsa tjaa-ajo.

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Jila, ħkjažtiquiztan amqui wejr jilirižtakaz cheržjo? Anapanž wejr juez partirtqui, ančuca quija azquitzjapaqui.

¹⁵ Nižaza Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Persun kuzquiz naazna, nižaza cwitaza ana zmazñi kuzziz cjisjapa. Zoñž wira kamañiqui anaž niž wacchi cusasanacquiztan yatisinsa.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tii quintu quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii ricach žoñi želatča. Nii žoñž yokquiziqui zkalanacaqui ancha cusa pookchiča. ¹⁷ Jalla nuž pooktiquiztan nii

ricach žoñiqui kuzquiz pinsichiča, tuž cjican:

“ħKjažt wejr cjequejo? Wejt yaaz kjuyanacaqui tii ajzta zkal čhjeri anaž wacasača”. ¹⁸ Jalla

nekztanaqui pinsichiča, tuž cjican: “Aaaa. Tuž

jazic cjeeka. Wejt zkala yaaz kjuyanaca pajlznaka.

Nekztanaqui tsjan pajk kjuyanaca kjuysnaka.

Jalla nekz tjappach zkal čhjeri yaaznaka, nižaza

tjapa wejt cusasanaca”. ¹⁹ Jalla nekztanaqui nii

ricach žoñiqui niž persun kuzquiz cjichiča:

“Aaaa. Wejrqui zmali cusasanaca yaazinča,

nižaza zmali čhjerinaca yaazinča, ažk wata

tjurñipacha. Jeejznaka, nižaza cusa lujlsnaka,

licsnaka. Nižaza cuntintul cjeeka”. ²⁰ Pero

Yoozqui nii žoñžquiz cjichiča, “Zumzu žoñimča

amqui. Tižwanpacha amqui ticznaquiča. Am

zkal čhjerimi am cusasanacami nii yaaztanacami

inamayaz cjequiča, ¿čhjuljapat cjeequi neejo? ¿Jeczapan cjeequi neejo?”²¹ Jaknužt nii ricach zoñžquiz watchižlaja, jalla nižta irataž wataquiča persunjapapankaz cusasa juntjapñi zoñinacžquiziqui. Nižta zoñinacaqui Yooz yujcquiziqui poripanž cjisnaquiča.

*YOOZ EJPQUI NIIZQUIN KUZZIZ ZOÑINACA
CWITICHA*

²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta zoñinacžquiz cjichiča:

—Ančucaquiz tuž cjiwča. Zoñiqui žejtzjapaqui lujlz čhjeri pecča. Jalla nuž cjenami, ančucqui anača čhjerinacžquiz kuzqui llaquizizkatzqui. Nižaza zoñiqui curpu wali cjisjapa zquiti pecča. Jalla nuž cjenami ančucqui anača zquitinacžquiz kuzqui llaquizizkatzqui.²³ Zoñž zetiqui čhjerquiztan juc'anti importiča. Nižaza persun curpumi zquitquiztan ju'canti importiča.²⁴ Wežlanacžquiz cherna. Anaž zkalami čhjacča. Nižaza anaž ajza. Nižaza ana čhjeri yaaz quetallchizza. Nižaza ana čhjeri yaaz kjuychizza. Jalla nuž cjenami nii wežlanacžtaqui lujlz čhjerinacami panž žejlča. Yooz Ejpkaz čhjeri tjaacha. Pero ančucqui Yooz yujcquiziqui wežlanacžquiztan juc'antiž importiča. Jaziqui ančucaquiz zakaz Yoozqui lujlz čhjeri tjaaquiča, žejtzjapaqui.²⁵ Anaž jec kolta zoñimi persunpacha tsjan lajcha paki atasacha, llaquiziñi kuzziz cjenami ancha lajcha pecñi kuzziz cjenami.²⁶ Jalla nižta ana atčucažlaj niiqui, ¿kjažtiquiztan

lujlz čhjerinacžquizimi zqutinacžquizimi ančuca kuzqui llaquizizkatjo?

²⁷ ‘Plantanacž pjajkallaž cherna. Anaž langza. Anaž kawanča. Yoozqui nii pjajkallanacaž pajkkatča. Zmali finu zquti cujtžcumi anaž jecmi pjajkallquiztanami juc'ant c'achalla cjesača. Nižaza finu zquti cujtžcumi nii ancha ricachu Salomón jiliriqui anača pjajkallquiztan juc'ant c'achaqui. ²⁸ Plantanacaqui tsjii upacamakaz c'achallača. Nekztanaqui jakatažu kattažu tsjii jurnuquiz tjutjunzjapa ujžtača. Jalla nuž cjenami Yooz Ejpkaž nii plantanacami nižta cwitiča. Ančucča Yoozquin ana tjapa kuzziz zoñinaca. Ančuczi Yooz yujcquiziqui čjul plantaquiztanami juc'antiž importiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančuc juc'anti cwitiča; zquitchiz panž cjequiča. ²⁹ Jalla nižtiquiztan ančucqui ana ancha llaquiziñi kuzziz ojklaya, čjul čhjeri kjurzquiztanami. ³⁰ Tii muntuquiz ana Yoozquin criichi zoñinacaqui ancha llaquiziñi kuzziz ojklayča nižta cusasanaca kjurcan. Ančucqui anača nižta llaquiziñi kuzziz ojklayzqui. Werar Yooz Ejpchizčhucča. Yooz Ejpqui zizza, čjulut ančuc pecčhaj, jalla nii. Ančucqui čhjeri, zquti, cusasanaca pecča, zejtzjapa, jalla nii zizza Yooz Ejpqui. ³¹ Nižtiquiztan ančucqui Yooz Ejpžquinpankaz walja kuzziz cjee. Nižaza niž mantita zuma kamañquiz kuzziz cjee. Nekztanaqui Yooz Ejpqui ančucaquiz čjulumi cawalikaz tjaaquiča.

ARAJPACHQUIN CUSASANACCHIZ ZOÑINACA

³² Nižaza Yooz Ejpqui ančuca uchaquiča mantiñi puestuquiz. Jalla nužuča Yooz munañpaqui. Tii muntuquiz žejlcan anaž eksna, ančucqui wejt uzanacčucča, aunqui kolucullami. ³³ Ančuca cusasa žejlñinaca tuysna. Nekztan t'akjiri kamñi žoñinacžquiz tojna. Tii muntuquiz žejlcan jaknužt ančucaqui zuma žak quels tjaczaja, jalla nižta irata zuma munaziñi kuz tjacz waquiziča wiñaya zuma kamzjapa. Arajpachquin zuma cuntintu kamzjapa, ančuca kuz tjaczna, zuma azquicha. Tii muntuquiziqui tjañ žoñiqui ančuca cusasanaca kjañasača. Arajpachquin tjañ žoñinaca ana luzasača. Nižaza tekziqui tjujtami cjurimi ančuca zquitinaca lulasača. Arajpachquin tjujtami cjurimi ana želasača. ³⁴ Jakziltat tii muntuquiz walja cusasanachizlaja, tii muntuquiz kamañ wirquiz kuz tjaača. Pero jakziltat arajpachquin kamañ wirquiz kuz tjaačhaja jalla niiqui arajpachquin walja cusasanacchiz cjequiča.

KUZ TJACZI CJEE

³⁵ Nižaza Jesusaqui tii quintu quint'ichiča, tuž cjican:

—Arajpachquin ojkzjapa ančucqui kuz zuma tjaczi tjewžna, tsjii tjeežta lamaparažtakaz. ³⁶ Tižtažtakaz cjee. Tsjii patrunaqui zalsñi pjiistiquin ojkchiča. Piyunanacaqui patrunž cuttižquiz tjewža, niž irantižquitan kjuy zan chawjcz cjetžinzjapa. Jalla nižta irata ančucqui Yooz tjonz tjuñi zuma tjewžna. ³⁷ Weraral cjiwča. Patrunaž tjonz oraqui jakzilta piyunanacat tjaji wajtsi tjewznačhaja, jalla ninacaqui

cuntintuž cjee. Jalla nii piyunanacqui patrunž misquiz julskattaž cjequiča. Nekztanaqui nii patrunapachaž čjheri tjaaquiča, nižaza ninacžquiz atintaquiča. Jalla nižta irata Yoozqui paaquiča niž tjonz tjewzñinacžquiz.³⁸ Chica aramami, kjantatimi, čhjulorakat nii patrunaqui irantižquičhani. Nii oraqui jakzilta piyunanacat tjaji wajtsi tjewz tjewznačhaja, cuntintuž cjequiča.³⁹ Tsjilla zakaz cjiwča, ančucaž zizjapa. Tsjii kjuychiz žoñiqui čhjulorat tjañi tjonachaja, jalla nii ora zizaquiž niiqui, tjaji wajtsipan tjewznaquiča, nii tjañi ana luzkatzjapa, nižaza ana tjangskatzjapa. Tjañi tjonz ora zizcu, anapan niž kjuya nužkaz ecasača.⁴⁰ Ančhucmi nižaza Yooz tjonz tjuñi walja listu tjacziz tjewžna. Tiripintit tsjii ana pinsita oraqui wejrqui quejpžcača. Wejrtča tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtqui.

PIZC PUNTA PIYUNANACA

⁴¹ Jalla nekztanaqui Pedruqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿tii quintu quint'ichamča wejt-nacaltajapakazkaya? už ¿tjapa žoñinacžtajapa, jaa?

⁴² Jesús Jiliriqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tsjii kjuy cwitiñi žoñi želatča zuma cumpliñi, nižaza zuma intintiñi. Nii kjuychiz tuyñuqui zuma žoñž kjarquiz niž kjuya ecchiča, tjapa nii kjuyquiz žejlñinacžtan. Čjheri tjaaz ora čjheri tjaajo, jalla nuž zakaz ecchiča nii žoñž kjarquiz. ¿Ject nii zuma cumpliñi žoñejo? ⁴³ Jalla tiča nii žoñiqui. Kjuy tuyñu

quejpsquizcama jakzilta žoňit niiž kjuya zuma cwitican žejlčhaja, jalla niičha zuma cumpliňi žoňiqui. Nižaza cuntintuž cjequičha nii zuma cwitiňi žoňiqui. ⁴⁴ Wejrqui weraral cjiwčha. Kjuya tuyňuqui cumpliňi žoňž kjarquiz tjapa kjuy cusasanaca ecasačha. ⁴⁵ Tsjemata cwitiňi žoňi zakaz želatčha. Nii žoňiqui kuzquiz pinsichičha, “Kjuychiz tuyňuqui anaž uri tjonasaž, jaz”, cjican pinsichičha. Jalla nekztanaqui nii kjuychiz luctaka cjiňi maataka cjiňi piyunanaca wjajtňitačha. Nižaza nii žoňiqui persun lujlsquin licsquin kuz tjaachičha. ⁴⁶ Tiripintit tsjii ana pinsita nooj kjuychiz tuyňuqui quejpžquichičha. Tsjii ana zizta ora quejpžquichičha. Jalla nižtiquiztan kjuychiz tuyňuqui nii ana zuma cwitiňi žoňžquiz juc'anti anawaliž casticu tjaaquicha. Nii ana zuma žoňiqui jaknužt ujchiz žoňinacaž castictaž cječhaja, jalla nižtapacha castictaž cjequičha.

⁴⁷ Tsjii piyunaqui zumpacha niiž patrunaž pecta langz zizzičha. Niiž patrunž langz zizcanpacha, ana langzičha. Jalla nuž zizcanpacha, ana langztiquiztanaqui juc'anti castictaž wjajtzaž cjequičha. ⁴⁸ Nižaza jakzilta piyunat ana niiž patrunaž pecta langz zizaja, jalla nižta cjenpacha ana cumpličhaja, jalla niiqui upa casticta cjequičha. Jakzilta žoňžquiz wacchi cusasanaca cwitajo tjaatčhaja jalla nii žoňiqui tjapa nii cusasanacquiztan quint'istančha. Jakzilta žoňžquiz wacchi cusasanaca cwitajo cumpjiita cječhaja, jalla nii žoňiqui cusasanacchiz tuyňužquiz quint'istančha tjapa cumpjiita cusasanacquiztan.

IYA TJAAJINTA

⁴⁹ Tsjiilla zakaz quint'ichiča Jesusaqui, tuž cji-can:

—Tekz werjqui tsjii uj peksñižtakaz tjonch-inča. Nii uj peks oraqui wajiž cjila. ⁵⁰ Wejrqui tsjii wali pajk prueba watača bautismužtakaz. Nižaza nii watscama, ancha llaquital cjeeča. ⁵¹ Weriž tjontiquiztan žoñinacaqui anazumquin cjequiča; t'aka t'akaž cjequiča, wejtquiz criichinaca, ana wejtquiz criichinaca, jalla nuž. ⁵² Tii timpuquiztan nawjkchuc tsjii famillanacami t'aka t'akaž cjequiča. Tsjii famillquiz pjijskaltan cječhani, čhjepultanac quintraž cjequiča pucultan žoñžjapaqui. ⁵³ Nižaza ejpžtan persun majchtan quintraž cjequiča. Nižaza majchžtan persun ejpžtan quintraž cjequiča. Nižaza maatan persun tjunmat matatan quintraž cjequiča. Nižaza naa tjunmat matatan persun maatan quintraž cjequiča. Nižaza kjan maatan wazatan quintraž cjequiča. Nižaza wazatan kjanatan quintraž cjequiča. Jalla nuž cjisnaquiča, wejtquiz criichinacžtan ana wejtquiz criichinacžtan.

KUZ CAMPIYA, ANA CASTICTA CJEYAJO

⁵⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui cjiñchucča, wacchi tsjirinaca tajatan ulanžcaquiž niiqui, “chijnačhani”, nuž cjiñchucča. Nekztan jalla nuž chijñiž watča. ⁵⁵ Nižaza wartan quera queržcaquiž niiqui, “kjutñit cječhani”, nuž cjinčhucča. Nekztan jalla nuž kjutñiž watča. ⁵⁶ ¡Hipócrita cheechi žoñi! Ančhucqui ¡ana lijitum kuzziz žoñinaca! Tjamž

puntu tsjirž puntu walja zizñi chiiñchuccha. ¿Kjažtiquiztan Yooz siñalanaca ana tantiyasajo? Kuz campiya, ima casticz ora irantan.

⁵⁷ 'Nižaza ¿kjažtiquiztan kamz puntu ana tantiyasajo, jaača zuma kamčhaja, jaača ana zuma kamčhaja, jalla nii? ⁵⁸ Jakziltat am quijzcu jiliržquin chjichačhaja, jalla niizquiztan pertunam mayizaquiča ana enenžcu, ima jiliržquin irantican. Am quija ana pertunazta cjenauqui, nii jiliriui policiiquiz am intirjasača. Nekztanaui nii policiaui am carsilquiz chawcwasača. ⁵⁹ Nekztanaui wejrui cjiwča, carsilquiztanaui anapanim ulnasača, liwj tjappacha paczcama. Anziui kuz campiya; Yoozquiztan pertuna maya, ana casticta cjeajajo.

13

YOOZQUIN KUZZIZ CJEE

¹ Nii orapacha tsjii kjaž žoñinacaui quintu zjijcchiča, Jesusižquiz mazñi. Tuž cjican quint'ichiča. Pilato cjita jiliriui tsjii Galilea wajtchiz žoñinaca conkatchiča. Nii conta žoñinacž ljocui animal ljocnacžtan t'ajziča. Tuquiqui animala contkalča, Yoozquin ofrenda tjaazjapa. ² Jalla nuž nonžcu Jesusaui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan Galilea wajtchiz žoñinacžquiz nuž anawali watchitajo? ¿Parti Galilea wajtchiz žoñinacžquiztan juc'ant ujchiz ninacajo? ¿Jalla nižtazaž ančhuc pinsiya? ³ Ančhucui anača nižta pinsa. Ančhucui Yoozquin kuzzizpan cjee. Ana nižta cjisnauiž niiqui, ančucaquiz juc'ant anawaliž watašača.

⁴ Jesusaui quint'ichizakazza, tuž cjican:

—Tsjii tunca quinsakalcuni zoñinacaqui ticziča Siloé cjita wajt campanturi jalla ninacž juntuñ pajlžtiquiztan. ¿Kjažtiquiztan nižta watchitajo? ¿Parti Jerusalén wajtchiz zoñinacžquiztan juc'ant ujchiz ninacajo? ¿Jalla nižtazaž ančhuc pinsiya? ⁵ Ančhucqui anača nižta pinsa. Ančhucqui Yoozquin kuzzizpan cjee. Ana nižta cjisnaquiž niiqui, ančhucaquiz juc'ant anawaliž watasacha.

ISRAEL ZOÑINACŽ PUNTUQUIZTAN

⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii zoñiqui niiž yokquiz jiws muntinaca čhjacciča. Tsjii nooj ojkchiča “jiwsa pookchižcaa” cjican, ojkchiča. Irantižcu, muntinacquiz ana čhjul jiws frutanaca watchiča. ⁷ Jalla nižtiquiztan nii yoka cwitiñi zoñžquiz cjichiča: “Chera, čhjep wata jiws frutanaca kjuri tjonchinča. Ana jiws frutanaca pookchikalča. Jaziqui tii muntinaca k'atzna. Inapanikaz žejlča.” ⁸ Jalla nekztanaqui nii yoka cwitiñi zoñiqui patrunžquiz cjichiča: “Wejt patruna, tii watcamakaz žela cjee. Wejrqui yokal zumpacha kjullznača, nižaza wanžtan wanit'ača. ⁹ Jalla nižtiquiztanaqui jiws frutanaca pookz atčhani. Anapan pookaquiž niiqui, nekztanaqui k'atžtaž cjequiča”. —Jalla nuž quint'ichiča Jesusaqui.

TSJAA MAATAK ZONQUI CHJETINTATACHA

¹⁰ Tsjii jeejz tjuñquiziqui, Jesusaqui ajcz kjuyquiz tjaajnatča. ¹¹ Jalla nekz želatča tsjaa laa maatak žon. Tunca quinsakalcun watanaca laatača. Tsjii zajraqui naa žon taj chutu paatkalča.

Nižtiquiztanaqui anawira ts'iru tsijtsniñtača, ana čhjulu paazjapami. ¹² Jesusaqui naa žon cheržcu, kjawziča, nekztan tuž cjichiča:

—Cullacalla, am laaquiztan liwriita cjequiča.

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui niž kjaržtan lanziča naa žonaquiz. Jalla nii orapacha naa žonqui ts'iru cjissinča. Nižtiquiztan Yooz Ejpžquin honora paljaychiñča. ¹⁴ Nii ajcz kjuy jilirizti Jesusižjapa žawjziča, nii jeejz tjuñquiz čhjetintiquiztan. Nekztanaqui nii jiliriqi zoñinacžquiz cjičhicha:

—Sojta tjuñikaz langz waquiziča. Jalla nii langz tjuñiran laanacaqui tjonsa čhjetintaž cjisjapa. Anača jeejz tjuñquiziqui tjonzqui.

¹⁵ Jalla nekztanaqui Jesús Jiliriqi nii jiliržquiz cjichiča:

—Ana zum kuzziz žoñinaca. Jeejz tjuñquiziqui tjapa ančhucanacaqui wacami aznumi cutzniñčhucča, kjaz liqui okajo, ¿ana jaa? ¹⁶ Taa maatak žonqui Abrahamž majch maatquiztan tjoniñča. Tunca quinsakalcun wata chututača, Satanás cjita zajraž nuž chutu paañiž cjen. ¿Kjažt tii jeejz tjuñquiziqui taa laa žonqui ana čhjetinta cjesajo? Jeejz tjuñquizmi čhjetinzpanikazza.

¹⁷ Jesusiž nuž chiitiquiztanaqui tjapa niž quintra žoñinacaqui azzi quirchiča. Parti žoñinacžti cuntintutača, Jesusaž nuž pajk milajrunaca paachiž cjen.

YOOZ MANTAPARU OJKŇI ŽOŇINACŽ PUNTU

¹⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Tižtača Yooz mantaparu ojkŇi žoñinacž puntuqui. Jalla nii puntuqui intintazkatasacha, mostaz cjita semillž puntu chiitiquiztan. Jalla

tužuča. ¹⁹ Tsjii mostaza cjita semilla žejlča, ancha zkoltalla. Zoñiž čhjactan, walja pakjiž pajkča, tsjii pajk muntiž, nizta pakji. Nižaza nii mostaz muntiquiz wežlanacaqui tjuraž paasača. Jalla nužupan Yooz mantaparuru ojkñi zoñinaca yapaquiča, mostaz munti pajkñila, jalla nižta irata.

²⁰ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Tii takunacžtanzakaz Yooz mantaparuru ojkñi zoñinacž puntu intintazkatasacha. Jalla tužuča.

²¹ Tsjaa maatak žonqui čhjep tupu jac'užtan levaturžtan t'ajzinča. Nekztanaqui tjappacha nii t'anti masaqui t'amchiča. Jalla nižta iratača, tjapa kjutñi tii muntuquiz zoñinacaqui Yooz mantita kamañchiz cjisnaquiča.

LIWRIITA ZOÑŽ PUNTU

²² Wiruñaquei Jerusalén jiczquiz ojkan, Jesusaqui tjajinchiča. Jakziran watatčhaja, jalla nii watjaran jochiran tjajinchiča. ²³ Nuž tjajnan, tsjii zoñiquei Jesusižquiz pewciča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿koluckaz liwriita zoñinacajo?

Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

²⁴ —Ančhucqui tjapa kuz cjee, arajpach ojkñi zkoz jicz zanquiz luzjapa. Wejrqui ančhucaquiz cjiwča. Casticz tjuñquiziqui tjapa zoñinacaqui luz pecaquiča. Nii oraqui anaž ataquiča. Jalla nižtiqiztan anziqiu liwriiñi zanquiz luzjapa, tjapa kuz cjee. ²⁵ Tsjii noojiqui arajpach kjuychiz tuyñuqui tsijtsnaquiča liwriiñi zana chawjczjapa. Ančhucqui, zawnctan cjiñinaca,

nii chawjczta zanquiz t'ok t'okaquiĉha, tuŹ cji-
can: “Wejt jiliri, cjetznalla, cjetznalla”. Kjuychiz
zoñiqui kjaaznaquiĉha, tuŹ cji-
can: “Anal anĉhuc
pajuĉha. ¿Jecnactĉhuckazlaj anĉhucqui?” ²⁶ Jalla
nuŹ chiitiquiztan anĉhuczti zakaz chiyaĉhani, tuŹ
cji-
can: “Amtan chica lujlchinĉha. NiŹaza we-
jtnaca wajt calliran tjaajinchamĉha”. ²⁷ Pero
nii arajpach kjuychiz tuyñuqui kjaaznaquiĉha,
tuŹ cji-
can: “Anĉhucqui anapal pajuĉha, cjiwla.
Wejtquiztan oka, tjapa anĉhucqui ana zuma
kuzzizĉhucĉha”. ²⁸ Nekztan Jesusaqui cjiĉiĉha:

—AbrahamŹtan, IsaacŹtan, JacobŹtan, tjapa
Yooz taku paljayñi profetanacŹtan, tjappacha
ninacaqui arajpach Yooz kjuyquiz Źelaquiĉha.
Anĉhuczti zawnctanpanikaz Źelaquiĉha. Jalla
nuŹ zawnctan Źejlcan anĉhucqui kaaquiĉha,
niŹaza iŹkeŹ jojaquiĉha, ana luzzucaŹ cjen.
²⁹ Tjapa kjuttan criĉiĉi Źoñinacaqui arajpach Yooz
kjuyquin luzaquiĉha, uŹatan, wartan, tajatan,
tuwantan, nuŹ tjapa kjuttan. NiŹaza nii luzzi
Źoñinacaqui arajpach Yooz kjuyquiz cusa atintitaŹ
cjequiĉha. Yooz ĉhjeri luli julznaquiĉha. ³⁰ NiŹaza
Yoozqui arajpachquin yekjap tii muntuquiz
wirquin cjiñi Źoñinaca tucquin cjiskataquiĉha.
NiŹaza yekjap tii muntuquiz tucquin cjiñi Źoñinaca
wirquin cjiskataquiĉha.

JERUSALEN CJITA WAJTQUIN TICZ PUNTU

³¹ JesusiŹ taku ŹerŹtan, nii noojpacha, tsjii kjaŹ
fariseo Źoñinacaqui tjonĉiĉha, tuŹ cji-
can:

—Tekztan am oka. Herodes cjita jiliriĉi am
conz pecĉha.

³² Jalla nekztanac Jesusaqui kjaazičha, tuž cji-can:

—Ančhucqui nii mañus Herodesquin oka. Niižquin chiižca, tuž cji-can: “Tsjii kjaž tjuñi tirapal Yooz obranacal paa-učha, zajranaca chjatkacan, laanaca čhetincan. Nekztan tsjii kjaž tjuñquiztan wejt obra žerznačha”. ³³ Pero wejrqui tsjii kjaž tjuñi tiral kamačha, Jerusalén wajtquin ticzcama. Jerusalén wajtquin Yooz taku paljayñi profetanacaqui ticstančha.

³⁴ ‘Jerusalén, Jerusalén wajtchiz žoñinacal Ančhucqui Yooz taku paljayñinaca coničhucčha. Nižaza Yooziž cuchanžquita žoñinaca maztan čjaquiñchucčha. Wallpiquei persun ozmachanaca kjarž koztan juntiñil, jantey. Jalla nižta irata wejrqui tii wajtchiz žoñinaca juntiz pecučha. Ančhuczi ana wira wejtquin tjonz pequiñchucčha. ³⁵ Jalla nižtiquiztan ančuca wajt yokaqui ana Yooz kjarquiz žejlčha. Nižaza wejrqui cjiwčha. Tsjii noojiquei ančhucqui wejt puntuquiztan chiyaquičha, “Honorchiz cjila, tii Yooziž cuchanžquita žoñiqui”. Jalla nii oracama, ančhucqui wejr ana wilta cheraquičha.

14

TSJII CURPU TJUUCHI ŽOÑIQUI CHJETINTATAČHA

¹ Tsjii jeejz tjuñquiziqui Jesusaqui tsjii fariseo jilirž kjuya luli ojkčičha. Yekja fariseo žoñinacaqui Jesusa awayt'atčha. ² Nižaza nii kjuyquiz želatčha tsjii curpu tjuuchi žoñi. Jesús žcati želatčha. ³ Nii cheržcu Jesusaqui fariseo

žoñinacžquiz lii tjaajiñinacžquiz, jalla ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jeejz tjuñquiziqui tsjii laa žoñi čhjetnasay? už ¿ana čhjetnasaj?

⁴ Ninacazti ch'ujukaz cjissiča. Nekztanaqui Jesusaqui laa žoñi kjawžcu, čhjetinchiča. Nekztan laa žoñžquiz cjichiča:

—Oka amqui —cjicanaqui. ⁵ Nekztanaqui Jesusaqui fariseo žoñinacžquiz tuž cjichiča:

—Jeejz tjuñquiz cjenami aznumi wacami tujquiz tjojtsiž cjen okžcu, ¿anaž jooznasajo?

⁶ Jalla nuž chiitiquiztanaqui ana jaknuž kjaazñi atchiča.

PJIJZTA PUNTU

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui nii kjuyquin lujlcan jalla tižta cherchiča. Kjawžta žoñinacaqui tucquin julz kjuratča, nižaza honorchiz cjis pecatča. Jalla nižta cjicjiñi cheržcu, Jesusaqui, tuž cjichiča:

⁸ —Amqui tsjii zalzñi pjijztiquiz kjawžta cjesaž niiqui, anača tucquinpan julzqui. Am jarupacha tsjii juc'ant jilir žoñiqui tjonasaž niiqui, am tucquin julzpantaž cjesača. ⁹ Jecčhalaj pucultan ančhucqui kjawzi, jalla nii kjawzñi žoñiqui amquiz chiyasača, “Am julz tii juc'ant jiliržquin tjaa”, cjican. Jalla nižtiquiztanaqui amlaqui azanpanti wirquin julz cjesača. Am aziž cjesača. ¹⁰ Ana nižta paa. Antiz tuž cjee. Tsjii zalzñi pjijztiquiz kjawztaž cjesaž ni-iqui, wirquinpankaz julzqui. Nekztan nii kjawzñi žoñiqui irantižcuqui, amquin chiyasača, tuž cji-can: “Wejt k'ayi jila, ticchuc watžca, tucquin

julžca”. Jalla nuž kjawžcu tucquin tjulžtiquiztan parti zoñinacž čhjujcquiziqui honorchizim cjesača. ¹¹ Jakzilta zoñit parti zoñinacžquiz persun honora chii chiyáčhaj niiqui, wiruñiqui nii zoñiqui ch'ujukaz cjesača. Pero humilde kuzziz zoñizti honorchiz cjiskattaž cjequiča.

¹² Nižaza Jesusaqui nii kjawzñi zoñžquiz cjichiča:

—Chjeri tjaasim pecčhaj niiqui, anam kjawznaquiž am persun mazinacžquiz, nižaza am persun jilanacžquiz, nižaza am persun famill parintinacžquiz, nižaza am ricach visinunacžquiz, jalla ninacžquiz alaja anam kjawznaquiča. Ninaca čjeri luli kjawznasaž niiqui, ninacaqui am zakaz kjawznasača. Nižtiquiztan amzakam čjeri tanznaquiča. Nižtiquiztan ana gastichim cjequiča. ¹³ Ana nižta paa. Antiz tuž cjee. Chjeri tjaasim pecčhaj niiqui, kjawznaquiča pori zoñinaca, zuch zoñinaca, cōj zoñinaca, zur zoñinaca, jalla ninacžquiz kjawznaquiča. ¹⁴ Nuž paažcu cuntintum cjequiča. Ninacaqui anaž čhjulumi tjepñi atasacha. Yooz zuma kamañchiz zoñinacž jacatatž tjuñiž tjontan, jalla nekzim amqui tjepuntam cjequiča.

¹⁵ Jalla nuž Jesusiž chiita taku nonžcu, tsjii julzi žejlñi zoñiqui Jesusižquiz cjichiča:

—Arajpach Yooz Ejpž kjuyquin lujlñinaca cuntintuž cjequiča.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii zoñžquiz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii nooj tsjii zoñiqui pajk pjijzta paachiča. Tuquiqui walja zoñinaca kjawskatchiča pjijztiquiz. ¹⁷ Pjijzta čjeri lujlz ora piyunaqui

kjawžta zoñinacžquiz cuchanžquitača, tuž cjejajo: “Tjappacha listu tjacžtača, jaziqui ž-tjona”.¹⁸ Nekztanaqui kjawžta zoñinacaqui pasinza mayizichiča. Tsjii zoñiqui cjichiča: “Anzilla yoka kjaychinča. Jalla nii cheržquistanča. Jalla nižtiquiztan amqui wejr pasinz't'alla”.¹⁹ Tsjiizti cjichiča: “Anzilla tunca waca kjaychińča. Jalla nii waca yanstanča. Jalla nižtiquiztan zumaž pasinz't'alla”.²⁰ Tsjiizti cjichiča: “Anzilla tjunatan zalzinča. Nižtiquiztan anal oki atasacha”.²¹ Nii cuchanžquita piyunaqui quejpžcu patrunžquiz tjappacha quint'ichiča, jaknuž zoñinacat kjaaztčhaja, jalla nii. Nuž quint'itiquiztan nii patrunaqui walja žawjchi cjissiča. Nižaza piyunžquiz cjichiča: “Uri ojklayžca calliran nižaza wajt tjiyaran. Pori zoñinaca zjiyczna, nižaza zuch zoñinaca, cojonaca, zuranaca, jalla ninaca kjawžca”.²² Wiruñaquii piyunaqui mazziča tuž cjican: “Wejt patruna, amiž mantitacama ojklaychinča. Nižaza iya julz campo žejlča”.²³ Nekztanaqui patrunaqui cjichiča piyunžquiz: “Wilta ojklayžca callinacaran jicznacaran. Zoñinaca kjawkjawcan ojklayžca kjuyquiz chjijsnajo. Kjawžta zoñinacžquiz tjonkatžca”.

²⁴ Nekztan Jesusaqui cjichizakazza:

—Wejrqui cjiwča. Weriž primira kjawžta zoñinacaqui anapan čhjeri lulasača wejt arajpach pjižtiquiziqui. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

JESUCRISTUZQUIN KUZIZ PUNTU

²⁵ Walja žoñinacaqui Jesusa apzičha. Nekztanaqui Jesusaqui tsijtsu žoñinacž kjutñi quejpchičha, tuž cjican:

²⁶ —Jakzilta žoñit wejtquin kuzziz cječhaj niiqui, niž persun ejpmi, maami, tjunmi, maatinacami, persun jilanacami, persun cullaquinacami, nižaza niž persun kamañ wirami, jalla ninacžquiztanami wejtquin juc'anti kuzziz cjistančha. Anaž wejtquin juc'anti kuzziz cjequiž niiqui, anaž wejt partir žoñi cjichuca cjesačha. ²⁷ Jakzilta žoñit wejt partir žoñi cjis pecčhaj niiqui, tjapa kuztanž wejtquiz cjistančha niž persun wira apt'iz cjenami. ²⁸ Tsjilla cjesačha. Jequit tsjii campanturi kjuyz pecčhaj niiqui, primiruiqui gasto zumpacha tantiistančha, paaz wacata ana wacata, jaknuž nii campanturi tsajczjapa, jalla nii. ²⁹ Ana zumpacha tantižcu kallantaquiž niiqui, nekztan ana tsaqui atchucaž cjesačha. Jalla nuž ana tsajcñi cheržcu parti žoñinacaqui nii žoñžquiz iñarasačha, ³⁰ tuž cjican: “Nii žoñiqui campantur kjuyi kallantichičha. Nekztan ana tsaqui atchičha. Ana zuma tantiichičha”. Jalla nuž tjasaquičha. ³¹ Nižaza jakzilta chawc jilirit quira zalz pecačhaj niiqui, primiruiqui zumpacha tantiistančha, niž tunca warank zultatunaca tsjiizuñž paatunc warank quintra zultatunacžquiz atipata, ana atipata, jalla nii. ³² Ana atipchucažlaj niiqui, quintra jiliržquin ažquin cjen cumisiuna cuchansa, nužquiz pasinza paajo, acuerdo luzjapa. ³³ Jalla nižta, ima wejtquiz kuzziz cjen, zumpacha tantiiz waquizičha. Jakzilta žoñit čhjultakquiztanami anaž wejtquiz juc'anti kuzziz cjequiž niiqui,

anapanž wejt parti žoñi cjesača.

³⁴ “Yacuqui zumača. Yacuqui lak'ansnasaž ni-
iqui, ¿jaknužt wilita zuma cjesajo? ³⁵ Anapanž
cjesača. Anaž yokjapa sirwasača, nižaza anaž
yok kulljapa sirwasača. Jalla nuž ana sir-
wanami tjojtspanikazza. Jakziltažlaj cjuñchiz ni-
iqui, zumpacha nonžna Yooz puntu intintisjapa.

15

KATCHI UUZU QUINTU

¹ Impuesto cobriñi žoñinaca nižaza ujchiz
žoñinaca Jesusižquiz macjatžquichiča, niž
taku nonzjapa. ² Jalla nižtiquiztanaqui fariseo
žoñinacžtan lii tjaajiñinacžtan jalla ninacaqui
Jesusiž quintra chutchiča, tuž cjican:

—Tii žoñiqui ujchiz žoñinacami risiwñipanikazza,
nižaza ninacžtan chica čhjeri lujlñiča.

³ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninacžquiz
quint'ichiča tuž cjican:

⁴ —Tsjii žoñiqui patak uuzichiztača.
Nekztanaqui tsjiilla katchiča. Jalla nekztanaqui
parti uuzinaca ilakz yokquin ecchiča, katchi
uuzi wajtzcamá. ¿Jakziltat ančhucaquiztan ana
nižta paajo? ⁵ Nižaza katchi uuzi wajtžcuqui,
azkar juntuñ tjojtžcu, awatiriqui tjonchiča,
ancha cuntintu. ⁶ Nižaza kjuya irantižcuqui
žcatinta visinunacžquiz nižaza mazinacžquiz
kjawziča, tuž cjican: “Wejttan cuntintuž
cjee. Wejt katchi uuziqui wajtchinča”.

⁷ Nižaza wejrqui cjiwča, jalla nižta iratača
arajpachquinaqui. Tsjii ujchiz žoñiqui
Yoozquin kuzziz cjesaž niiqui, arajpachquin

žejlñinacaqui ancha cuntintuž cjisnaquiča. Llatunc tunc llatuncani ana Yoozquin kuzziz žoñinaca želačhani: “Wejrnacqui zuma kamok”, cjicanaqui. Pero arajpachquinaqui ninacžquiztan juc'anti cuntintuž cjequiča nii zinta Yoozquin kuzziz žoñiž cjen.

KATCHI PAAZ QUINTU

⁸ Jesusaqui quint'ichizakazza, tuz cjican:

—Nižaza tsjaa tunca paazziz žon želatča. Nekztanaqui tsjii paaz tjatančinča. Paaz tjatanžcu, lámpara pekzinča. Nižaza kjuya pewčinča, zumpacha. Nuž zuma pewcan, katchi paaz wajtčinča. ⁹ Nii paaz wajtžcu, mazinacžquiz nižaza žcatinta visinunacžquiz kjawzinča, tuž cjican: “Wejttan cuntintuž cjee. Wejt katchi paaz wajtčinča”. ¹⁰ Wejrqui cjiwča. Nižaza arajpachquinaqui Yooz anjilanacaqui cuntintuž cjequiča čhjulorami tsjii ujchiz žoñiqui Yoozquin kuzziz cjisnačhaja, jalla nii oraqui.

EJPZQUIZTAN ZARAKCHI MAJCH QUINTU

¹¹ Nižaza Jesucristuqui tii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsji žoñi želatča, pucultan lucmajch ocjalchiz. ¹² Nii upaňazta majchqui ejpžquiz cjichiča: “Tata, irinsaž wejtquiz tjaall amqui”. Jalla nekztanaqui ejpqui irinsa t'akžinčiča pucultan majchnacžquiz. ¹³ Tsji kjaž majquiztan upaňazta majchqui irinsa tuyčiča. Nekztan tjappacha niž cusasanaca juntjapžcu, ažkquin ojkčiča yekja nacionquin. Nekztan nii nacionquin tjappacha niž cusasanaca

gastichiĉha, ana zuma kamcan. ¹⁴ Nuŝquiz tjappacha cusasanaca mirŝcuqui, upaĉaŝta majchqui ana ĉjulchiz cjissiĉha, ŝoĉi maya. Niŝaza nii nacionquiz ĉjeri upsiĉha. Upaĉaŝta majchqui ĉjerŝ kjara passiĉha. ¹⁵ Nekztanac niiqui langz kjuri ojkĉiĉha. Tsjii ŝoĉŝquiz langz wajtĉiĉha. Nii patruaqui jochi mantichiĉha, cuchi ichajo. ¹⁶ Anĉha ĉjeri eeczkatchiĉha nii ejpŝquiztan zarakĉi majchqui. Ana ĉjulu lulimi onantaŝ niiqui. Jalla nekztanac cuch lulinacami ĉjajpinacami lujlnatakaztaĉha. ¹⁷ Jalla nekztanaqui kuzquiz pinsiskatchiĉha, tuŝ ĉjican: “Tjappacha wejĉ ejpŝ piyunanacaqui cusa ĉjerinaca lujlĉhani. Niŝaza ŝejtĉinacami ŝejlĉhani. Wejrŝti tekzi t'akjiri ŝeluĉha; ĉjerŝ kjara pascu, ticz atuĉhani. ¹⁸ Quepaŝ wejrqui, tira wejĉ ejpŝquin. Niŝaza wejĉ ejpŝquin ĉjeeĉha: ‘Wejĉ Tata, Yooz quintra am quintra uj paachinĉha. ¹⁹ Wejrqui anam am maati ĉjichucaĉha. Kjaŝllami tsjii am piyunaŝtakaz uywalla’ ”. Jalla nuŝ ĉjican pinsichiĉha. ²⁰ Nekztanaqui ejpŝquin zarakĉiĉha; ejpŝ kjuy kjutĉi ojkĉiĉha. Aŝkquin ĉjen ejpqui niŝ majch pajĉiĉha. Kuzquiz anĉa okziĉha, anĉa k'aaztichiĉha. Nekztan majch zali zajtĉiĉha. Majch ŝcojrŝcu, ĉjulziĉha. ²¹ Nekztanaqui majchqui ejpŝquiz ĉjichiĉha: “Tatay, wejrqui Yooz quintra, am quintra uj paachinĉha. Jaziqui wejr am maati anaŝ ĉjichuca”. ²² Jalla nekztanaqui ejpqui piyunanacŝquiz ĉjichiĉha: “Uri, jila walurchiz zquiti jwesanzca. Nii zquitŝtan wejĉ majch tjutŝna. Niiŝ loc'anquiz zurtija

majczina. Nižaza zapato tjutžna. ²³ Nekztanac ančhucqui walipunt cjew wacaž zjijcžca conzjapa. Pjijztaž paaquiča. Zuma čhjeriž lulaquiča. ²⁴ Wejt majch ticzižtakaz katchitača. Jaziqui ticziquiztan jacatatchižtakaz tjonchiča. Nižtami nižtan zalchinča”. Jalla nekztanaqui pjijzta payi kallantichiča.

²⁵ Jalla nuž upaňazta majch tjonz ora, niž jilaqui joch yokquintača. Kjuy žcati irantižcan, pjijzta nonziča, tsajtñi wayliž jora. ²⁶ Jalla nižtiquiztanaqui jilir majchqui tsjii tsjii piyuna kjawziča. Nuž kjawžcu, “čhjulut wat?” cjican, pewczyča. ²⁷ Piyunaqui kjaaziča, tuž cjican: “Am lajkqui tjonchila. Wiwusa anazak kjaž cjissi tjonchiča. Nižtiquiztan am ejpqui walipunt cjew wac conkatchiča, pjijzta paazjapa”. ²⁸ Jalla nii quintu zizcu, jilir majchqui walja žawjchiča. Pjijztiquiz ana luz pecatča. Nuž cjen ejpzakazza nii roqui ulanžquichi luzcajo. ²⁹ Nekztanaqui jilir majchqui ejpžquiz cjichiča: “Kjaž watanaca wejrqui am sirwichinča. Nižaza am mantitacama okintača. Jalla nuž cjenami ana wira tsjii cabrallami onanňamtača, wejt mazinacžtan pjijzta paazjapami. ³⁰ Anziqui tii am ana cazñi majchqui tjonchiča. Tiiqui ana zuma kamcan am paaz gastichila, ana zum maatakanacžtan zelcan. Nuž paata cjenami, nižtajapa tsjii walipunt cjew waca conchamča”. ³¹ Jalla nekztanaqui niž ejpqui kjaaziča, tuž cjican: “Wejt maati, amqui wejt chicaž kamňampanla. Tjapaž wejtjac žejl-la, niic amtacamača. ³² Tii am lajkqui ticzižtakaztača. Jaziqui ticziquiztan ja-

catatchižtakaz tjonchiča. Nižaza katchitača. Jaziqui wažtača. Jalla nižtiquiztan ancha cuntintuž cjen pjijzta paaz waquiziča”.

16

CUSASANACA CWITIŃI PIYUNA QUINTU

¹ Nižaza Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz tsjii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii ricach žoñi želatča. Niiž kjuy cusasanaca cwitajo tsjii piyuna utchiča. Wiruñaquei yekja žoñinacaqui nii patrunžquiz mazziča, tuž cjican: “Tii am piyunaqui am cusasanaca ancha anawali gastiñiča”. ² Jalla nekztanaqui patrunaqui piyunžquiz kjawziča, tuž cjican: “¿Ĉjul quintut am puntuquiztan nonojo? Jaziqui jaknužum amqui wejt cusasa cwitižinčaja, jalla nii wejtquiz quint'alla. Amiž ana zuma cwitichiž cjen anam iya wejt cusasa cwitasacha”. ³ Nekztanaqui nii piyunaqui pinsichiča, tuž cjican: “¿Jaziqui kjažt wejr cjisnaquejo? Wejt patrunaqui wejrž jakjurpayla nii wejt langzquiztanaqui. Jaziqui ana ancha langziž cjisnula wejrqui. Wejtta azi ana žejlča, zkal yokquiz langzjapa. Nižaza žoñžquiztan tomangz eksnuča, azuča. ⁴ ¿Jalla nuž ana langžni atchiž cjen, ĉjulut paa-as?” Nekztan piyunaqui cjichiča: “Aaaa. Ĉjulut paa-as, nii zizuča wejrqui. Nekztan žoñinaca wejr atintiñiž želačan. Wejr kjawznačan ninacž kjuyquizimi”. ⁵ Jalla niiž pinsita jaru piyunaqui zina zina patrunž kajchi žoñinaca kjawziča. Tsjii primira kajchi žoñžquiz pewcziča, tuž

cjican: “¿Kjažum wejt patrunžquiz kajchamta?”
⁶ Kajñi žoñiqui kjaaziča, tuž cjican: “Patac turril aceite kajchinča”. Jalla nekztanaqui piyunaqui cjichiča: “Tiž am factura. Uri julzna. Yekja factura paa. Pjijska tunca turril aceitekaz cijjrzna”.
⁷ Wiruñauqui tsjiizuñ kajchi žoñžquiz pewcziča, tuž cjican: “Am, ¿kjažum kajchamta wejt patrunžquiz?” Kajñi žoñiqui kjaaziča, tuž cjican: “Patac quintal tiricu”. Nii piyunaqui cjichiča: “Tiž am factura. Nižaza yekja factura paa, quinsakal tunca quintal tircukaz cijjrzna”.
⁸ Jalla nii piyunaž nuž paan patruñaqui nii anawal piyuna c'uñchi pajchiča, niž cusasanaca cwitiñi. Jalla nižtažtakaz anawali kamñi žoñinacaqui tii muntuquiz cusasquin kuzziz kamča. Jalla nuž kamcan ninacaqui c'uñchi tjojknañiča zuma kamñi žoñinaczquiztan juc'anti.

⁹ ‘Wejrqui cjiwča. Tii ujchiz muntuquiz kamcanaqui žejlñi cusasanaca gastis waquiziča, zuma paacan tsjii zuma amigo tanzjapa. Jalla nekztan ticžcu ančhucqui kjawztaž cjequiča niž arajpach kjuyquin.

¹⁰ ‘Jakzilta žoñit koluc cusasanaca zumpacha cwit'ačhaj niiqui, nižaza wacchi cusasanaca zumpachazakaz cwit'aquiča. Nižaza jakzilta žoñit koluc cusasanaca ana zuma cwit'ačhaj niiqui, nižaza wacchi cusasanaca ana zuma cwit'ichiž cjequiča. ¹¹ Nižaza jakzilta žoñit tii ujchiz muntuquiz žejlñi cusasanaca ana zumpacha cwit'asačhaj niiqui, jalla nižta ana zuma kamchiž cjen, Yoozqui werar arajpach cusasanaca nii cwitiñijapa ana tjaasača. ¹² Jakzilta žoñit Yooziž tjaata cusasanaca ana

zuma cwit'ačhaj niiqui jalla nižta ana zuma kamchiž cjen, Yoozqui arajpach cusasanaca tjaaz cjen pacha ana tjaasača.

¹³ 'Anaž jakzilta piyunami pizc patruña sirwi atasacha. Piyunaqui tsjii patruñžquizkaz kuz tjaasača. Tsjiizuñ patruñaž jaytaquiča. Nižaza nii piyunaqui tsjii patruñžquizkaz zumpacha sirwaquiča. Nii tsjii patruñžquiz anapan zuma sirwi atasacha. Yoozmi paazmi žejlča pucultan patruñažtakaz. Pero žoñinacaqui pucultižquiz kuz ana tjaasača. Tsjii patruñžquizpankaz zuma sirwasača.

¹⁴ Ancha paaz pecñi fariseo žoñinacaqui tjapa Jesusiž chiita taku nonziča. Jalla nuž nonžcu Jesusa iñarchiča. ¹⁵ Jesusaqui nižtiquiztan cjichizakazza:

—Ančhucqui cusa žoñižtakaz ojklayiñchucča žoñž yujcquiziqui. Yoozti ančuca kuz zizza. Tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui ana zuma kuzziz žoninacž honorakaz waytiča. Yooz Ejpzti nii ana zuma kuzziz žoñinaca chjaawjñipanča.

LII PUNTU

¹⁶ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Juan Bautistaž tjonzcama, Moisés mantita lii azziztača. Nižaza Yooz taku paljayñi profetž tjaa jintanacami azziztača, Juan Bautistaž tjonzcama. Nii timpuqui jalla nii mantita takunaca azziztača. Pero Juan Bautistaž tjontiquiztan, liwriiñi Yooz taku nižaza Yooz mantita kamañ puntu paljayzqui, jalla niiča tsjan chekanaqui. Jaziqi walja žoñinacaqui Yooz mantita kamañquiz luzjapa tjapa kuz tjaača.

17 'Jalla nuž cjenami tjuñimi warawarami yokami katasacha. Pero tjapa nii arajpach Yooz liizti anaž wira katasacha.

JAKJURPAYZ PUNTU

18 Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Jakzilta žoñit niiž maataka jakjurpayžcu yekja maatakžtan zalsnačhaj niiqui, jalla nuž cjenauqui adulterio uj paača. Nižaza jakzilta žoñit jakjurpayta maatakžtan zalsnačhaj niiqui, adulterio uj zakaz paača.

RICACH ŽOÑŽTAN PORI ŽOÑŽTAN QUINTU

19 Nižaza Jesusaqui tsjii quinto zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii wali jiru ricach žoñiqui želatča. Zuma finu zquti cujtzñitača. Nižaza zapuru pjijztakaz ancha cusa čhjeri lujlchiča. ²⁰ Nii oraqui tsjii pori žoñi želatča Lázaro cjita. Niiž janchiqui walja zkira cjijtchitača. Zapuru ricach žoñž kjuy zanquiz julzi žejlñitača. ²¹ Nii ricachuqui žejtchi čhjerinaca tjojtñitacha. Nii pori žoñizti tjojtta žejtchi čhjerinaca lujlz pecñitača. Pacunacaqui pori žoñžquiz macjatžcu niiž zkiranaca issañitača. ²² Tsjii noojiqui nii pori žoñiqui ticziča. Nekztanaqui Yooz anjilanacaqui nii chjitchiča Yooz illzta zuma yokquin, Abraham cjita žoñžtan chica želajo. Wiruñauqui nii ricachu žoñiqui ticzizakazza. Nekztanaqui yokquiz tjatžtatača. ²³ Nii ricachu žoñiqui infiernuquin sufrican želatča. Nicju sufrican, tsewc kjutñi cherchiča. Ažquiztan cherchiča Abrahamžtan Lazaružtan. ²⁴ Jalla nuž cheržcu, kjawchiča, tuž cjican: “Abraham tatay, wejr

okznalla. Lázaru cuchanžca, niž loc'ana kjaztan t'awžcu, wejt lasquiz lanznajo, ch'uñkatajo. Tii asñi ujquiz anchal sufručha”.²⁵ Abrahamzti cjichiča: “Jila, cjuñznalla, muntuquiz kamcan, ancha cusa kamchamčha. Lazaruzti t'akjiri kamchiča. Jaziqui anziqúi Lazaruqui kuztača, ancha cuntintučha. Amzti ancha sufričha.²⁶ Nižazakaz Yoozqui pajk pal k'awa utchipanča wejtnacquiztanami amquiztanami. Jaziqui tekztan nawjkchuc ojcz pecñinacaqui anaž okasača. Nižaza nawjktan tjonz pecñinacaqui anaž tjonasača”.²⁷⁻²⁸ Jalla nekztanaqui nii ricuqui cjichiča: “Abraham tatay, wejtta pjijskaltan jilanaca žejlča. Jaziqui am rocuča, wejt ejpž kjuyquin Lázaro cuchanžinžcalla, ninacžquiz paljayajo, nižaza tii infiernuquiz ana tjonajo”.²⁹ Pero Abrahamqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican: “Ninacžta žejl-la Moisés cjiirtami nižaza Yooz taku paljayñi profetanacž cjiirtami. Nii cjiirtanacquiz cazla, kuz tjaala”.³⁰ Jalla nekztanaqui nii ricuqui kjaaziča tuž cjican: “Razunam chiiča, Abraham tatay. Pero tsjii žoñiqui ticziquiztan ninacžquin okačhaj niiqui, Yoozquin kuzziz cjiskatačhani”.

³¹ Nekztanaqui Abrahamqui cjichiča: “Ninacaqui Moisés mantita taku nižaza Yooz taku paljayñinacž taku ana criyačhaj niiqui, tsjii ticziquiztan jacatatchi žoñž takumi ana zakat criyačhani”. —Nuž quint'ichiča Jesusaqui.

17

UJQUIZ TJOJTTA PUNTU

¹ Nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajinta zoñinacžquiz cjichiča:

—Ujquiz tjojtskatni zoñinaca žejlñipantača. Pero Yoozqui nii ujquiz tjojtskatni zoñinacaqui anawaliž watkataquiča. ² Jakzilta zoñit Yoozquin kuzziz zoñi ujquiz tjojtskatačhaj niiqui, nižta ana zum zoñinacaqui koz kot kjazquin tjojttaž waquiziča, tsjii pajk taj maztan jorquiz mokžinta. Jalla nuž tsjan cusaz cjesača nii ujquiz tjojtskatni zoñžtaqui.

³ Nižta zoñinacžquiztan ančhucqui walja cwitassa, ana ujquiz tjojtsjapa. Tsjii am jilanacžquiztan am quintra uj paačhaj niiqui, jalla nižquiz žumpacha chiižina, niiz kuz campiita cjeajajo. Nekztan niiz kuz campiita cječhaja, jalla nii uj paañi zoñžquiz pertunaquiča amqui. ⁴ Zapa wiltami nii am quintra uj paañi zoñiqui pertuna mayizičhaj niiqui, amqui pertunaquiča, tsjii nooj pakallawk wilta am quintra uj paanami.

YOOZQUIN KUZUZ PUNTU

⁵ Wiruñiqui Jesusiž illzta zoñinacaqui Jesusa jiliržquiz paljaychiča tuž cjican:

—Juc'anti Yoozquin kuzziz cjisjapa yanapalla.

⁶ Nuž maytiquiztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tsji mostaz semillaqui aunqui koltallami wali pakji pakniča. Jalla nižta iratača ančhucqui. Yoozquin walja kuzzizčhucčhalaj niiqui, milajrunacami zakaz paasača. Walja Yoozquin kuzziz želanaqui, tii sicómoro cjita muntiquiz cjesača, tuž cjican, “Tekztan pajlta cjee, nižaza kotquin tjojtta cjee”. Jalla nuž chiitiquiztan nižtapachaž cjesača.

PIYUNZ PUNTU

⁷ Jesusaqui cjichizakazza:

—Tsjilla chiyasača. Ančucaquiztan piyunchiz žoñi želasača. Piyunaqui joch yokquiztan tjonasača, uywanaca itzcu, nižaza zkala yoka kjullžcu. Jalla nuž langzquiztan tjontanaqui, anapanž ančhucqui cjesača, “Watžca, julzna, tiičha lujlzna” cjicanaqui. ⁸ Ančhucqui antiz piyunžquiz cjesača, “Chjeriž apura kisna. Nižaza wejr atintisjapa, zumpacha tjaczna. Wejrqui lulača, licača. Nekztanž amqui lulaquiča, nižaza licaquiča”. Jalla nuž tsjii piyunžquiz cjesača. ⁹ Jakzilta piyunat niž patrunž mantitanaca paačhaj niiqui, patrunaqui sparaquiž cjesajo? ¹⁰ Ančhucqui Yooz piyunažtakazza. Jalla nižtiquiztan tjapa Yooz mantitacama kamcan, ančhucalaqui chiiz waquiziča, tuž cjican, “Wejrnacqui am piyunitča. Inakaztča wejrnacqui. Jaknužt paaz waquizičaja, jalla niikaz paayinča”.

*MOJKCHI JANCHICHIZ ZOÑINACA
CHJETINTATACHA*

¹¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jerusalén watja ojkan, Samaria cjita yoka Galilea cjita yoka nii taypiquin watchiča. ¹² Nekztanaqui tsjii watjallquiz, waj irantawc cjen, tuncaltan mojkchi janchichiz žoñinacaqui Jesusižquin zali tjončiča. Ažkquiztan Jesusižquiz chiižinčiča. ¹³ Altu tawkžtan tuž cjichiča:

—¡Jesusa, Jiliri, wejtnacaquiz okznalla!

¹⁴ Jalla nii laanaca cheržcu, Jesusaqui cjichiča:

—Icliz jiliržquin persun janchi tjeežni oka.

Jalla nuž ojkan, laanacaqui žejtchi quirchiča. ¹⁵ Tsjii tsjiiqui persun janchi žejtchi cheržcu cut-tichiča, Jesusiž kjutñi, altu joržtan Yooz honora waytican quejpčhiča. ¹⁶ Jalla nuž Jesusižquin wilta zalžcu, niž yujcquiz quillziča, nižaza tuzi t'okziča yoka iranta. Jesusižquiz ancha sparaquiz cjichiča. Nii žoñiqui Samaria wajtchiz žoñitača. ¹⁷ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—¿Ančhucqui anataj tuncaltanpacha žejtchinčhucjo, tii laaquiztanajo? ¿Jakziquint tsjii partinacajo? ¹⁸ Amqui anaž tii wajtchiz žoñila. Am zinakaz quejpžquila Yoozquin honora wayticanaqui.

¹⁹ Nekztan Jesusaqui nii žoñžquiz cjichiča:

—Tsijsna, oka. Amiž tjapa kuz criitiquiztan, jaziqui čhjetintamča.

YOOZ MANTIZ TJUÑI PUNTU

²⁰ Nekztanaqui fariseo žoñinacaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Čhjulatorat Yooz Epiž mantiz tjuñi irantižcaquiya?

Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz Epiž mantiz tjuñiqui anača cherchuca.

²¹ Anača “tekzipan” cjican nii tjuñi tjeznasača. Nižaza anača “nii nawjk” cjican nii tjuñi tjeznasača. Yooz mantizqui žoñinacž kuzquizpachača. Jalla nižtiquiztanac Yooz mantizqui anaž cherchuca cjesača.

²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaa jintanacžquiz cjichiča:

—Tsjii sufris timpuqui irantižcaquiča ančhucquiz. Jalla nekztanac ančhucqui wejr

arajpachquiztan quejpsquiñi chertz pecaquiča, tsjii noojillami. Pero weriž arajpachquin želan, anaž wejr cheri atasacha. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. ²³ Nižaza nii sufris timpuquiziqui žoñiqui Cristuž puntuquiztan parlaquiča, tuz cjican: “Arajpachquiztan chjijwžquichiča. Tekzi žejlča”. Tsjiizti zakaz chiyaquiča, “Nii nacjuča Cristuqui” cjican. Pero ančhucqui anaž nicju okaquiča, nižaza nii chiita taku anaž criyaquiča.

²⁴ Tsjii liwjlwjiñi rayu cjita tjonñila, jantey, jalla nuz liwjtayžcaquiča, liwjpacha irantaž kjanžnaquiča. Jalla nižta irata wejrqui arajpachquiztan wilita tjonacha. Weriž tjonan, tjappacha zizasacha. Jalla nižtaž wejt tjonz tjuñiž cjequiča. ²⁵ Anziqui primiraqui wejrqui walja sufristanča. Nižaza tii timpuquiz kamñi žoñinacžquiztan anapan criital cjeeča. Ana werj chertz pecaquiča. ²⁶ Jaknužt Noež kamta timpuquiz watčhaja, jalla nižtazakaz wataquiča ima weriž tjonan. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. ²⁷ Noež timpuquiz jalla tuž kamñitača žoñinacaqui. Zuma čjheri lujlñitača, nižaza licñitača. Nižaza zalzñitača, nižaza zalzjapa tjaañitača. Jalla nuž žoñinacaqui kamchiča asta Noež pajk warcu kjuyquiz luzcama. Yooz kamañquiz kamzqui ana importayñitača. Jalla nektanaqui kjaz juyzuqui tjonchicha. Jalla nii juyzuquiziqui tjappacha anawali kamñi žoñinacaqui ticziča. ²⁸ Nižaza jaknužt Lot cjita žoñž timpuquiziqui watčhaja, jalla nižtazakaz wataquiča ima weriž tjonan. Lujlñitača, licñitača, kjayñitača, tuyñitača,

čhjacañitača, y nižaza kjuya kjuyñitača. Yooz kamañquiz kamzqui ana importayñitača. ²⁹ Jalla Lotž Sodoma cjita wajtquiztan ulantan, tiripintit uj azupri chijñi tjonchiča. Nuž chijintiquiztan tjappacha ujžcu ticziča. ³⁰ Wejt tjonz tjuñquiziqui nižta iratazakaz wataquiča. Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtča.

³¹ ‘Nii wejt tjonz tjuñquiziqui jakziltat kjuy zawncu želačhaja, anaž kjuy cusasanaca aptiñi luz waquiziča. Nižaza jakziltat joch yokquin želačhaja, anaž wajt kjuya cuttis waquiziča. ³² Lotž tjuna puntuquiztan cjuñzna. ³³ Jakziltat persun kamañquiztan ana jaytačhaja, jalla niiqui anaž arajpachquin kamaquiča. Nižaza jakziltat persun kamañ wira jaytičhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiča.

³⁴ ‘Nižaza wejrqui cjiwča. Weriz tjonan nii arama pucultan tsjii kjuyquiz tjajaquiča. Jalla nuž tjajan, tsjiiqui arajpach kjutñi waytižcu chjichtaž cjequiča, tsjiizti pachpiquiz nii kjuyquiz ectaž cjequiča. ³⁵ Nižaza pucultan maatakanaca chica jawuncan, tsjaaqui arajpach kjutñi waytižcu chjichtaž cjequiča. Tsjaazuñzti pachpiquiz ectaž cjequiča. ³⁶ Nižaza pucultan luctakanaca joch yokquin želan, tsjiiqui arajpach kjutñi waytižcu chjichtaž cjequiča, tsjiizuñzti nii joch yokquinpacha ectaž cjequiča.

³⁷ Jalla nižta tjaajinta takunaca nonžcu, niž tjaajinta žoñinacaqui pewcziča, tuž cjian:

—Wejt Jiliri, žjakziquin tižtanaca wataquiya?

Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjian:

—Jakziquin ticzi janchi žejlčhaja, jalla nicju cunturinacaqui muzpa ajcsñičha. Jalla nižta irata jakziquin ana wali paañinacaqui žejlčhaja, jalla nicju ana walinaca wataquičha.

18

ZEW ZONATAN JUEZ JILIRZTAN QUINTU

¹ Nekztanaqui Jesusaqui tjaajinchičha, žoñinacžlaqui Yoozquin mayizizpančha, ana upa kuzcan, jalla nuž tjaajinchičha. ² Tjaajincan jalla tuž quint'ichičha:

—Tsjii juez jiliri tsjii wajtquiz želatčha. Yooz ana rispitiñitačha, nižaza ana čjul žoñimi rispitiñitačha. ³ Nii wajtquizpacha želatčha tsjaa žew maatak žon. Tsjii nooj naa žonqui juez jiliržquin ojkchinčha, tsjii quija quijsquizjapa, nižaza naaža quintrižtan naa zumpacha azquichajo. ⁴⁻⁵ Azkapan juez jiliriqui ana naaža quija nonz pecchičha. Niiž wiruñ nižtami pinsichičha, tuž cjican: “Taa žew žonqui tirapanikal quijžtan wejr molističha. Yoozmi žoñimi wejttanaž importičha. Jalla nuž cjenami taaža quija nonznačha, wejtquiz ana tira molistajo tii quijžtan. Wejrqui ana azquichačhaj niiqui, naaž tjontjonanaqui wejt žawjwat zjijnačhani”.

⁶⁻⁷ Nekztanaqui Jesús Jiliriqui cjichičha:

—Jalla nuž čiichičha nii anawal juez jiliriqui. Nižaza Yooz Ejpqui niiž illzta žoñinacž quijanaca azquichaquičha. Ninacaqui majiñami weenami Yoozquinkaz mayizičha. Ninacž mayizitiqiztan Yoozqui ana enenžcu ninacž quintranaca

azquichaquiĉha. ⁸ Wejrqui cjiwĉha, tsjii noo-
jiq̄ui Yooz Ejp̄qui niiz̄ illztanac̄z̄ quija apuraž̄ at-
intaquiĉha. Yooziž̄ tsewctan cuchanz̄quita Zoñi
tjontan, Yoozqui ultimupan niiz̄ illztamiž̄ quija
azquichaquiĉha. Nii tjonz̄ tjuñquiziqui, ¿tii yokquiz̄
žejl̄ni žoñinacaqui Yoozquin kuzziz̄ želasaya?

YOOZQUIN MAYIZIZ PUNTU

⁹ Tsjii žoñinacaqui želatĉha, persun honora wayt-
ican, nižaza parti žoñinaca iñarcan. Jalla nii
žoñinac̄z̄quiz̄ tii quintu quint'ichiĉha Jesusaqui,
tuž̄ cjican:

¹⁰ —Pucultan žoñinacaqui timpluquin ojkchiĉha,
Yoozquin mayiza. Tsjiiqui fariseo partiquiztan-
taĉha. Tsjiizuñqui impuesto cobriñi žoñitaĉha.

¹¹ Fariseo žoñiqui tsijtchi mayiziñitaĉha, tuž̄ cjican:
“Yooz Tata, amquiz̄ sparaquiž̄ cjiwĉha. Wejrqui
anaĉha nii yekja žoñinaca iratitqui. Ninacaĉha
tjañinacaqui, nižaza ninacaĉha ñejonacaqui, nižaza
ninacaĉha adulteriuquiz̄ ojklayñinacaqui. Nižaza
wejrqui anaĉha tii impuesto cobriñi iratitqui.

¹² Wejrqui pizc̄ wilta simanquiz̄ ayunasiñĉha.
Nižaza tjapa weriž̄ cantiquiztan tsjii tunca parti
tjajiñĉha”. ¹³ Jalla nii impuesto cobriñi žoñizti
wirquin acha colzi želatĉha. Ana tsewcc̄huc
cherzipanž̄ želatĉha. Jalla nuž̄ persun ujchiz̄ cjen
persun tuzi ĉhajccan želatĉha. Nižaza cjichiĉha:
“Yooz Tatay, wejr̄ ujchiz̄pantĉha. Wejr̄ okznalla”.

¹⁴ Jaziqui anĉhucaquiz̄ cjiwĉha. Nii impuesto co-
briñi žoñiqui Yooz Epiž̄ yujcquiziqui niiz̄ ujquiz-
tan liwriitaĉha. Niiž̄ kjuya pertunta ojkchiĉha.
Nii fariseo žoñizti Yooz Epiž̄ yujcquiziqui tira
ujchiz̄pantaĉha. Ana pertunta cjissiĉha. Persun

honora waytiñi žoñinacaqui ultimquiziqui azipanž cjesača. Nižaza ultimquiziqui humilde kuzziz žoñinacazti honorchiz cjiskattaž cjequiča.

OCJALANACZ KUZ PUNTU

¹⁵ Tsjii nooj žoñinacaqui Jesusižquin ocjalanaca zjijcchiča, kjaržtan lanznajo. Nuž zjijcan, Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui ocjala zjijcñi žoñinaca ujziča.

¹⁶ Nuž nonžcuqui Jesusaqui kjawziča, tuž cjican:

—Ocjalanaca wejtquin tjonaj cjee, ana chiižina. Tii ocjalanacz kuz irata jalla nižta kuzzizza Yooz Epiž mantita kamañchiz žoñinacaqui. ¹⁷ Tii razunazakal chiyučha. Ana tii ocjalanacz kuz irata Yoozquin kuzzizzalaj niiqui, ana Yooz Ejpž arajpach watja luzasača.

LIWRIITA CJIS PUNTU

¹⁸ Wiruñaquí tsjii jiliriqui Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, zumača amqui. Arajpach wajtquin wiñaya kamzjapa, ¿chjulut paasaya?

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan amqui wejtquiz “zumačham” cjeejo? Anaž jecmi zumaqui, Yoozpankazza zumaqui. ²⁰ Amqui Yooz mantitanaca zizza: “Anača adulteriuquiz ojklayzqui. Anača žoñimi conzqui. Anača tjañi cjisqui. Anača toscarami chiizqui. Am maa ejpča rispitzqui”.

²¹ Nekztanaqui nii jiliriqui cjichiča:

—Wejrqui koltallquiztanpacha tjapa nii lii jaru cumpliñča.

²² Jalla nuž nii žoñiz chiita nonžcu, Jesusaqui cjichiča:

—Tsjillakaz pjaltiĉha amtaqui. Tjappacha am ĉhjultak cusasanaca tuysna. Nekztan porinacžquiz nii paaz ona. Jalla nuž onanžcuqui tsewcta arajpachquin juc'ant ricachum cjequiĉha. Jaziqui nekztan wejttan chica ojklayni cjesaĉha.

²³ Nii oraqui walja ricachutaĉha nii žoñiqui. Jalla nuž Jesusiž čiitiquiztan nonžcu, walja llactazziĉha. ²⁴ Nii žoñi llaquita cheržcu, Jesusaqui cjichiĉha:

—Ricachunacžtaqui walja ch'amaĉha Yooz kamañ jiczquiz luzqui, Yooz mantita kamañquiz cjisjapaqui. ²⁵ Tsjii camello cjita pajk animalaqui ch'aman acuj cjuñquiz luzasaĉha. Ricachunacžtaqui tsjan ch'amaĉha Yooz jiczquiz luzqui, Yooz mantita kamañquiz cjisjapaqui.

²⁶ Jalla nii nonžcu, nonžni žoñinacaqui cjichiĉha:
—¿Jequit liwriita cjesajo?

²⁷ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiĉha:

—Žoñiqui anaž persunpacha liwrii atasāĉha. Yoozpankazza liwriiñiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasāĉha.

²⁸ Nekztanaqui Pedruqui cjichiĉha:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui tjappacha ecchinĉha, amtan chica ojklayzjapa.

²⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaaziĉha, tuž cjican:

—Weraral chiyuĉha. Jakzilta žoñimi kjuya, maa ejp, jilanaca, cullaquinaca, tjun, maatinaca, jalla ninaca ecĉhaj niiqui, Yooz mantita kamañquiz ojklayzjapa, ³⁰ tii muntuquiz žejlcan juc'anti tjaataž cjequiĉha. Y nižaza arajpachquin ojžcu, Yooztan wiñaya cuntintu kamaquiĉha.

JESUSAQUI NIIZ PERSUN TICZ ORA MAZZICHA

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui niiž tuncapan tjaajintanaca tsjii latu kjawziča, tuž cjican:

—Jaziqúi Jerusalén watjaž ojkla. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Tuquitanpacha Yooz taku paljayñi profetanacaqui wejt puntuquiztan mazincan cjiŕchiča. Jalla nii Jerusalén wajtquin ninacž mazinta taku tjappacha cumplisnaquiča. ³² Yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjital cjeeča. Nižaza ancha iñartal cjeeča; arartal cjeeča. Nižaza llawzižtan tjujtal cjeeča. ³³ Nižaza wjajtal cjeeča. Nekztanaqui contal cjeeča. Pero ticžcuqui čhjep majquiztan jacatatača.

³⁴ Jalla nii tjaajinta žoñinacaqui Jesusiž chita ana zinta intintazatča, čhjul puntuquiztan chiičhaja, jalla nii. Nii takuqui ana intintichuc takužtakaztača.

ZUR ZOÑI CHJETINTA

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jericó cjita wajt žcati irantatča. Jalla nuž irantan tsjii zur žoñi jicz latuquiz julzi želatča, niiqui kjaraž chjinchjinatča onajo. ³⁶ Walja žoñinaca watwatñi nonžcu, zur žoñiqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan tama tama žoñinaca watwat?

³⁷ Nekztanaqui žoñinaca kjaaziča, tuž cjican:

—Jesusa, nii Nazaret wajtchiz žoñiqui watča tii jiczquiz.

³⁸ Jalla nii zizcu, zur žoñiqui altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—¡Jesusa, Davidž maati, wejr okznalla! Ana wali želuča.

39 Nii Jesusiž tuqui ojkn̄i žoñinacaqui nii zur žoñi ujziča, ch'uj želajo. Zur žoñizti juc'anti altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—¡Davidž majch, wejr okznalla!

40 Nekztanaqui altu joržtan chiiñi nonžcu, Jesusaqui tsijsiča. Zur žoñi zjijqui cuchanchiča. Zur žoñi žcatžinžcu Jesusaqui pewczyča, tuž cjican:

41 —¿Čhjulut amta wejr paaquiya?

Nii zur žoñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—¡Wejt Jiliri, čhjucquiž cjetžinalla!

42 Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Am čhjucqui cjetžtaj cjisla. Amiž tjapa kuz criitiquiztanaqui, čhjetintamča.

43 Nii orapacha zur žoñiqui cherñi cjissiča. Nekztanaqui Jesusižtan chica ojklayatča, Yoozquin honora waytican. Jalla nižta paata cheržcu, tjapa žoñinacaqui Yoozquin honora waytichizakazza.

19

JESUSIZTAN ZAQUEOZTAN

1 Jalla nekztanaqui Jerusalén wajt kjutñi ojkan Jesusaqui Jericó cjita watja luzziča; nekztan nii wajt taypiquiz watchiča.

2 Nicju tsjii ricach žoñi želatča Zaqueo cjita. Nii žoñiqui impuesto cobriñiž jiliritacha, ancha ricachutača. 3 Nižaza nii žoñiqui Jesusa pajz pecatča. Kolta žoñitača. Jalla nižtiquiztan wacchi žoñinacž taypiquiz cjen, Jesusižquin anatača cherchuca. 4 Nekztan Zaqueoqui tucquin žajtžcu tsjii sicómoro cjita munti yawchiča, Jesusa chertzjapa. Nii munti, jicz latuquiz želatča, Jesusiž

watz žcatipan. ⁵ Nii munti nuž watcan, Jesusaqui tsewcchuc cherzičha. Nuž cheržcu cjichičha:

—Zaqueo, apura chjijwžca. Tonj tjuñi am kjuyquiz kamstančha.

⁶ Jalla nuž chiitiquiztan Zaqueoqui apura chjijwžquichičha. Ancha cuntintu Jesusa risiwchičha. ⁷ Jalla nii cheržcu, tjappacha nii žoñinacaqui Jesusiž quintra chuchchičha, tuž cjican:

—Jesusaqui nii ujchiz žoñž kjuya kami ojkčha.

⁸ Jalla nekztanaqui Zaqueoqui tsijtsu, Jesusa Jiliržquiz cjichičha:

—Wejt Jiliri, tii zizza. Porinacžquiz tjaa-ačha chicata wejt cusasa žejlñinaca. Nižaza jakzilta žoñžquiztan wejr incalltučhaja, jalla nii žoñžquiz wejr tjepnačha pajkpic wiltiquiztan juc'anti.

⁹ Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Tonj tjuñi tii kjuychiz žoñinacaqui liwriitačha, Yooz kamañquiz luzjapa. Tii žoñiqui Abraham cjita majchmaatiquiztanpacha tjonñičha. ¹⁰ Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Žoñtčha. Wejrqui tii muntuquiz tjončinčha, ujchiz žoñinaca kjawzñi, nižaza ninaca liwrii.

PIYUNANACZQUIZ PAAZ INTIRJITA QUINTU

¹¹ Jerusalén wajtž žcati želan, žejlñi žoñinacaqui pinsichičha, tuž cjican: “Anzilla Yooz mantiz tjuñiqui tjonachani”. Jalla nuž pinsitiquiztan, nižaza nii žejlñi žoñinaca niiž chiita taku nonznan, Jesusaqui tii quintu paljaychičha, ¹² tuž cjican:

—Tsjii žoñi želatčha rispitta famillquiztan. Nii žoñiqui ažkquin yekja wajtquin ojkchičha, chawc jilir nombramiento tanzjapa. Nuž tanžcu

quejpžcaquiĉha. ¹³ Ima ojkan, nii Źoņiqui tunca niŹ piyunanaca kjawziĉha. Kjawžcu zapa mayniŹquiz tsjii pajk valorchiz paaz intirjichiĉha. NiŹaza ninacžquiz cjichiĉha: “Tii paaztan negocioŹ paaquiĉha, wejt quejpsquizcama”. ¹⁴ Nii ŹoņŹ persun wajtchiz Źoņinacaqui nii walja chjaawjkatchiĉha. Jalla niŹtiquiztan niŹ wirquin tsjii cumizuna mantichiĉha, tuŹ cjeajo: “Tii Źoņi anaŹ pecĉha uĉhum chawc jiliri cjisjapa”. ¹⁵ NiŹtami chawc jiliri nombritataĉha. Nekztan niŹ yoka quejpchiĉha, mantizjapa. NiiŹ irantiŹcuqui, kjawžņi cuchanchiĉha niŹ paaz intirjita Źoņinacžquin, jaknuŹt zapa mayni paaztan canĉhaja, jalla nii zizjapa. ¹⁶ Primir piyunaqui prisintichiĉha, tuŹ cjican: “Wejt patruna, am paaztan canchinĉha tunca wiltan wiltan juc'anti”. ¹⁷ Nii chawc jiliriqui nii piyunŹ honora paljaychiĉha, tuŹ cjican: “Ancha waliĉha. Zuma piyunamĉha amqui. Nii zkoluc paaztan zumpacha trabajchamĉha. Jaziqui amqui jilirim cjequiĉha, tunca watja mantiņim cjequiĉha”. ¹⁸ Tsjii piyunazti prisintichizakazza, tuŹ cjican: “Wejt patruna, am paaztan canchinĉha pjijska wiltan wiltan juc'anti”. ¹⁹ Nii chawc jiliriqui paljaychiĉha, tuŹ cjican: “Jaziqui jilirim cjequiĉha. Pjijska wajtquiztan mantiņim cjequiĉha”. ²⁰ Nekztanaqui tsjii piyunazti prisintichizakazza, tuŹ cjican: “Wejt patruna, tiŹ am paazqui. Tsjii paņquiz Źcucžcu chjojchinĉha. ²¹ Amqui walja cumpliskatņi patrunamĉha. Jalla niŹtiquiztan am eksinĉha. Ricujņamĉha ana amiŹ nonztaqui. NiŹaza ajzņamĉha ana

amiž ċhjectaqui”. ²² Nekztanaqui nii chwec jiliri qui chiižinchiċha, tuž cjican: “Ana zum piyunamċha amqui. Am persun chiita taku qui am uj tjeeža. Amqui zizzamċha, wejrqui kjanapanžlani cumpliskatiñ žoñtni, jalla nii. Ana weriž nonztaqui ricujiñċhalani. Ana weriž ċhjectaqui ajzniñċhalani. ²³ Nižtiquiztanaqui, ċkjažtiquiztanam amqui wejt paaz ana bancuquiz majczinjo? Bancuquiz majczintiquiztan wejrqui paaz machtanpacha ricujtasaċha, tekz quejpžcu”. ²⁴ Nekztanaqui nii patr un jiliri qui parti žoñinacžquiz mantichiċha, tuž cjican: “Intirjita paaz kjañzna. Nii tunca paazziz žoñžquiz tjaa”. ²⁵ Zoñinacaqui cjichiċha: “¡Wejt Jiliri! Tunca paazzizza nii žoñiqui”. ²⁶ Patr un jiliri qui kjaaziċha, tuž cjican: “Anċhucaquiz tii razunal cjiwċha. Jakzilta žoñit niž wacchi tjaata cusasa zuma cwitaċha, jalla nižquiz juc’anti tjaata cjequiċha. Nižaza jakzilta žoñit niž koloculla tjaata cusasa ana zuma cwitaċhaja, jalla nižquiztan asta nii zkolocullami kjañtaž cjequiċha”. ²⁷ Nižaza nii jiliri qui mantichiċha, tuž cjican: “Nii wejt quintr a žoñinacaqui ana wejr pecchiċha ninacž chwec jiliri cjisjapa. Jaziqui zjiyczna ticju. ¡Zjiycžcu wejt yujcquiz conzna!” Jalla nuž mantichiċha nii jiliri qui.

JESUSAQUI JERUSALENQUIN LUZZICHA

²⁸ Jalla nuž quint’ižcu, Jesusaqui Jerusalén watja tira oj kchiċha. ²⁹ Betfagé cjita nižaza Betania cjita watjanaca žcatžincan, nižaza Olivos cjita curulla žcati želan, jalla nekztan pucultan niž tjaajinta žoñinaca cuchanchiċha, ³⁰ tuž cjican:

—Nii nawjкта watja oka. Jalla nicju ančhucqui mokta aznu wačhaquičha. Anaž jecmi nii aznuqui yawchi. Jalla nekztanaqui moktiquiztan jweržcu, tekz zjijca. ³¹ Jalla nuž jweržcu zjijcawc cjen cunamit žoñimiž pewcznačhan, “¿Kjažtiquiztan tii aznu jwerjo?” cјicanaqui. Jalla nii puntu pewctiquiztan ančhucqui kjaaznaquičha, tuž cјican: “Jesusa Jiliriž tii aznu pecčha”.

³² Nekztanaqui nii pucultan tjaajintanacaqui oјkchičha. Jaknužt Jesusa chiitčhaja, jalla nuž cјitacama watchičha. Jalla nuž tsјii mokta aznu watchičha. ³³ Jalla nuž jweran, nii aznuž tuyñunacaqui pewzicičha, tuž cјican:

—¿Kjažtiquiztan nii aznu jwer ančhucjo?

³⁴ Tjaajintanacaqui kjaazičha, tuž cјican:

—Jesusa Jiliriqi tii aznuž pecčha.

³⁵ Nekztanaqui Jesusižquiz chјitchičha. Nekztan zquitinaca jepžcu ninacaqui Jesusižquiz yawkatchičha. ³⁶ Nii aznuquiz Jesusaž јiczquiz okan, žoñinacaqui zquiti chјinchičha, zquitinac јuntuñ okajo chawc јilirižtakaz. ³⁷ Olivos cјita curulla watan, Jerusalén watja tјenzičha. Jalla nekztanaqui tјapa niiž tjaajinta žoñinacaqui altu јoržtan Yooz honora wayti kallantichičha. Chipchipcan Yooz honora waytichičha, tјapa Jesusiž paata milajrunaca cherčhiz cjen. ³⁸ Nižaza cјichičha:

—¡Chawc Jiliri! ¡Yooz tјuuquiz tјonchi јiliri! ¡Honorchiz cјila! ¡Arajpacha žejlñinaca cuntintuž cјee! ¡Arajpach Yoozquin wali honorchiz cјila!

³⁹ Jalla nuž Jesusižquiz honora waytitiquiztan tsjii žejlñi fariseo žoñinacaqui paljaychiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, tii am apzñi žoñinaca ujna ch'uj želajo.

⁴⁰ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančucaquiz cjiwča, tii žoñinacaž ch'uj cjisnaquila niiqui, tii maznacamiž altu joržtan chiyasača, wejt honora waytizjapa.

⁴¹ Jerusalén watja žcatžincan, jalla nii watja cheržcu, Jesusaqui nii wajtchiz žoñinacaž cjen kaachiča, ⁴² tuž cjican:

—Jerusalén wajtchiz žoñinaca, tonj tjuñquiziqui wejt puntuquiztan intintazasaž niiqui, zuma cuntintuž cjitasača. Walipankaz kamtasacha. Ančuca kuznaca jeejskatz pecuča. Pero wejt puntuquiztan ančucaquiztan čhjojžtača. Jaziqui ančucqui Yooz zumanaca anaž cherasača. ⁴³ Wejt puntu ana intintazziž cjen walja anawali tjuñinacaž tjonaquiča. Nii tjuñinacquiziqui ančuca quintra žoñinacaqui tii wajtž tjiya tsjii pirka quintra paaquiča. Tjapa kjuttanž ančuca wajt muytata quintrarionacaqui želaquiča. ⁴⁴ Nižaza ančuca wajt pirkami k'ala pajltaž cjequiča. Tii wajtchiz žoñinaca ocjalanacžtanpacha contaž cjequiča. Nižaza tjappacha k'ala pampa nonžtaž cjequiča, anaž maz tawkitami želaquiča. Yoozqui anchucaquiz tsjii liwriiñi cuchanžquichiča; ančuczti nii liwriiñiqui ana pajchinčucča. Jalla nižtiquiztan tii wataquiča. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZICHA

⁴⁵ Jerusalén watja irantižcu, Jesusaqui timpluquiz luzziča. Timpluquiztan zawncchuc liwj tuyñinacami kjayñinacami tjirkatchiča.

⁴⁶ Ninaczquiz cjichiča:

—Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Wejt kjuyaqui Yoozquin mayiziz kjuyača”. Ančhuczi tii wejt kjuya tjañi žoñinacz kjuyažtakaz paachinčhucča.

⁴⁷ Jalla nekztanaqui zapuru Jesusaqui tjaajnatcha timpluquiz. Pero timplu jilirinacami lii tjaajiñi maestrunacami wajt jilirinacami, jalla ninacazti jaknužt Jesusa coni atas, jalla nii kaznatča. ⁴⁸ Pero tjappacha nii wajtchiz žoñinacaqui Jesusiž taku nonzjapa kuz tjaatča. Jalla nižtiquiztan ana jaknužquiztanami nii conz puntuqui asiptiskatz atatča.

20

¿JEC JESUSIZQUIZ MANTICHI?

¹ Zapuru Jesusaqui timpluquiz žoñinaczquiz tjaajnatcha, y nižaza liwriiñi Yooz taku paljayatča. Jalla nuž tjaajnan, tsjii nooj timplu jilirinaca, lii tjaajiñi jilirinaca, wajt jilirinaca, jalla ninacaqui Jesusižquiz macjatchiča. ² Nuž macjatžcu Jesusižquiz paljaychiča:

—Jaziqi am chiyaquiča. ¿Jec am mantichi tii paazjapajo? Nižaza ¿jec jilirit am utchi jilirižtakaz cjisjapajo?

³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrmi jazic ančhucaquiz zakal pewcznača.
⁴ ¿Ject Juan mantižquichi bautisjapajo? ¿Yoozkaya uz žoñinaca, ja? Kjaazna.

⁵ Jalla nuž chiitiquiztanaqui ninacpora ch'aasi kallantichiča, tuž cjican:

—¿Jaknužum cjeequi? “Yooz mantitača” cjican učhum kjaaznaquiž niiqui, “¿Kjažtiquiztan ančhuc nii Juan ana criichinčhuctajo?” jalla nuž cječhan tiicni. ⁶ “Zoñiž mantitacha Juanqui” cjican učhum kjaaznaquiž niiqui, tjapa žoñinacaqui učhum conačhani maztan čhjajawi. Tii žoñinacaqui Juanž puntuquiztan cjiñiča, niiqui werarapanča Yooz taku paljayñi profetaqui, jalla nii.

⁷ Nuž palt'izcu nii jilirinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrnacqui anal zizuča, jequit Juanqui bautisajo mantižquitčhaja, nii.

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Nižaza wejrqui ana zakal maznasača, jec jiliriž mantita paa-učhaja wejrqui, nii.

ANA WAL PIYUNANACA QUINTU

⁹ Nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz paljayi kallantichiča. Paljaycan tii quintu quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii patrún žoñiqui uwasanac zkala čhjaczicha. Nekztan nii zkala partira tjaachiča piyunanacžquiz. Nekztanaqui ažkquin ojkchiča ažk tjuñi kami. ¹⁰ Uwasa ajz kujicha timpu tjontan patrúnaqui piyuna cuchanzquichiča niž partir zkala ricujzjapa. Nii pachpiquiz partira langzñi žoñinacazti patrúnaž cuchanzquita

piyuna kijchcu chjatkatchiĉha. Ana ĉhjulchiz cuchanchiĉha. ¹¹ Nekztanaqui patrunaqui wilta tsjiiĉtan piyuna cuchanĉquichiĉha. Nekztan partir yokquiz kamĉi Źoĉinacaqui patrunaĉ cuchanĉquita piyuna ch'aanchiĉha, niĉzaza kijtĉhiĉha, niĉzaza ana ĉhjulchiz cuchanchiĉha patrunĉquin. ¹² Nekztanaqui patrunaqui tsjiiĉtan cuchanĉquichiĉha. Nii partira Źoĉinacaqui cuchanĉquita piyuna chjojritchiĉha, niĉzaza chjatkatchiĉha.

¹³ ‘Niĉtami nii yokchiz patrunaqui pinsichiĉha, tuĉ cjican: “ĉĉhjulut wejr paas? Wejt k'ayi majch cuchnaĉha. Jalla nuĉ cherĉcuqui nii partira Źoĉinacaqui rispitaĉhani”. ¹⁴ Pero partira zkala langzĉi Źoĉinacazti cuchanĉquita majch cherĉcu, ninacpora parlassiĉha, tuĉ cjican: “Tiiqui tĉjapacha tii irinsa tanznaĉhani. Jaziqui ticĉ conĉla. Nekztan uĉhumĉ tii zkal yokac tanznaquiĉha”. ¹⁵ Nuĉ pinsitiquiztan partira langzĉi Źoĉinacaqui cuchanĉquita majch yok tĉiya jwescu conchiĉha.

‘Jaziqui pewcznuĉha:

—Nii zkal yokchiz patrunaqui ĉĉhjulukat nii Źoĉinacĉtanac paacĉhani? ¹⁶ Wejrqui cĉiwĉha. Tjonĉcu zkal yokchiz patrunaqui partira langzĉi Źoĉinaca conaquiĉha. Nekztanaqui patrunaqui niĉĉ zkal yoka yejkĉquin tĉjaznaquiĉha.

Jalla nuĉ nii quintu nonĉcu, Źoĉinacaqui cĉichiĉha:

—jYooz munaĉpaqui anaj nii cĉjila!

¹⁷ Jesusaqui ninacĉ kjutĉi cherĉcu cĉichiĉha:

—Wejt puntuquiztanaqui cĉjirta Yooz takuqui tuĉ cĉiĉha:

“Kjuy pirkiñinacaqui tsjii maz tjojtchiča. Nekztanaqui tjojtta mazqui isquinqiz cjissiča. Ultimquiziqui tucquin cjissiča”.

¹⁸ Nii maz cjen jakziltat ujquiz tjojtsnačhaja, jalla niiqui pirasužtakaz t'okuntaž cjequiča. Nižaza jakziltiž juntuñ nii mazqui tjojtsnaquiž niiqui, pulpuztakaz t'oknaquiča.

—Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

TASA PACZ PUNTU

¹⁹ Jesusaqui nii quintu chiyatča quintra zoñinacž puntu. Jalla nižtiquiztan timplu jilirinaca, nižaza lii tjaajiñi maestrunaca, jalla ninacaqui Jesusaqui tanz pecatča nii orapacha. Pero parti žejlñi zoñinaca ekskcu, ana tani atchiča. ²⁰ Pero nii quintranacaqui Jesusižquiz tiraž awayt'atča. Nižaza tsjii kjažt awayt'ini zoñinaca mantichiča, Jesusižtan ojklajajo zuma zoñižtakaz. Nuž chica ojklajcan Jesusižquiztan ana zuma taku jwes pecatča, uj tjojtunzjapa. Jalla nuž uj jwezanžcu nii wajt chawc jiliržquiz intirjiz pecatča. ²¹ Jalla nuž awayt'ican Jesusižquiz pewcziča tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, zizuž wejrnacqui, am werarapan tjaajiñamča. Kjažtam parti zoñinacac chiyaj cjee, amqui werarapankaz chiiñamča Yooz kamañ puntuqui. ²² Jaziqui tjaajznalla tii puntuquiztan. Wejrnacqui César cjita chawc jiliržquiz tas paaz tjaayiñča. ¿Jalla nuž tas paaz tjaazqui wali cjesaya, uz anaž wali cjesaj?

²³ Pero nuž pewcztiquiztan nonžcu Jesusaqui ninacž pizc kuzziz naychiča. Nekztanaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui chawc ujquin wejr tjojtskatz pecjo? ²⁴ Tsji paaz zjijca, chertzjapa.

Paaz zjijczcu, Jesusaqui cjichiča:

—¿Tii paazquiz jecz ujcta? ¿Nižaza tii paazquiz jecz tjuu cijrtata?

Ninacaqui kjaaziča:

—César cjita jilirž yujcča, niž tjuuzakazza.

²⁵ Nekztanaqui Jesusaqui ninaczquiz cjichiča:

—Chjulumi jiliržta cjenauqui jiliržquiz tjaa. Nižaza čjulumi Yoozta cjenauqui Yoozquiz tjaa.

²⁶ Anaž jecmi Jesusižquiztan ana wal taku jwesi atasacha nii žejlñi žoñinacz yujcquiz cjicanpachaqui. Jalla nuž Jesusiž kjaaztiquiztanaqui ninacaqui ispantichiča; ch'uju cjissiča.

ZOÑINACA JACATATZ PUNTU

²⁷ Wiruñauqui tsji kjažt saduceo cjita žoñinacaqui Jesusižtan zali ojkchiča. Nii saduceo žoñinacaqui tjaažiñitača, ticzi žoñiqui anapan jacatatasacha, nuž cjiñitača. Jalla nii jacatatz puntuquiztan Jesusižquiz paljaychiča, ²⁸ tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, Moisesaqui učumnacalta cijjrtkalča, tuž cjican: “Tsji žoñi ticznasaž ni-iqui, niž tjun ana ocjalchiz cjesaž niiqui, nekztan nii ticzi žoñž jilaqui naa žew žon tjunatan zals waquiziča, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”. ²⁹ Jaziqui pakallak jilazullca želatča. Jilir jilaqui zalsiča. Nekztan ticziča ana ocjalchiz. ³⁰ Nekztanaqui tsji taypir jilaqui žew žon tjunatan zalsizakazza. Nekztan ticzizakazza ana ocjalchiz. ³¹ Nekztanaqui yekja taypir jilaqui žew žon tjunatan zalsizakazza. Niiž jaru niž jaru naa tjunatan zalsiča

tjapa nii pakallak jilazullcanacaqui. Nižaza tjapacha ticziča jilazullcanacaqui. Ana ocjala echipanča. ³² Ultimquiziqui naa maatak žonqui ticzinča. ³³ Jaziqui žoñinaca jacatattanaqui, ¿jakzilta jilž tjunt cjequejo naa žonjo? Tjappacha nii pakallak jilazullcaqui naa žonatan zalsiča. — Jalla nuž pewcziča saduceo quintra žoñinacaqui.

³⁴ Jalla nižta puntuquiztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tii muntuquiz žejlcanaqui luctakami maatakami zalza; nižaza maatinaca zalsjapa tjaača. ³⁵ Jakziltat Yoozquin kuzzizlaj niiqui ticziquiztan jacatatžcu, arajpach wajtquin želaquiča. Nicju žejlcan ana zalznaquiča. Nižaza anaž zalzmi želasača. ³⁶ Arajpachquin žejlcan, žoñinacaqui anjilažtakaz cjequiča; ana ticznasača. Nižaza jalla nuž jacatattiquiztanaqui Yooz žejtñi maatinacapanča. ³⁷ Yooz tawk libruquiz tsjii ujsñi kal quintu žejlča. Nii quintu quint'ican Moisespachača učhum zizkatchi, žoñinaca ticziquiztan jacatatñi, jalla nii. Nii Yooz tawk libruquiz Moisesqui cjiyrchiča, tuž cjican: “Yooz jiliriqui Abrahamž Yoozza. Nižaza Isaacž Yoozza. Nižaza Jacobuž Yoozza”. ³⁸ Nii žoñinacž curpu ticziž cjenami, žejtča. Yoozqui anača ticzi žoñž Yoozqui. Niiča žejtñi žoñž Yoozqui. Tjapa Yoozquin kuzziz žoñinacaqui žejtchipan žejlča.

³⁹ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž lii tjajjiñi maestrunacaqui cjichiča:

—Zuma Tjajjiñi Maestro, walim chiichamča.

40 Jesusiž walja zizñi zizñi chiican quintra žoñinacaqui eksiča iya pewczjapaqui. Panž atip-tatača ninacaqui.

JESUSAQUI TSJII PEWCZICHA

41 Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Zoñinacaqui tuž cjiñiča: “Cristučha Davidž Majchqui”. ¿Kjažtiquiztan nuž cjeejo?

42-43 Davidpachača cjichi Salmos cjita libruquiz, tuž cjican:

“Yooz Ejpqui wejt chawjc jiliržquiz cjichiča: ‘Am kojch koztan am quintri žoñinaca t'oksnacha, jalla nii t'okscama wejt žew latuquiz julzi žela amqui’ ”.

44 Davidpachača Cristuž puntuquiztan “Wejt chawjc jiliriča” cjican chiichiča. Jalla nižtiquiztan, ¿jaknužt Cristo chawjc jiliri cjicanpacha Davidž majch cjesajo?

JUDIO LII TJAAJINI MAESTRUNACZ PUNTU

45 Tjapa žoñinacaž nonznan, Jesusaqui niž tjaa-jinta žoñinaczquiz paljayčiča, tuž cjican:

46 —Lii tjaaži maestrunaczquiztan cwitaza. Ninacaqui tol zquitchiz ojklayz justasñiča, walja honorchiz cjisjapa. Nižaza palazquiz ojklaycan zuma rispitchiž tsaanskatz pecñiča. Nižaza ajcz kjuyquiz tucquin julz pecñiča. Nižaza pjijstiquiz lujlcan ancha tucquin julžcu honorchiz cjiskaz pecñiča. 47 Nižaza ninacapacha žew maatakž cusasanaca tanzjapa, incallča. Zoñinaca incallzjapa Yooztan ažka ažka parlitažoka cjiñiča. Yoozquin tjapa kuzziz žoñinacažtakaz tjeez pecča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui juc'ant tsjan anawaliž castictaž cjequiča.

21

OFRENDA PUNTU

¹ Tsjii nooj timpluquiz žejlcan, Jesusaqui wali jiru ricach žoñinaca cherchiča ofrend cajquiz paaz uchñi. ² Nižaza tsjaa poris žew maataka cherchiča. Naa žewqui pizc paazalla utchiñča. ³ Jalla nii cheržcu Jesusaqui cjichiča:

—Tii razunal cjiwča. Taa poris žew žonqui ofrend cajquiz juc'ant jila utchiñča, tjapa parti žoñinacžquiztan. ⁴ Parti žoñinacaqui žejtchi paaz utchiča. Naa poris žewzti tjappacha naaža paaz utchiñča; ana iya žejlča, čhjeri kjajzjapa.

JUDIUZ TIMPLU PUNTU

⁵ Yekjap žoñinacaqui timplu puntuquiztan parlatča, nižaza nii timpluquiz žejlñi c'achja maznac puntuquiztan parlatča, nižaza nii Yoozquiz ofrenda tjaata puntuquiztan parlatča. Jalla nuž nonžcu timplu puntuquiztan Jesusaqui chiichiča, tuž cjican:

⁶ —Tsjii nooj tjapa tii timplu pajltaž cjequiča. Ana zinta tii maznaca pirkita želaquiča.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTUQUI

⁷ Jalla nekztanaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, žčhjulator tii amiž chiita wataquejo? Ima amiž chiita takunaca watan, žčhjulut siñalažtakaz cjequejo?

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Ančhucqui persunpachquiz cwitaza, anača incallskata. Walja žoñinacaqui wejt tjuu aynakcanž tjonaquiča, tuž cjican: “Wejrtča Cristutqui”. Nižaza “Wajillaž Cristuž

tjonaquiča”. Nuž cjicanž ojklayaquiča. Jalla nuž chiyamani ančhucqui anača criya, nižaza anaž ninacžtan apznaquiča. ⁹ Chjulorat quira zalz quintumi nižaza kichas zalz quintumi želačhaj niiqui ančhucqui wiraž ana tsucaquiča. Nuž: watanami imaž tii muntu tucuzinzqui irjatžcaquiča. Jalla nižta ana walinacača primiraqui watstanqui.

¹⁰ Jesusaqui tira paljaychiča, tuž cjican:

—Tsjii nacionžtan tsjii nacionžtan kichasaquiča nacionpora. Nacionanacquiztan quiranaca zalassaquiča. ¹¹ Nižaza

pajk terremotonacaž wataquiča, yokaž chjekinskatcan. Nižaza parti yokaran wali chawc mach'a želaquiča. Nižaza parti yokaran anawal cona želaquiča. Nižaza arajpachquin anawali ispantichucanacaž parizaquiča, pajk siñalažtakaz wataquiča.

¹² 'Pero ima tižtanaca watcan ančhucqui tantaž cjequiča, nižaza kijčtaž cjequiča. Nižaza ajcz kjuyquin chjichtaž cjequiča uj jwesanzjapa. Nižaza carsilquiz chawctaž cjequiča. Nižaza wali chawjc jilirž yujcquin chjichtaž cjequiča. Jalla nižtanacaž ančucaquiz wataquiča, ančucaž wejtquin kuzziz cjen.

¹³ Jilirž yujcquiz chjichta cjen, ančhucqui wejt favoraž tjurt'aquiča. ¹⁴ Ima jilirž yujcquiz

tjurt'ican ančhucqui ančuca kuzquiz ana tantiiz waquiziča, jaknužt tjurt'ačhaja, jalla nii. ¹⁵ Tjurt'iñi chiiz oraqui weril zizñi taku tjaažcača ančuca kuzquiz. Nii ančucaž zizñi taku chiitiquiztan anaž jecmi ančuca quintra kjaazñi atasacha. Inakaz cjisnaquiča.

16 Ančhucqui tarasuntaž cjequiča. Maa ejp, jilanaca, famillanaca, mazinaca, jalla ninaczquiztanami tarasuntaž cjequiča ančhucqui. Nekztan yekjap ančhucaquiztan contaž cjequiča. 17 Nižaza wacchi tii muntuquiz kamñi žoñinacaqui ančhucaquiz chjaawjkataquiča, weriž cjen. 18 Jalla nuž cjenami anaž zinta ančuca ach charami pertiskatta cjequiča. 19 Nižaza sufrichiž cjenami jakziltat zumpacha Yoozquin tjurt'ichi cječhaja, Yooztan wiñaya cuntintu kamaquiča.

20 Jesusaqui cjichizakazza:

—Jerusalén watja zultatuž muyuntita cjen, ančhucqui naaznaquiča, ultimu nii watjaqui t'ezintaž cjeekalaka, jalla nuž cjequiča ančhucqui. 21 Jalla nuž naazcan, Judea yokquin žejlñi žoñinacaqui cur kjutñi zajtcu atipz waquiziča. Nižaza Jerusalén wajtchiz žoñinacaqui wajtquiztan ulanz waquiziča. Nižaza joch yokquin žejlñi žoñinacaqui ana wajtquin quejpsquiz waquiziča, atipz waquiziča. 22 Nii noojiqui Yoozqui Israel žoñinaca casticaquiča. Casticz puntuquiztan tjapa Yooz tawk libruquiz cjiirtaqui cumplisnaquiča. 23 ¡Ic maatakanacajay! ¡Wawa t'ichiñi maatakanacajay! Ancha ana wali sufraquiča. ¡Tjapa tii yokquiz žejlñi žoñinacajay! Ančaž llact'azaquiča, castictaž cjequiča. 24 Žoñinacaqui quirquiz ticziž cjequiča. Yekjap žoñinacacazti tanžcu chjichtaž cjequiča yekja nacionquin. Nižaza yekja wajtchiz žoñinacaqui tii wajtchiz žoñinaca mantaquiča, nii yekjanacz

timpu tucuzinžcama, nižaza Yooz munañpa timpucama.

²⁵ 'Jalla nekztanaqui tjuñquizimi jiizquizimi warawarquizimi, jalla ninacžquiz siñalanaca wataquiča. Nižaza pajk kot ljojkiž kjawaquiča. Jalla nižtiquiztan tii yokquiz žejlñi žoñinacaqui walja tsucchi kuzziz cjequiča, nižaza turwayžinta kuzziz cjequiča. ²⁶ Arajpachquin žejlñi kjananacami čhjekinskattaž cjequiča. Jalla nii cheržcu žoñinacaqui pinsaquiča, tii muntu kjažt wataquejo, jalla nii. Tii muntu tucuzinz tjewznaquiča. Jalla nižta watan žoñinacaqui tsucscukaz tismayaquiča. ²⁷ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui wejr, nii tsewtan cuchanžquita Yooz Zoñi, quejpžquiñi cheraquiča. Walja kjancan wejt azi tjeežcan tsjir taypiquiz tjonača. ²⁸ Jalla nižta anawalinaca wati kallantan, ančhucqui walja Yoozquin kuzziz cjee. Achamiž wayta, tsewcchucča cherzna. Wajillaž ančuca ultim liwriiz tjuñi tjonaquiča.

²⁹ Nižaza Jesusaqui tii quintu quint'ichiča tuž cjican:

—Higo muntiquiztan naazna; čhjul muntimi naazna. ³⁰ Ančhucmi tsjii munti ch'ojñapachaž c'ajan tuž zizza, kjutunz timpu žcatžinča, jalla nii. ³¹ Jalla nižta irataž tii weriž chiitanaca watan, ančhucqui tuž zizaquiča, Yooz mantiz tjuñi žcatžinča, jalla nii.

³² 'Tii razunal cjiwča. Ima tjapa tii timpuquiz kamñi žoñinacaž ticznán, tjapa weriž chitanaca wataquiča. ³³ Arajpachami yokami tu-

cuzinznaquiĉha. Wejt takuzti anapanŝ tucuzinznaquiĉha, panŝ cumplisnaquiĉha.

³⁴ ‘Anĉhucqui persunpachquiz cwitaza. Anĉhucqui anaŝ turpi kuzziz cjee. Ana wali kamz cjen, niŝaza licz cjen, niŝaza tii wir cusasanacŝquiz kuz tjaaz cjen, jalla nuŝ cjen ŝoŝinacaqui turpi kuzzizza. Ana zuma kaman Yooz tjonz tjuŝi tiripintit anĉhuc tanaquiĉha ³⁵ tsjii trampaqui tiripintitŝ tanŝa, jalla niŝta irataŝ Yoozqui tii muntuquiz ana wali kamŝi ŝoŝinaca tiripintit tanaquiĉha, casticzjapa. ³⁶ Anĉhuczti listu tjaczi tjewzŝi cjee. Zapuru anĉhucqui Yoozquiztan azziz cjisjapa mayiza, tjapa watŝi anawalinacquiztan atipzjapa, niŝaza tsewctan cuchanŝquita Yooz ŝoŝniŝ yujcquiz zuma prisintizjapa.

³⁷ Jalla nuŝ tjaajinĉiĉha Jesusaqui. Majiŝqui Jesusaqui timpluquiz tjaajnatĉha zapuru. Weenqui Olivos cjita curullquin ŝeli okatĉha. ³⁸ Tjapa ŝoŝinacaqui wentan timpluquiz tjonatĉha Jesusiŝ taku nonzŝi.

22

JESUSA TANZ TANTIITA

¹ Jalla nekztanaqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pjiŝta irantiŝcatĉha. Nii pjiŝtaqui pascua cji-tataĉha. ² Nii oraqui timplu jilirinacami lii tjaajiŝi maestrunacami, “ŝJaknuŝt Jesusa conas?” cjican kazziĉha. Pero ninacaqui parti ŝoŝinaca walja ekscu, ana coni atĉiĉha.

³ Jalla nekztanaqui Satanás cjita zajraqui Judas kuzquiz luzziĉha. Judasqui Iscariote cji-tazakaztaĉha. Judasqui parti tuncapan illzta

žoñinacžquiztan nekztantača. ⁴ Judasqui timplu chawc jilirinacžtanami, timplu zultatž jilirinacžtanami parli ojkchiča. Ninacžtan zalžcu, parličiča, jaknužt ninacž kjarquiz Jesusa intirjas, jalla nii. ⁵ Jalla nuž Judas parlitiquiztan quinta žoñinacaqui ancha cuntintutača. Paaz tjaaz compromitchiča. ⁶ Jalla nižtiquiztan Judasqui asiptichiča, “Way” cjican. Nekztanaqui tantiya kallantichiča, jaknužt ana tama žoñi želan Jesusa intirjas, jalla nii.

SANTA CENA PAACHICHA

⁷ Jalla nekztanaqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pjijsaqui irantižquichiča. Nii pjijstiquiz tsjii uuzi wilana conspantača, pascua pjijsa paazjapa. ⁸ Nekztanaqui Jesusaqui pucultan niž tjaajintanaca cuchanchiča. Pedružtan Juanžtan ninacatača. Ima cuchancan ninacžquiz tuž cjichiča:

—Ančhucquiž oka, učumnacaž pascua čhjeri lujlzjapa, tjaczca.

⁹ Nekztanaqui nii pucultan tjaajintanacaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jakziquin wejrnacqui čhjeri tjacznaquiya?

¹⁰ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui watja luzcu, tsjii žoñžtan zalaquiča kjaz luuz kuzzi. Nii žoñž wirquiz apznaquiča, jakziquin luzačhaja, jalla nekz.

¹¹ Jalla nekz luzcu nii kjuychiz žoñžquiz paljayaquiča, tuž cjican: “Wejt Tjaajiñi cjiča: ¿Jakziquin visitz kjuya žejlya, wejt tjaajintanacžtan pascu čhjeri lujlzjapaya?” ¹² Nekztanaqui tsewcta pisuquiz tsjii pajk kjuya tjeeznaquiča

ančucaquiz. Nii kjuya listu tjaczta cjequiča. Jalla nekz čhjeri lujlz tjacznaquiča.

¹³ Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ojkchiča. Nekztan Jesusiž chiitacama watchiča. Jaziqui nekziqui pascu čhjeri kissiča.

¹⁴ Pascu čhjeri lujlz ora cjen, Jesusaqui niž illzta zoñinacžtan misquiz julziča. ¹⁵ Jalla nuž julžcu Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui ančhucatan tii pascu pjijsa čhjeri lujljapa ancha pecchinpanča, ima ticzan. ¹⁶ Ančucaquiz cjiwča, ančhucatan ana iya tii pjijsa paača, čhjuloracamat Yooz ultimu tjapa mantačhaja, jalla nii oracama. Nekztan tii pjijsa wila paa-ača.

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui persun kjaržtan wasu tanziča. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiž cjichiča. Nekztanaqui niž illztanacžquiz cjichiča:

—Tii wasu tanžna. Ančhuccama tojžcuqui liczna. ¹⁸ Tekztan nawjkchuc wejrqui uwas kjazqui anal iya licača, čhjuloracamat Yooz tjapa mantačhaja, niicama.

¹⁹ Jalla nii licžcuqui, Jesusaqui persun kjaržtan t'anta tanziča. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiž cjichiča. Nekztanaqui t'anta kjolžcu niž illztanacžquiz tjaachiča, tuž cjican:

—Tiiča wejt curpuž cuntaqui. Tii wejt curpuqui intirjitaž cjequiča ančuca laycu. Nižaza wejr cjuñžcu, tii lujlznaquiča.

²⁰ Nekztan čhjeri lujlžcu, wasu tanziča. Nekztan niž tuqui chiita taku irata chiichizakazza, tuž cjican:

—Wejt ljocqui ančuca laycu tjawktaž cjequiča. Wejt ljocztan ew žejtz kamaña ut'aytaž cjequiča. Tii wazuquiztan liczqui wejt ljoc cuntiquiztanča.

²¹ ‘Wejt quintra tarasunñi zoñiqui wejttan chicapachača tii misquiz. ²² Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Wejrqui Yooz Epiž munañpi jaru jalla nii kamañ jiczquiz okača. Wejt quintra tarasunñi zoñžquizzti anawaliž cjis-naquiča.

²³ Jalla nuž chiitiquiztan tjaajinta zoñinacaqui ninacpora pewcsassiča:

—¿Jequit wejrnacquiztan nii tarasunñi zoñi cjes? —Nuž cjican ninacpora pewcsassiča.

¿JEQUIT TUCQUIN CJEEQUI?

²⁴ Jalla niž wiruñiqui nii tjaajintanacaqui ch'aassiča, ject tucquin naazi cjeequi, jalla nii.

²⁵ Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Chawc jilirinacaqui persun wajtchiz zoñinaca mantiñiča anawal patruñažtakaz. Nižaza nii jilirinacaqui mantita zoñinacžquiz jilirž honorakaz waytiskatča, “walipan paača tii jiliriqi”, cjican. ²⁶ Ančuczti anaž nižta paaz waquiziča. Antiz ančuczqui tižta paaz waquiziča. Jakziltat tsjan chawc jilirižlaj niiqui, tjowažtakaz cjis waquiziča. Nižaza jakziltat mantiñižlaj niiqui, piyunažtakaz cjis waquiziča.

²⁷ ¿Ject tucquin chekan zoñejo? ¿Misquiz julzñi zoñej chekanaqui? Už ¿nii misquiz atintiñi zoñej, jaa? Tii razunal cjiwča: Misquiz julzñi zoñiča tucquin chekanaqui. Jalla nuž cjenami wejrqui ančucaporquiz atintiñi zoñižtakaztča.

28 'Ančhucqui wejttan chica žejlchinčhucpanča wejtquiz anawali watanami. Wejtquiztan ana zarakchinčhucča. 29 Jalla nižtiquiztan wejrqui ančhuc uchača, mantiñi jilirinaca cjisjapa. Jaknužt wejt Yooz Ejpqui mantiñi jiliri cjisjapa wejr utčhaja, jalla nižta. 30 Jalla nuž cjen ančhucqui arajpach wajtquin wejttan chica želaquiča, nižaza wejttan chica lujznaquiča. Nižaza nekziqúi wejttan chica jilirž sillquiz julznaquiča tuncapan Israel t'akquiz žoninaca pjalzjapa.

*SIMON PEDRUQUI JESUSA ANA PAJÑI
CHIYAQUICHA*

31 Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Simona, Simona, tiim zizaquiča amqui. Satanasqui am pecča, niž parti cjiskatzjapa. Trigožtakaz layinz pecča, ujquiz tjojtskatzjapa.

32 Simona, am laycu tjurt'ižinčinča ana juc'anti upa kuzziz cjeyajo. Amqui Yoozquin tjapa kuztan quejpžcu am jilanaca yanapaquiča tjup kuzziz tjurt'ajo.

33 Nekztanaqui Simonaqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, wejrqui listučha amtan chica ojkz-japa; carsilquizimi lusasača; nizaza amtan chicapachami ticsnasača.

34 Jalla nuž chiitiquiztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Pedro, amquiz chiyučha, ima wallpaž kjawan, amqui wejt puntuquiztan nicaquiča. Chjep wilta wejr ana pajñim chiyaquiča.

JESUSIZ CHIIZINTA TAKUNACA

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui paljaychiča, tuž cjican:

—Tuquiqui wejrqui ančhuc cuchanchinča ana quelzziz, nižaza ana paazziz, nižaza ana yekjat čhjatchiz. Jalla nuž okan ¿ančucaquiz čhjulut pjaltichiya?

Nekztanaqui ninacaqui kjaaziča:

—Anaž čhjulumi pjaltichiča, —cjican.

³⁶ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Anziqui jakziltat quelzziz cječhaja, nii quelzqui chjicha. Nižaza jakziltat paazziz cječhaja, nii paazqui chjicha. Jakziltat ana armichiz žejlčhaja, persun chaquita tuyžla, arma kjayžjapa. ³⁷ Ančucaquiz chiyučha.

Wejt puntuquiztanaqui Yooz takuqui tuž cjiča: “Castictaž cjequiča anawal žoñinacžtan chica”. Wejt persunquiz cumplistanča nii cjiirta Yooz takuqui. Nižaza tjapa cjiirta Yooz takuqui wejt puntuquiztan cumplistanča.

³⁸ Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, tekzi pizc arma žejlča.

Jesusaqui kjaaziča:

—Nužquizka cjila, —cjican.

JESUSAQUI YOOZ EJPZQUIN MAYIZICHICHA

³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ulanchiča. Olivos cjita curullquin ojkchiča, jalla nicju ojkñipantača. Tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz apziča. ⁴⁰ Olivos cjita curulla irantižcu, Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Ejpžquin mayiza ana ujquiz tjojtsjapa.

⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajintanacžquiztan žoñiž maz čhjacta, jalla nužullquin

ojkchiča. Jalla nicju quillsiča Yooz Ejpžquin mayizizjapa. ⁴² Mayizican cjichiča:

—Yooz Tata, amqui munaquiž niiqui, wejr li-wriyalla tii sufrisquiztan. Pero anal wejt kuzcama ojkz pecučha. Jaknuž am kuz munčhaja, jalla niicama ojkz pecučha.

⁴³ Jalla nii oraqui arajpachquiztan tsjii Yooz Epiž cuchanžquita anjilaqui jeczquichiča, Jesusa azi tjaazjapa. ⁴⁴ Jesusaqui jalla nuž ancha llact'azcan, tjapa aztan Yoozquin mayizatča. Jalla nuž mayizan ancha pjalni pjatziča ljocztakaz čhujatča yok kjutni.

⁴⁵ Yoozquin mayiziz žeržcu, tsijtsiča Jesusaqui. Nekztanaqui niiz tjaajintanaczquiz quejpciča. Ninaca llaquizinpantiž tjajatča. Nuž cjen Jesusaqui tjajni zalchiča. ⁴⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—¿Anchucqui kjažtiquiztan tjaj-jo? Zaazna, Yoozquin mayiza ana ujquiz tjojtsjapa.

JESUSA PRESO TANTA

⁴⁷ Jesusaž ima parla žerznan, walja žoñinaca tjonchiča. Judas cjita žoñiqui tucquinpan tjonchiča. Judasqui nii tuncapan illzta žoñinacz partiquiztantacha. Nekztan Jesusižquin macjatchiča chjulzjapa. ⁴⁸ Jesusaqui Judasquiz cjichiča:

—Judas, ¿wejr tsjii chjulžcum amqui tarazunaquiya? Wejrtča Yooz cuchanžquita žoñtqui.

⁴⁹ Jesusižtan žejlni žoñinacaqui jalla nižta cheržcu, pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿cuchillu armižtan tjurt'aquiya?

⁵⁰ Tsjii nii tjaajintanacžquiztan timplu jilirž piyuna čhjojritchiča, žew cjuñi chjajtžinchiča.

⁵¹ Pero Jesusaqui cjichiča:

—Nužquizkaz cjee. Armižtan ana iya tjurt'aquiča.

Nekztanaqui nii orapacha Jesusaqui nii piyunž cjuñi lanžcu čhjetinchiča. ⁵² Timplu chawc jilirinacami nižaza timplu zultatž jilirinacami, nižaza wajt jilirinacami, jalla ninacami Jesusa preso chjichi tjonchiča. Ninacžquiz paljaychiča Jesusaqui, tuž cjan:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui cuchillu armižtan, nižaza tuñžtan tjonchinčhucta, wejr tanzjapaya? ¿Wejrqui tjañ žoñtkaya? ⁵³ Zapuru timpluquiz kamchinča ančhucatan chica. Nii oraqui wejr ana kjaž cjichinčhucča. Pero anziča ančhucata tanz oraqui. Tii orakaz zumchiquiz kamñinacaqui mantasača.

PEDRUQUI JESUSA ANA PAJÑI CHIICHICHA

⁵⁴ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Jesusa preso tanchiča. Tanžcu timplu chawc jilirž kjuya chjitchiča. Pedruqui ažkquiztanalla apziča.

⁵⁵ Jalla nii jilirž kjuy patio taypiquiz tsjii uj luminaru taaziča. Žoñinacaqui uj muytata julzi želatča. Nižaza Pedruqui ninacžtan chica julzi želatča. ⁵⁶ Jalla nuž uj kjanquiz julzi želan, tsjaa piyun žonqui Pedro žejlñi cherchinča. Nekztan naaqui cjichinča:

—Tii žoñiqui nii žoñžtan chica ojklayñitala, niž tiic, ¿ana jaa?

⁵⁷ Pedruzti nuž cjitiquiztan nicchiča, tuž cjan:

—Cullaca, nii žoñi anal pajuča.

⁵⁸ Jalla niiž wiruñpacha, tsjiizuñ Pedro cherchizakazza. Jalla nuž cheržcu, cjichiča:

—Amqui nii parti žoñimla.

Nekztanaqui Pedruqui kjaaziča; tuž cjican:

—Anapanča wejrqui.

⁵⁹ Tsjii orquiztanaqui yekja žoñiqui paljaychizakazza, tuž cjican:

—Ultim werara, tii žoñiqui nii žoñžtan chica ojklayñipantala. Tiiqui Galilea wajtchiz žoñizakazla.

⁶⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Jila, čjulukam nižta chiičhani, anal zizuča.

Jalla nuž chiyan nii orapachaqui tsjii wallpi jora kjawchiča. ⁶¹ Jalla nuž wallpi jora kjawan, Jesusaqui Pedruž kjutni kjutžcu cheržquichiča. Jalla nižtiquiztan Pedruqui, Jesús Jilirž tuqui chiita cjuñziča. Tuquiqui Jesusaqui cjichiča: “Ima wallpaž kjawan, amqui wejt puntuquiztan nicaquiča. Čjep wilta wejr ana pajnim chiyaquiča”. ⁶² Jalla nuž watžcu, Pedruqui ulanchiča. Nuž ulanžcu ancha kaachiča, Jesusa ana pajni chiižcu.

⁶³ Jesusa itzni žoñinacaqui walja iñarchiča. Nižaza Jesusa wjajtchiča. ⁶⁴ Nižaza Jesusiž čhjucqui chawječinžcu yujcquiz kijtchiča, tuž cjican:

—¡Tantiyalla! ¿Ject am kijchjo?

⁶⁵ Nižaza niiž quintra čjul anawalinacami chichiča, nuž iñarchiča.

JESUSA JILIRINACZ YUJCQUIZ CHJICHTA

⁶⁶ Tjuñiž tjewctanalla, tjapa judío jilirinacaqui juntassiča, wajt jilirinacami, timplu jilirinacami, lii tjaajiñinacami, jalla ninacami. Jalla nekztanaqui

Jesusa chawjc parliz kjuya chjitchiċha. Nicju ajczi jilirinacžquin apantichiċha. Nekztan jilirinacaqui niižquiz pecunchiċha, tuž cjican:

⁶⁷ —Jaziqui am chiya, ħampanim Cristumpanikaya?

Jesusaqui kjaaziċha, tuž cjican:

—Wejrqui “jesalla” cjež niiqui, anaž wejr criyaquiz anċhucqui. ⁶⁸ Nižaza wejrqui anċhucquiz pewcznaž niiqui, anaž wejr werara kjaazta cjeeċha. Nižaza wejr anaž cujtznaquiċha

⁶⁹ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtċha. Tekztanpacha wejrqui tjapa azziz Yooz Ejpž žew latuquiz julzil cjeeċha. —Jalla nuž kjaaziċha Jesusaqui.

⁷⁰ Jalla nekztanaqui tjapa nii žejlñi žoñinacaqui pecunchiċha, tuž cjican:

—ĤAm Yooz Majchimpanikaya?

Nekztan Jesusaqui kjaaziċha, tuž cjican:

—Wejrpanċha, anċhucž pecunċha, jalla nužupanċha.

⁷¹ Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichiċha:

—ĤĤjul juc'antiž tisticu tumpasajo? Uċhumpachala niiž persun ata chiiñi nonztaqui, ana wali chiichiċha, “Yooz Majchċha wejrqui” cjican.

23

JESUSIZTAN PILATO CJITA JILIRZTAN

¹ Jalla nekztanaqui tjapa nii žejlñi jilirinacaqui tsijtsiċha. Nekztanaqui Jesusa chjitchiċha Pilato cjita jiliržquin. ² Jalla nicju uj tjojtñi kallantichiċha, tuž cjican:

—Wejrnacqui tii zoñi wajtchinča, tii wajtchiz zoñinacžquiz anawaliž aptjapcan zelatča. Jalla nuž wajtchinča. Tii zoñizakaz cjiča: “Učhumqui Romanž jilirž tasa ana tjaz waquiziča” jalla nuž cjiča tiiqui. Nižaza cjiča, “Wejrtča Yooz cuchanžquita Cristutqui”. Nuž cjican, cjiča, “Wejrtča chawc jiliritqui”.

³ Jalla nekztanaqui Pilato cjita jiliritqui tuž pewcziča:

—¿Judío wajtchiz zoñinacž chawc jilirim amya?

Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jalla nužupanča, am nuž chiita, jalla nii.

⁴ Nekztanaqui Pilatuqui timplu chawc jilirinacžquiz, nižaza žejlñi zoñinacžquiz cjichiča:

—Anal tii zoñžquiz čjul ujmi wačuča.

⁵ Nii zoñinacazti ancha ujquiz tjojtskatz pecatča. Jalla nižtiquiztan cjichiča:

—Tii zoñiqui niž tjaajintižtan waljaž tjojktila tjapa Judea yokquin žejlñi zoñinacaqui. Primiraqui Galilea yokquinž nižta paatča tiiqui. Jaziqui tekzi nižtazakaz paača.

JESUSA HERODIZQUIZ CHJICHTA

⁶ Jalla nuž nonžcu, Pilatuqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Tiiqui Galilea yokchiz zoñikaya?

⁷ “Jesalla” cjican kjaaztan, Pilatuqui Herodes cjita Galilea chawc jiliržquin nii Jesusa cuchančiča. Herodesqui Jerusalén wajtquiz zelatča nii ora. ⁸ Jesusa cheržcuqui Herodesaqui ancha cuntintutača. Walja niž puntuquiztan quintunaca nončiča. Jalla nižtiquiztan ažkanaca Jesusižtan zalz pecatča. Jesusa milajru

paañi chertz pecatĉha. ⁹ Herodesaqui walja pewcñi kallantichiĉha. Pero Jesusazti ana kjaazñi žejlchiĉha. ¹⁰ Jalla nicju zakaz timplu jilirinacami lii tjaajiñinacami chicapacha želatĉha. Ninacaqui walja Jesusiž quintra chiichiĉha, uj tjojtunzjapa. ¹¹ Herodesaqui zultatunacžtan Jesusa iñarchiĉha. Burla paachiĉha. Zultatunacaqui Jesusižquiz chwec jilirž punchu tjutziĉha. Jalla nekztanaqui Herodesaqui wilta Pilatužquin cuchanžquichiĉha. ¹² Nii oraqui Herodestan Pilatužtan amigo pajassitaĉha. Niiž tuquiqui quintrataĉha.

JESUSA PILATUZQUIN CUCHANTA

¹³ Jalla nekztanaqui Pilatuqui juntjapchiĉha timplu jilirinacami wajt jilirinacami, nižaza žoñinacami. ¹⁴ Juntjapžcu, cjichiĉha:

—Anĉhucqui wejtquiz tii žoñi zjijcchinĉhucĉha, tuž cjican: “Tii žoñiqui žoñinacaž aptjapñicha”. Nekztanaqui anĉhuca yujcquiz tižquiz pecunchinla. Jalla nuž pecuntiquiztan tii žoñž ujqui ana watchinpanla, anchucaž tii žoñžquiz uj tjojtuntiquiztanaqui. ¹⁵ Herodesaqui nižazakaz ana ĉjul ujmi watchiĉha. Jalla nižtiquiztan wilta wejtquin cuchanžquitaĉha. Ziza anĉhucqui, tii žoñiqui anapanž ticz waquiziĉha. ¹⁶ Jaziqui cunkal casticaĉha, nekztanaqui cutsnaĉha.

¹⁷ Nii pijstiquiz cjenaqui Pilat jiliriĉqui cuzturumpichiztaĉha, tsjii pres žoñi liwrii cuts, jalla nii. Nii cuzturumpi paañitaĉha žoñinacž kuz wali cjisjapa. ¹⁸ Jalla nuž Pilatuž chiitiquiztanaqui tjappacha nii žoñinacaqui kjawi kallantichiĉha, tuž cjican:

—¡Panž chjichla tiiqui! ¡Antiz Barrabás cutsla!

¹⁹ Jalla nii Barrabasqui carsilquiz chawc-tatača, nii wajtquin jilirž quintra žoñinaca aptjaptkalča, y nižaza žoñiž contkalča. Jalla nižtiquiztan carsilquiz chawjctatača.

²⁰ Pilatuqui Jesusa cuts peccan žoñinacžquiz wilta paljaychiča. ²¹ Nii žoñinacazti juc'anti altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—¡Cruzquiz ch'awczna! ¡Cruzquiz ch'awczna!

²² Chjep wiltiquiz Pilatuqui paljaychiča tuž cjican.

—Tii žoñi, ěchjul anawali paachejo? ¡Wejrqui tii žoñž uj ana wachula! ¡Anaž tícz waquiziča tiiqui! ¡Jaziqui cunkal casticača, nekztanac cutsnača!

²³ Pero nii žoñinacazti juc'anti kjawchiča, “Cruzquiz ch'awczna” cjican. Timplu jilirinacami žoñinacami ancha kjawchiča, Pilatuž kuz atipscama.

²⁴ Jalla nuž kjawtiquiztan Pilatuqui ninacž kuzcama paachiča. Jesusa cruzquiz ch'awczcajo mantichiča. ²⁵ Nižaza Pilatuqui Barrabás cjita žoñi cutziča žoñinacž kuzcama. Nii Barrabasqui carsilquiztača, jilirž quintra žoñinaca aptjaptiquiztan, nižaza žoñi contiquiztan. Pilatuqui Jesusa intirjichiča nii žoñinacž kuzcama wali cjeyajo.

JESUSA CRUZQUIZ CHAWCTA

²⁶ Jalla nekztanaqui zultatunacaqui Jesusa chjitchiča, cruzquiz ch'awczjapa. Jalla nuž chjichan tsjii žoñi tanzicha cruza tjuzjapa. Nii žoñiqui Cirene wajtchiztača, Simona cjitatača. Jochquiztan tjonatča. Jalla nuž Simona tanžcu

zultatunacaqui Jesusiž cruza tjuzzičha. Nekztan Jesusiž wirquiz ojkkatchiča.

²⁷ Walja žoñinacaqui apznatčha. Walja maatakanaca kaacan kjawcan ancha llaquita apzicha. ²⁸ Pero Jesusaqui maatakanaczquiz cheržcu paljaychiča, tuž cjican:

—Jerusalén wajtchiz maatakanaca, wejtquiztan ana kaa. Ančhuca persunjapa nižaza ančhuca maatinaczquiztan kaa. ²⁹ Tsjii ora tjonaquiča. Nii oraqui žoñinacaqui sufris cjen chiyaquiča, “Ana majtñi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča. Nižaza anaž icchi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča. Nižaza anaž piz t'ichiñi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča”. ³⁰ Nii ora zakaz žoñinacaqui walja sufris cjen curunaczquiz paljayaquiča, tuž cjican: “Wejtnac juntun tjojtžca”. Nižaza lumanaczquiz cjequiča, “Wejrnacž chjojsna, tsjii tjatta cunta”. ³¹ Tsjii ch'ojñi muntiquiz tižta paaquiž niiqui, kjoñ muntiquiz juc'ant ana wali paaquiča. —Jalla nuž paljaychiča Jesusaqui.

³² Zultatunacaqui pucultan tjañinaca cruzquiz ch'awczjapa chjitchiča Jesusižtan čica. ³³ Calavera cjita yoka irantižcu, Jesusa cruzquiz ch'awcchiča. Nižaza nii pucultan tjañinaca cruzquiz ch'awctazakaztačha, tsjii tjañizti žew latuquiztan, tsjii tjañizti zkar latuquiztan.

³⁴ Cruzquiz ch'awctan, Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Tatay, tii žoñinaca pertuna, čjulut paačhaja, anaž intintiča ninacaqui.

Nii ora zultatunacaqui Jesusiž zquiti tanzjapa, zurtiyassiča. ³⁵ Jalla nekzi žoñinacaqui walja

chekznatĉha. Jilirinacami ancha burla paachiĉha, tuŝ cjican:

—Tiiqui yekjanaca liwriichiĉha. Ultim werar Cristumĉhalaj niiqui, Yooziŝ illztamĉhalaj niiqui, persunpacha liwriyalla.

³⁶ Niŝaza zultatunacaqui burla paachiĉha. Mac-jatŝcu jar vinu tirinchiĉha. ³⁷ Niŝaza cjichiĉha:

—Amqui judionacŝ chawc jilirimĉhalaj, niiqui, persunpacha liwriyalla.

³⁸ Niŝaza cruzquiz Jesusiŝ ach juntuñ litranaca cjiirtataĉha. Ĉjep tawkquiztan cjiirtataĉha, griego taku, latín taku, hebreo taku. Jalla tuŝ cjiirtataĉha: “Tiiĉha judionacŝ chawc jiliriĉui”.

³⁹ Tsjii ch'awcta tjañi ŝoñiqui Jesusiŝquiz ana wal taku ĉiichiĉha, tuŝ cjican:

—Amqui Cristumĉhalaj niiqui, persunpacha liwriyalla. Niŝaza wejrnacmiŝ liwriya.

⁴⁰ Tsjii ch'awcta tjañizti nii tjañ mazquiz ujziĉha, tuŝ cjican:

—Amqui cruzquiz ch'awctazakazza. ¿Am anam Yooz eks, kjaŝtatajo? ⁴¹ Uĉhumqui ujquiztan sufristanĉha. Cruzquiz ch'awcta cjišpanz waquiziĉha. Tii ŝoñizti ana ĉhjul ujĉizza.

⁴² Nekztan nii tsjii tjañ ŝoñiqui Jesusiŝquiz pal-jayĉiĉha, tuŝ cjican:

—Jesusa, ĉhjulatorat amqui mantiz kallantaĉhaja, jalla nii ora wejr cjuñznalla.

⁴³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziĉha, tuŝ cjican:

—Weraral amquiz cjiwĉha, tonjtanpacha amqui wejtta chica cjequiĉha, Paraíso cjita zuma yokquinaqui.

JESUSAQUI TICZICHA

⁴⁴ Nii oraqui taypuruž cjisnatča. Tjapa nii yokaqui zumchi cjissiča, majňakak oracama. ⁴⁵ Tjuňiqui zumchi cjisizakazza. Nižaza pajk timplu cortina chicata wjajrzyča. ⁴⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Yooz Tatay, am kjarquiz wejt animu cumpjiyuča.

Jalla nuž chiižcu, ticziča.

⁴⁷ Jalla nuž watchi cheržcu tsjii romanž zultat jiliriqui Yooz honora paljaychiča, tuž cjican:

—¡Ultim weraratalča, tiiqui ligitum žoňitakalča! Ana ujchiztakalča.

⁴⁸ Nižaza nuž watchi cheržcu tjapa nii cherňi žoňinacaqui ancha llaquita ojkchiča. ⁴⁹ Jesusiž mazinacami nižaza nii Jesusa Galilea wajtquiztan apzi maatakanacami ažkquiztan chekzcan quirchiča. Tsjitscukaz cheksiča nii watňiqui.

JESUSIZ CURPU SIPULTURQUIZ TJATZTA

⁵⁰ Tsjii zuma žoňi želatča José cjita. Yooz mantitacama kamňitača. Judea yokquin Arimatea wajtchiz žoňitača. Judiuž jilirinacž partitača. ⁵¹ Nii zuma Josequi Yooz mantiz tjuňiž tjewsňipantača. Nižaza niiqui anatača Jesusa conz kuzzizqui parti jilirinacžtanaqui. ⁵² Nekztan Pilatužquin ojkchiča Jesusiž curpu mayi. ⁵³ Nekztanaqui Josequi Jesusiž curpu cruzquiztan apakžcu tsjii wali pajk paňužtan capziča. Nekztanaqui sipulturquiz tjatziča. Nii sipulturuqui wali pajk mazquiz pjettakalča. Anatakalča yekja almami tjatta niiqui. ⁵⁴ Jeejz tjuňi žcatžintiquiztan, žoňinacaqui tjacznatča

jeejz tjuñquiz žejljapa. ⁵⁵ Nii Galilea yokquiztan Jesusižtan chica tjonchi maatakaqui Juzquiz apziča, Jesusiž sipulturu cheri, jaknužt tjažtažlaja, nii cheri. ⁵⁶ Jalla nekztanaqui persun kjuya quejpžcu, zuma ulurchiz aceitenaca nižaza tjajlinz cremanaca jalla nii tjacziča. Nekztanaqui jeejz tjuñquiziqui jeejziča, judiuž lii jaru.

24

JESUSAQUI JACATATCHICHA

¹ Tumincuqui simana kalltiznan maatakanacaqui Jesusiž sipultura ojkchiča walja wentan. Tjaczta ulurchiz aceitenaca chjitchiča, Jesusiž curpu tjajlinzjapa. Jalla nuž okan yekja maatakanacaqui cumpant'ichizakazza. ² Jalla nicju irantižcu nii sipulturu pjuczta mazqui cjetžta cherziča. ³ Nekztanaqui sipulturniž lužziča. Pero Jesusiž curpuqui ana wajtchiča. ⁴ Jalla nižtiquiztan ninacz kuz turwayskatatča. Ana jaknužquin zizi atchiča, čhjulu paachuca, jalla nii. Nuž želan pucultan luctak žoñižtakaz tsijtsi cherziča. Ninacz zquiti walja llijatča. Maatakanacztan chica cjissiča. ⁵ Jalla nuž cheržcu walja tsucchiča maatakanacaqui. Tuzi t'okziča. Jalla nuž cjen pucultan luctakaztakaz anjilaqui chiižinchiča maatakžquiz, tuž cjan:

—¿Kjažtiquiztam ančhucqui ticzinacporquiz žejtñi žoñi kjurjo? ⁶ Anaž tekz žejlča niiqui. Jacatatchiča niiqui. Ančhucz cjuñzna, Galilea yokquiz ojklayan Jesusaqui nižta mazinchipanla,

jalla nii. ⁷ Nicju Jesusaqui mazinchiča, “Yooz Epiž cuchanžquita Zoñtča wejrqui. Ujchiz zoñinacž kjarquiz intirjital cjeeča. Nižaza cruzquiz ch'awcžcu contal cjeeča. Pero čhjep majquiztanaqui jacatatača”. Jalla nuž Jesusaqui mazinchitača.

⁸ Jalla nuž chiyan maatakanacaqui cjuñziča Jesusiž mazintanaca. ⁹ Jalla nekztanaqui sipulturquiztan quejpžcu, tjappacha quint'ichiča niž tuncamani illzta zoñinacžquiz, nižaza tjapa nekz žejlñi zoñinacžquiz. ¹⁰ Jalla nii quint'iñi maatakanacaqui tižta tjuuchiztača: María Magdalenatača, Juanatača, Jacobuž maatača Mariiqui, nižaza tsjii kjaž yekja maatakanacatača. Jalla ninacaqui Jesusiž illzta zoñinacžquiz quint'ichiča, jaknužt watchi, jalla nii. ¹¹ Jalla nii maatakanacž quint'ita anapan criichiča Jesusiž illzta zoñinacaqui.

—čĤjulukat lucuratažtakaz chiičhani nii maatakanacaqui? —jalla nuž cjichiča Jesusiž illzta zoñinacaqui.

¹² Jalla nuž ana criižcumi Pedruqui ulanžcu sipulturu cherzñi zajtchiča. Colžcu sipulturu kjuylchuc cherziča. Nii capžta pañunaca tsjii latu chjojčžta želatča. Jalla nii cheržcu, walja kuzquiz pinsican ojkchiča, čĤjulut watchaja, jalla nii.

EMAUS CJITA WAJTQUIN OJKTA

¹³ Nii noojpacha pucultan Jesusiž tjaajinta zoñinacaqui Emaús cjita watjaž okatča. Emaús watjaqui tsjii tuncaman kilometrotača Jerusalén wajtquiztan. ¹⁴ Jiczquiz ojkan, ninacpora

parlassatĉha, tjapa Jesusiž puntu watchinaca, jalla nii. ¹⁵ Nuž parlasan, Jesusapachaĉha žcatžinžquichi. Nekztan ninacžtan chica ojkchiĉha. ¹⁶ Jesusižtan chica ojkcanami, nii pucultanaqui anapan pajñi cjissiĉha. ¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz pewcziĉha, tuž cjican:

—Jiczquiz ojkcan, ĉĉhjul puntu anĉhucqui parlasjo? ĉKjažtiquiztan llaquita anĉhuc ojkjo?

¹⁸ Tsjizuñqui Cleofás cjitataĉha. Jalla niiqui kjaaziĉha, tuž cjican:

—Tjapa žoñinacaqui Jerusalén wajtquiz wajtchi quintu zizza. Am neksz žejlcan, ĉnii watchinaca anam ziz, jaa?

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziĉha, tuž cjican:

—ĉĉhjulu watchitaya?

Nekztanaqui nii pucultanaqui cjichiĉha:

—Tii quintu žejlĉha. Tsjii Jesusa cjita žoñi želatĉha, Nazaret wajtchiz žoñi. Yooz taku paljayñi profetataĉha niiqui. Yooz Ejpž yujcquizimi žoñinacž yujcquizimi walja Yooz aztan milajrunaca paachiĉha. Nižaza Yooz taku zumapan parličhiĉha. ²⁰ Jalla nekztanaqui uĉhum timplu jilirinacami uĉhum wajt jilirinacami nii Jesusa intirjichiĉha cruzquiz ch'awczjapa, conzjapa. ²¹ Wejrnacqui cjetuĉha, “Niiqui Israel wajtchiz žoñinaca liwriyaa” cjichintaĉha. Nižaza tonjtanpacha ĉhjep majĉha, tižta watchiqui. ²²⁻²³ Wejtnacaquiztan tsjii kjaž maatakanacaqui wentan Jesusiž sipulturu chertzñi ojkchiĉha. Jalla nekztanac “Jesusiž curpu ana žejlĉha” cjican tjonchiĉha. Tjonžcu

quint'ichiča, tižta. Sipulturquin anjilanaca chertkalča. Anjilanacaqui cjitkalča “Jesusaqui vivo žejtchiča” cjican. Jalla nuž quint'itkalča maatakanacaqui. Jalla nuž quint'itiquiztan tsucchinča wejrnacqui. ²⁴ Jalla nii quintu nonžcu tsjii kjažt wejtnaca mazinacaqui sipulturu cherzñi ojkchiča. Nii maatakaž quint'ita, jalla nižtapacha cherziča. Pero Jesusa ana cherchiča.

²⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Ancha ana intintiñi ančhucqui. ¿Kjažtatajo? ¡Ancha ch'aman criichinčhucča tjapa Yooz taku paljayñi profetanacž cjiirtaqui! ²⁶ Ima honorchiz mantican, Cristuqui nuž sufrispantaž niic, ¿ana jaa?

²⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tjajñi kallantichiča, tjapa cjiirta Yooz takunaca niž puntuquiztan, jalla nii. Tjaajincan, Moisés cjiirta libruquiztan kallantichiča. Nižaza tjappacha Yooz taku paljayñi profetanacž libruquiztan tjajinchiča niž persun puntuquiztan.

²⁸ Jalla nekztanaqui jakziquin ojektchaja, jalla nicju irantitan, Jesusaqui tira wajtz cjichitača. ²⁹ Nii pucultan žoñinacaqui Jesusižquiz rocatča, tuž cjican:

—Wejtnacatan žela. Tjuñi zezillaž cjissa, joz zumča.

Nekztanaqui Jesusaqui ninacžtan chica tsjii kjuyquiz želi luzziča. ³⁰ Nekztanaqui tjapa ninacaqui misquiz julziča. Nuž julžcu Jesusaqui t'anta tanziča niž kjaržtan. Nekztanaqui Yooz Ejpžquin sparaquiž cjichiča. Nekztan

ninacžquiz tojziča. ³¹ Nuž paan nii pucultan žoñinacaqui Jesusa pajñiž cjiŝiča, čhjujqui cjetžintažtakaz. Pero nii orapacha Jesusaqui liwj katchiča. ³² Nii pucultanaqui ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—Učumnacatan jiczquiz okan nižaza Yooz taku tjaajnan, učumnaca kuzqui ancha zint'atča. Jalla nižtataž, ¿ana jaa?

³³ Jalla nekztanaqui ana tjewžcu Jerusalén watja quejpciča. Jalla nicju Jesusiž tuncaman illzta žoñinacžtan zalčiča, yekja mazinacžtan juntazzi. ³⁴ Ninacaqui cjichiča:

—Ultim werara jacatatchipanča Jesusa Jiliriqui. Simonaqui zakaz cherčiča.

³⁵ Nekztanaqui nii pucultanaqui zakaz quint'ichiča, jaknužt jiczquiz okan, ninacžquiz watčhaja, jalla nii. Nižaza jaknužt Jesusižquiz pajtčhaja t'anta tojznan, nii quint'ichizakazza.

JESUSAQUI TIRIPINTIT PARIZICHICHA

³⁶ Jalla nuž parlan, Jesusapachača ninacž tayıquiz tsijtsiqui. Jesusaqui ninacžquiz tsaanchiča, tuž cjican:

—¡Zuma kuzziz cjee!

³⁷ Ninacaqui ancha ispantichi cjiŝiča, ancha tsucchiča. Pinsichiča, “Almaž caa” cjican.

³⁸ Pero Jesusaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui tsucchinčhucta? ¿Kjažtiquiztam wejt puntuquiztan ančuca kuzquiz turwaysita? ³⁹ Wejt kjaraž chertzna. Wejt kjojčaž chertzna. Wejrpachača. Lanzna. Chera. Tsjii alma animuqui ana janchichizza, nižaza

ana tsjijchizza. Ančhucqui cherča, wejrtča janchichizmi tsjijchizmi.

⁴⁰ Jalla nuž chiican, Jesusaqui kjaranaca kjo-jchanaca tjeeziča. ⁴¹ Jalla nekztanaqui nii žejlñi žoñinacaqui kuzquiz pinsichiča, “Jesusaqui žejlča werara, ana werara”, nii. Nižtami cuntintutača. Ispantichi želan, Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucalta ġčhjulut lujlzjapa žejl?

⁴² Nekztanaqui Jesusižquiz tjaachiča ch'iz canca, nižaza mazk'a. ⁴³ Jesusaqui nii čjერი tanžcu lujlchiča ninacaž cheran. ⁴⁴ Nekztanac cjichiča:

—Tuquiqui ančhucaltan žejlcan ančhucaquiz mazinčintača, jaknužt wejtquiz watstantažlaja, jalla nii. Jaziqui cumplispantača tjapa wejt puntuquiztan cjijrta Yooz takunaca. Moisesqui wejt puntuquiztan cjijrchiča, nižaza tuqita Yooz taku paljayñi profetanacaqui cjijrchizakazza wejt puntuquiztan. Nižaza salmos cjita liwruquiz cjijrta zakaztača wejt puntuquiztan. Jalla nii tjapa cumplispantača.

⁴⁵ Jalla nekztanaqui Yooz taku tjaajincan zumpacha intintiskatchiča. ⁴⁶ Nižaza cjichiča:

—Jalla tuž cjijrtatača. Cristuqui ticspantača. Nižaza čhjep majquiztan jacatatspantača. ⁴⁷ Nekztan Cristuž mantita kamañquiz kamcan žoñinacaqui tjapa kjutñi nacionanacaran liwriiñi taku paljaystanča. Jerusalén wajtquiztan liwriiñi taku paljayi kallantistanča. Jalla tuž cjican, paljayaquiča, “Yoozquin kuzziz cjee, nižaza kuznaca campiya, ujnaca

pertunta cjisjapa”.⁴⁸ Ančhucqui jalla nižtapacha paljayaquiča. Tisticunacača ančhucqui.⁴⁹ Yooz Ejpqui ančucaquiz taku compromitchiča ančuca kuzquiz Espíritu Santu cuchanzjapa. Wejrqui ančucaquiz wajilla cuchanzcača nii wejt Yooz Epiž compromitta Espíritu Santo, jalla nii. Nižaza tii Jerusalén wajtquizpachaž kamla, tsewctan cuchanzquita Espíritu Santuž azi tanzcama.

JESUSA ARAJPACHQUIN CHJICHTA

⁵⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca chjitchiča wajtž tjiya, Betania cjita watjacama. Jalla nicju kjara waytižcu, ninaczquiz cjichiča:

—Yooz Ejpqui ančucaquiz zuma yanapla.

⁵¹ Jalla nuž chiižcuqui, Jesusaqui ninaczquiztan zarakchiča. Tsewchucpacha waytiscu chjich-tatača. ⁵² Nii ecta žoñinacaqui Jesucristuž honora paljayžcu Jerusalén cjita watja ancha cuntintuž cuttižquichiča. ⁵³ Jalla nicju ninacaqui timpluquiz pan žejlchiča, Yooztajapa honora waytican. Jalla nužoj cjila. Amén.

Ew Testamento: Chipay Tawkquiztan New Testament in Chipaya (BL:cap:Chipaya)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chipaya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chipaya [cap], Bolivia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chipaya

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

baeaa6d6-fcc1-578f-afbd-04a9c5c14184